

The AbhijnAnashAkuntalam of KAlidAsa

——
அபி⁴ஜ்ஞாநஸாகுந்தலம்

——
Document Information

Text title : Abhijnana Shakuntala

File name : shaakuntala.itx

Category : major_works, kAlidAsa

Location : doc_z_misc_major_works

Author : Kalidas

Transliterated by : Professor Muneo Tokunaga July 26, 1999

Proofread by : Shrirang Nene, Ilya Comet

Latest update : August 17, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 17, 2024

sanskritdocuments.org

The AbhijnAnashAkuntalam of KAlidAsa

அபி⁴ஜ்ஞாநஸாகுந்தலம்

அத² அபி⁴ஜ்ஞாநஸாகுந்தலம் |

ப்ரத²மோஶங்க: |

யா ஸ்ரு³ஷ்டி: ஸ்ரஷ்டுரா³யா வஹதி விதி⁴ஹுதம் யா ஹவிர்யா ச ஹோத்ரீ
யே த்³வே காலம் வித⁴த்த: ஸ்ருதிவிஷயகு³ணா யா ஸ்தி²தா வ்யாப்ய விஸ்வம் |
யாம் ஆஹு: ஸர்வ³ஜ்ப்ரக்ரு³திரிதி யயா ப்ராணிந: ப்ராணவந்த:
ப்ரத்யக்ஷாபி:⁴ ப்ரபந்நஸ்தநுபி⁴ரவது வஸ்தாபி⁴ரஷ்டாபி⁴ரஸ: || 1 ||

(நாந்த்³யந்தே)

ஸுத்ரதா⁴ர: - (நேபத்²யாபி⁴முக²மவலோக்ய)

ஆர்யே யதி³ நேபத்²யவிதா⁴நமவஸி அமிதஸ்தாவதா³க³ம்யதாம் |

(ப்ரவிஸ்ய)

ந_௨ - ஆர்யபுத்ர இயமஸ்மி |

ஸுத்ரதா⁴ர: - ஆர்ய அபி⁴ரூபபூ⁴யிஷ்டா² பரிஷதி³யம் | அத்³ய க²லு

காலிதா³ஸக்³ரதி²தவஸ்துநா நவேநாபி⁴ஜ்ஞாநஸாகுந்தலாக்²யேந

நாடகேநோபஸ்தா²தவ்யமஸ்மாபி:⁴ | தத்ப்ரதிபாத்ரமாதீ⁴யதாம் யத்ந: |

ந_௨ - ஸுவிஹிதப்ரயோக³தயாயார்யஸ்ய ந கிமபி பரிஹாஸ்யதே |

ஸுத்ரதா⁴ர: - ஆர்யே கத²யாமி தே பூ⁴தார்த்²ம் |

ஆ பரிதோஷாத்³விது³ஷாம் ந ஸாது⁴ மந்யே ப்ரயோக³விஜ்ஞாநம் |

ப³லவத³பி ஸிக்ஷிதாநாமாத்மந்யப்ரத்யயம் சேத: || 2 ||

ந_௨ - ஆர்ய ஏவமேதத் | அநந்தரகரணீயமார்ய ஆஜ்ஞாபயது |

ஸுத்ரதா⁴ர: - கிமந்யத³ஸ்யா: பரிஷத:³ ஸ்ருதிப்ரஸாத³நத: | ததி³மமேவ

தாவத³சிரப்ரவ்ரு³த்தமுபபோ⁴க³க்ஷமம் க்³ரீஷ்மஸமயமதி⁴க்ரு³த்ய கீ³யதாம் |

ஸம்ப்ரதி ஹி -

ஸுப⁴க³ஸலிலாவகா³ஹா: பாடலஸம்ஸர்க³ஸுரபி⁴வநவாதா: |

ப்ரச்சா²யஸுலப⁴நித்³ரா தி³வஸா: பரிணாமரமணீயா: || 3 ||

நட - ததா² |

(இதி கா³யதி)

ஈஷதீ³ஷ்சம்பி³தாநி ப்⁴ரமரை: ஸுகுமாரகேஸரஸிகா²நி |
அவதம்ஸயந்தி த³மமாநா: ப்³ரமதா:³ ஸி⁴ஷ்குஸுமாநி || 4 ||

ஸுத்ரதா⁴ர: - ஆர்ய ஸாது⁴ கீ³தம் | அஹோ

ராக³ப³த³த⁴சித்தவ்ரு³த்திராலிகி²த இவ ஸர்வதோ ரங்க:³ |

ததி³தா³நீம் கதமத்ப்³ரகரணமாஸ்ரித்யைநமாராத⁴யாம: |

நட - நந்வார்யமிஸ்ரரை: ப்³ரத²மமேவாஜ்ஞப்தமபி⁴ஜ்ஞாநஸாகுந்தலம்

நாமாபூர்வம் நாடகம் ப்³ரயோகே³ அதி⁴க்ரியதாமிதி |

ஸுத்ரதா⁴ர: - ஆர்யே ஸம்யக³நுபோ³தி⁴தோ⁵ஸ்மி | அஸ்மிந்ஷக்ஷணே விஸ்ம்ரு³தம்
க²லு

மயா தத் | குத: |

தவாஸ்மி கீ³தராகே³ண ஹாரிண ப்³ரஸப⁴ம் ஹ்ரு³த: |

ஏஷ ராஜேவ து³ஷ்யந்த: ஸாரங்கே³ணதிரம்ஹஸா || 5 ||

(இதி நிஷ்க்ராந்தௌ)

(ப்³ரஸ்தாவநா)

(தத: ப்³ரவிஸதி ம்ரு³கா³நுஸா⁴ ஸஸரசாபஹஸ்தோ ராஜா ரதே²ந ஸுதத்ச
)

ஸுதத: - (ராஜாநம் ம்ரு³க³ம் சாவலோக்ய) ஆயுஷ்மந் |

க்ரு³ஷ்ணஸாரே த³த³ஸ்சக்ஷுஸ்த்வயி சாதி⁴ஜ்யகார்முகே |

ம்ரு³கா³நுஸாரிணம் ஸாக்ஷாத்பஸ்யாமீவ பிநாகிநம் || 6 ||

ராஜா: - ஸுத தூ³ரமுநா ஸாரங்கே³ண வயமாக்ரு³ஷ்டா: | அயம்

புநரிதா³நீமபி க்³ரீவாப⁴ங்க³பி⁴ராமம் முஹூரநுபததி ஸ்யந்த³நே த³த்த³ரு³ஷ்டி:

பஸ்சார்தே⁴ந ப்³ரவிஷ்ட: ஸரபதநப⁴யாத்³பூ⁴யஸா பூர்வகாயம் |

த³ர்பை⁴ணர்தா⁴வலீடை:⁴ ஸ்ரமவிவ்ரு³தமுக²ப⁴ரம்ஸிபி:⁴ கீர்ணவர்தமா

பஸ்யோத³க்³ரப்லுதத்வாத்³வியதி ப³ஹுதரம் ஸ்தோகமுர்வ்யாம் ப்³ரயாதி || 7 ||

(ஸவிஸ்மயம்)

ததே³ஷ கத²மநுபதத ஏவ மே ப்³ரயத்நப்³ரேக்ஷணீய: ஸம்வ்ரு³த்த: |

ஸுதத: - ஆயுஷ்மந் உத்³கா⁴திரீ பூ⁴மிரிதி மயா ரஸ்மிஸம்யமநாத்³ரத²ஸ்ய

மந்த்³க்ரு³தோ வேக:³ | தேந ம்ரு³க³ ஏஷ விப்³ரக்ரு³ஷ்டாந்தர: ஸம்வ்ரு³த்த: |

ஸம்ப்ரதி ஸமதே³ஸவர்³திநஸ்தே ந து³ராஸதோ³ ப⁴விஷயதி |

ராஜா: - தேந ஹி முச்யந்தாம⁴ஷவ: |

ஸூத: - யதா³ஜ்ஞாபயத்யாயுஷமாந் |

(ரத²வேக³ம் நிரூப்ய)

ஆயுஷ்மந்பஸ்ய பஸ்ய |

முக்²தேஷு ரஸ்மிஷு நிராயதபூர்வகாயா

நிஷ்கம்பசாமரஸிகா² நிப்⁴ரு⁴தோர்த⁴வகர்³ண: |

ஆத்மௌத்³த⁴தைரபி ரஜோபி⁴ரலங்க⁴நீயா

தா⁴வந்த்யமீ ம்ரு³க³ஜ்வாக்ஷமயேவ ரத்²யா: || 8 ||

ராஜா: - ஸத்யம் | அதீத்ய ஹரிதோ ஹரீம்ஸ்ச வர்தந்தே வாஜ்நி: | ததா²
ஹி |

யதா³லோகே ஸூக்ஷமம் வ்ரஜதி ஸஹஸா தத்³விபுலதாம்

யத³ர்தே⁴ விசி²ந்நம் ப⁴வதி க்ரு⁴தஸந்தா⁴நமிவ தத் |

ப்ரக்ரு⁴த்யா யத்³வக்த்ரம் தத³பி ஸமரேக²ம் நயநயோர்ந

மே தூ³ரே கிஞ்சித்க்ஷணமபி ந பார்ஸ்வே ரத²ஜ்ஜவாத் || 9 ||

ஸூத பஸ்யநம் வ்யாபத்³யமாநம் |

(இதி ஸரஸந்தா⁴நம் நாடயதி)

(நேபத்²யே)

போ⁴ போ⁴ ராஜந் ஆஸ்ரமம்ரு³கோ³ஸயம் ந ஹந்தவ்யோ ந ஹந்தவ்ய: |

ஸூத: - (ஆகர்ண்யாவலோக்ய ச)

ஆயுஷ்மநஸ்ய க²லு தே பா³ணபாதவர்திந: க்ரு⁴ஷ்டஸாரஸ்யாந்தரே தபஸ்விந
உபஸ்தி²தா: |

ராஜா: - (ஸஸம்ப்⁴ரமம்)

தேந ஹி ப்ரக்³ரு⁴ஹ்யந்தாம் வாஜ்நி: |

ஸூத: - ததா² |

(இதி ரத²ம் ஸ்தா²பயதி)

(தத: ப்ரவிஸ்த்யாத்மநாத்ரு⁴தீயோ வைகா²நஸ:)

வைகா²நஸ: - (ஹஸ்தமுத்³யம்ய)

ராஜந் ஆஸ்ரமம்ரு³கோ³ஸயம் ந ஹந்தவ்யோ ந ஹந்தவ்ய: |

ந க²லு ந க²லு பா³ண: ஸம்நிபாத்யோ³ஸயம்ஸமிந்ம்ரு³து³நி

ம்ரு³க³ஸரீரே புஷ்பராஸாவிவாக்³நி: |

க்வ ப³த ஹரிணகாநாம் ஜீவிதம் சாதிலோலம் க்வ ச
நிஸிதநிபாதா வஜ்ரஸாரா: ஸராஸ்தே || 10 ||

தத்ஸாது⁴க்ரு³தஸந்தா⁴நம் ப்ரதிஸம்ஹர ஸாயகம் |
ஆர்தத்ராணய வ: ஸஸ்த்ரம் ந ப்ரஹர்த்ருமநாக³ஸி || 11 ||

ராஜா: - ஏஷ ப்ரதிஸம்ஹ்ரு³த: |

(இதி யதோ²க்தம் கரோதி)

வைகா²நஸ: - ஸத்³ரு³ஸமேதத் புருவம்ஸப்ரதீ³பஸ்ய ப⁴வத: |

ஜநம் யஸ்ய புரோர்வம்ஸே யுத்தருபமிதீ³ம் தவ |

புத்ரமேவங்கு³ணேபேதம் சக்ரவர்திநமாப்நுஹி || 12 ||

இதரெள - (பா³ஹூ உத்³யம்ய) ஸர்வதா² சக்ரவர்திநம் புத்ரமாப்நுஹி |

ராஜா: - (ஸப்ரணமம்)

ப்ரதி³க்ரு³ஹீதம் ப்³ராஹ்மணவசநம் |

வைகா²நஸ: - ராஜந் ஸமிதா³ஹரணய ப்ரஸ்தி²தா வயம் | ஏஷ க²லு

கண்வஸ்ய குலபதேரநுமாவிநீதீ²ரமாஸ்ரமோ த்³ரு³ஸ்யதே | ந

சேத³ந்யகார்யாதிபாத: ப்ரவிஸ்ய ப்ரதி³க்ரு³ஹ்யதாமாதிதே²ய: ஸத்கார: | அபி
ச |

ரம்யாஸ்தபோத⁴நாநாம் ப்ரதிஹதவி⁴நா: க்ரியா: ஸமவலோக்ய |

ஜ்ஞாஸ்யஸி கியத்³பு⁴ஜோ மே ரக்ஷதி மெளர்வீகிணங்க இதி || 13 ||

ராஜா: - அபி ஸம்நிஹிதோ⁵த்ர குலபதி: |

வைகா²நஸ: - இதா³நீமேவ து³ஹிதரம் ஸகுந்தலாமதிதி²ஸத்காராய

நியுஜ்ய தை³வம் அஸ்யா: ப்ரதி³கூலம் ஸமயிதும் ஸோமதீ²ர்த்²ம் க³த: |

ராஜா: - ப⁴வது | தாமேவ பஸ்யாமி | ஸா க²லு விதி³தப⁴க்திம் மாம்

மஹர்ஷே: கரிஷ்யதி |

வைகா²நஸ: - ஸாத⁴யாமஸ்தாவத் |

(இதி ஸஸிஷ்யோ நிஷ்க்ராந்த:)

ராஜா: - ஸுத சோத³யாஸ்வாந் புண்யாஸ்ரமத³ர்ஸநேந தாவதா³த்மாநம்

புநீமஹே |

ஸுத: - யதா³ஜ்ஞாபயத்யாயுஷ்மந் |

(இதி பூ⁴யோ ரத²வேக³ம் நிரூபயதி)

ராஜா: - (ஸமந்தாத³வலோக்ய)

ஸுத அகதி²தோ⁵பி ஜ்ஞாயத ஏவ யதா²யமாஸ்ரமாபோ⁴க³ஸ்தபோவநஸ்யேதி |

ஸூத: - கத²மிவ |

ராஜா: - கிம் ந பஸ்யதி ப⁴வாந் | இஹ ஹி

நீவாரா: ஸுகக³ர்ப⁴கோடரமுக்²ப⁴ரஷ்டாஸ்தரூணமத:⁴

ப்ரஸ்நிக்³தா:⁴ க்வசிதி³ங்கு³தீ³ப²லபி⁴த:³ ஸூச்யந்த ஏவோபலா: |

விஸ்வாஸோபக்³மாத³பி⁴ந்நக்³தய: ஸப்³த³ம் ஸஹந்தே

ம்ரு³கா³ஸ்தோயாதா⁴ரபதா²ஸ்ச வஸ்கலஸிகா²நிஷ்யந்த³ரேகா²ங்கிதா: || 14 ||

<குல்யாம்போ⁴பி:⁴ பவநசபில: ஸாகி²நோ தெள⁴தமுலா

<பி⁴ந்நோ ராக:³ கிஸலயருசாமாஜ்யதூ⁴மோத³க்³மேந |

<ஏதே சார்வாகு³பவநப⁴வி ச்சி²ந்நத³ர்பா⁴ந்ஞராயாம்

<நஷ்டாம்ஸகா ஹரிணஸிஸவோ மந்த³மந்த³ம் சரந்தி |

ஸூத: - ஸர்வமுபபந்தம் |

ராஜா: - (ஸ்தோகமந்தரம் க³த்வா)

தபோவநநிவாஸிநாமுபரோதோ⁴ மா பூ⁴த் | ஏதாவத்யேவ ரத²ம் ஸ்தா²பய

யாவத³வதராமி |

ஸூத: - த⁴ரு³தா: ப்ரக்³ரஹா: | அவதரத்வாயுஷ்மாந் |

ராஜா: - (அவதீர்ய)

ஸூத விநீதவேஷேண ப்ரவேஷ்டவ்யாநி தபோவநாநி நாம | இத³ம்

தாவத³க்³ரு³ஹ்யதாம் |

(இதி ஸூதஸ்யாப⁴ரணநி த⁴நுஸ்சோபநீயார்பயதி)

ஸூத யாவதா³ஸ்ரமவாஸிந: ப்ரத்யவேக்ஷயாஹமுபாவர்தே

தாவதா³ர்த்³ர்ப்ரு³ஷ்டா:² க்ரியந்தாம் வாஜிந: |

ஸூத: - ததா² |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

ராஜா: - (பரிக்ரம்யாவலோக்ய ச)

இத³மாஸ்ரமத்³வாரம் | யாவதப்ரவிஸாமி |

(ப்ரவிஸ்ய | நிமித்தம் ஸூச்யந்)

ஸாந்தமித³மாஸ்ரமபத³ம் ஸ்பு²ரதி ச பா³ஹு: குத: ப²லமிஹஸ்ய |

அத²வா ப⁴விதவ்யாநாம் த்³வாராணி ப⁴வந்தி ஸர்வத்ர || 15 ||

(நேபத்²யே)

இத இத: ஸக்²யௌ |

ராஜா: - (கர்ணம் த³த்த்வா)

அயே த³க்ஷிணேந வ்ரு³க்ஷவாடிகாமாலாப இவ ஸ்ருயதே | யாவத³த்ர க³ச்சா²மி |

(பரிக்ரம்யாவலோக்ய ச)

அயே ஏதாஸ்தபஸ்விகந்யகா: ஸ்வப்ரமாணநுருபை: ஸேசநக⁴டைர்பா³லபாத³பேப்ய:
பயோ தா³துஇத ஏவாபி⁴வர்தந்தே |

(நிடிணம் நிரூப்ய)

அஹோ மது⁴ரமாஸாம் த³ர்ஸநம் |

ஸூ³தா⁴ந்தது³ர்லப⁴மித³ம் வபுராஸ்ரமவாஸிநோ யதி³ ஜநஸ்ய |

தூ³ரீக்ரு³தா: க²லு கு³ணருத்³யாநலதா வநலதாபி:⁴ || 16 ||

யாவதி³மாம் சா²யாமாஸ்ரித்ய ப்ரதிபாலயாமி |

(இதி விலோகயந் ஸ்தி²த:)

(தத: ப்ரவிர்யதி யதோ²க்தவ்யாபாரா ஸஹ ஸகீ²ப்யாம் ஸகுந்தல)

ஸகுந்தலா - இத இத: ஸக²யௌ |

அநஸூயா - ஹலா ஸகுந்தலே த்வத்தோ⁵பி தாதகாஸ்யபஸ்யாஸ்ரமவ்ரு³க்ஷகா:

ப்ரியதரா இதி தர்க்யாமி | யேந நவமாலிகாகுஸுமபேலவாபி

த்வமேதேஷாமாலவாலபூரணே நியுக்தா |

ஸகுந்தலா - ந கேவலம் தாதநியோக³ ஏவ | அஸ்தி மே ஸோத³ர்ஸநேஹோ⁵ப்யேதேஷு
|

(இதி வ்ரு³க்ஷஸேசநம் ரூபயதி)

ராஜா: - கத²மியம் ஸா கண்வது³ஹிதா | அஸாதூ³த³ர்ஸீ க²லு

தத்ரப⁴வாந்காஸ்யபோ ய இமாமாஸ்ரமத⁴ர்மே நியுங்க்தே |

இத³ம் கிலாவ்யாஜமநோஹரம் வபுஸ்தப:க்ஷமம் ஸாத⁴யிதும் ய இச்ச²தி |

த⁴ருவம் ஸ நீலோத்பலபத்ரதா⁴ரயா ஸமீலதாம் சே²தும்ரு³ஷிர்வ்யவஸ்யதி ||

17 ||

ப⁴வது | பாத³பாந்தர்ஹித ஏவ விஸ்ரப்³த⁴ம் தாவதே³நாம் பஸ்யாமி |

(இதி ததா² கரோதி)

ஸகுந்தலா - ஸகி² அநஸூயே அதிபிநத்³தே⁴ந வல்கலேந ப்ரியம்வத³யா

நியந்த்ரிதா⁵ஸமி | ஸிதி²லய தாவதே³தத் |

அநஸூயா - ததா² |

(இதி ஸிதி²லயதி)

ப்ரியம்வதா³ - (ஸஹாஸம்)

அத்ர பயோத⁴ர்விஸ்தாரயித்ரு³ ஆத்மநோ யௌவநம் உபாலப⁴ஸ்வ | மாம் கிம்

உபாலப⁴ஸே |

ராஜா: - காமமந்நுரூபமஸ்ய வபுஷோ வல்கலம் ந

புநரலங்காரஸ்யம் ந புஷ்யதி | குத: |

ஸரஸிஜமந்நுவித்³த⁴ம் ஸைவலேநாபி ரம்யம்

மலிநமபி ஹிமாம்ஸோர்லக்ஷம் லக்ஷமீம் தநோதி |

இயமதி⁴கமநோஜ்ஞா வல்கலேநாபி தநவீ

கிமிவ ஹி மது⁴ராணம் மண்ட³நம் நாக்ரு⁴தீநாம் || 18 ||

ஸகுந்தலா - (அக்³ரதோ⁵வலோக்ய)

ஏஷ வாதீரிதபல்லவாங்கு³லீபி⁴ஸ்த்வரயதீவ மாம் கேஸரவ்ரு⁴க்ஷக: |

யாவதே³நம் ஸம்பா⁴வயாமி |

(இதி பரிக்ராமதி)

ப்ரியம்வதா³ - ஹலா ஸகுந்தலே அத்ரைவ தாவந்முஹூர்தம் திஷ்ட²

யாவத்வயோபக³தயா லதாஸநாத² இவாயம் கேஸரவ்ரு⁴க்ஷக: ப்ரதிபா⁴தி |

ஸகுந்தலா - அத: க²லு ப்ரியம்வதா³ஸி த்வம் |

ராஜா: - ப்ரியமபி தத்²யமாஹ ஸகுந்தலாம் ப்ரியம்வதா³ | அஸ்யா: க²லு

அத⁴ர: கிஸலயராக: ³கோமலவிடபாநுகாரிணௌ பா³ஹூ |

குஸுமமிவ லோப⁴நீயம் யௌவநமங்கே³ஷு ஸம்நத்³த⁴ம் || 19 ||

அநஸூயா - ஹலா ஸகுந்தலே இயம் ஸ்வயம்வரவதா⁴: ஸஹகாரஸ்ய த்வயா

க்ரு⁴தநாமதே⁴யா வநஜ்யோத்ஸ்நேதி நவமாலிகா |

ஏநாம் விஸ்ம்ரு⁴தா⁵ஸி |

ஸகுந்தலா - ததா³த்மாநமபி விஸ்மரிஷ்யாமி |

(லதாமுபேத்யாவலோக்ய ச)

ஹலா ரமணீயே க²லு கால ஏதஸ்ய லதாபாத³பமிது²நஸ்ய வ்யதிகர:

ஸம்வ்ரு⁴த்த: | நவகுஸுமயௌவநா வநஜ்யோத்ஸ்நா ஸ்நிக்³த⁴பல்லவதயோபபோ⁴க³க்ஷம:

ஸஹகார: |

(இதி பஸ்யந்தீ திஷ்ட²தி)

ப்ரியம்வதா³ - அநஸூயே ஜாநாஸி கிம் ஸகுந்தலா வநஜ்யோத்ஸ்நாமதிமாத்ரம்

பஸ்யதீதி |

அநஸூயா - ந க²லு விபா⁴வயாமி | கத²ய |

ப்ரியம்வதா³ - யதா² வநஜ்யோத்ஸ்நாநுரூபேண பாத³பேந ஸங்க³தா அபி

நாமைவமஹம்ப்யாத்மநோநுரூபம் வரம் லபே⁴யேதி |

ஸகுந்தலா - ஏஷ நூநம் தவாத்மக³தோ மநோரத:² |

(இதி கஸஸமாவர்ஜயதி)

ராஜா: - அபி நாம குலபதேரியமஸவர்ணக்ஷேத்ரஸம்ப⁴வா ஸ்யாத | அத²வா
க்ரு³தம் ஸந்தே³ஹேந |

அஸம்ஸயம் ஸுத்ரபரிக்³ரஹுக்ஷமா யதா³ர்யமஸ்யாமபி⁴லாஷி மே மந: |

ஸதாம் ஹி ஸந்தே³ஹபதே³ஷு வஸ்துஷு ப்ரமாணமந்த:கரண ப்ரவ்ரு³த்தய: || 20 ||

ததா²பி தத்த்வத ஏநாமுபலஸ்யே |

ஸகுந்தலா - (ஸஸம்ப⁴ரமம்)

அம்போ⁴ | ஸலிலஸேகஸம்ப⁴ரமோத்³க³தோ நவமாலிகாமுஜ்ஜி²த்வா வத³நம் மே
மது⁴கரோபி⁴வர்ததே |

(இதி ப்⁴ரமரபா³தா⁴ம் ரூபயதி)

ராஜா: - (ஸஸ்ப்ரு³ஹம்)

சலபாங்ககா³ம் த்³ரு³ஷ்டிம் ஸ்ப்ரு³ஸஸி ப்³ஹுஸோ வேபது²மதீம்

ரஹஸ்யாக²யாயீவ ஸ்வநஸி ம்ரு³து³ கர்ணாந்திகசர: |

கரௌ வ்யாது⁴ந்வத்யா: பிப³ஸி ரதிஸர்வஸ்வமத⁴ரம்

வயம் தத்த்வாந்வேஷாந்மது⁴கர ஹதாஸ்த்வம் க²லு க்ரு³தீ || 21 ||

ஸகுந்தலா - ந ஏஷ த்⁴ரு³ஷ்டோ விரமதி | அந்யதோ க³மிஷ்யாமி |

கத²மிதோ⁵ப்யாக³ச்ச²தி | ஹலா பரித்ராயேதா²ம் மாமநேந து³ர்விநீதேந

மது⁴கரேணாபி⁴பூ⁴யமாநாம் |

உபே⁴ - (ஸஸமிதம்) கே ஆவாம் பரித்ராதும் | து³ஷ்யந்தமாக்ரந்த³ |

ராஜரக்ஷிதவ்யாநி தபோவநாநி நாம |

ராஜா: - அவஸரோ⁵யமாத்மாநம் ப்ரகாஸயிதும் | ந பே⁴தவ்யம் ந

பே⁴தவ்யம் - |

(இத்யர்தோ⁴க்தே ஸ்வக³தம்)

ராஜபா⁴வஸ்த்வபி⁴ஜ்ஞாதோ ப⁴வேத் | ப⁴வது ஏவம் தாவத³பி⁴தா⁴ஸ்யே |

ஸகுந்தலா - (பதா³ந்தரே ஸ்தி²த்வா | ஸத்³ரு³ஷ்டிக்ஷேபம்)

கத²மிதோ⁵பி மாமநுஸரதி |

ராஜா: - (ஸத்வரமுபஸ்ரு³த்ய)

ஆ:

க: பெளரவே வஸுமதீம் ஸாஸதி ஸாஸிதரி து³ர்விநீதாநாம்

அயமாசரத்யவிறயம் முக்³தா⁴ஸு தபஸ்விகந்யாஸு || 22 ||

(ஸர்வா ராஜாநம் த்³ரு'ஷ்டா கிஞ்சிதி³வ ஸம்ப்⁴ராந்தா:)

அநஸூயா - ஆர்ய ந க²லு கிம்ப்யத்யாஹிதம் | இயம் நௌ ப்ரியஸகீ²
மது⁴கரேணபி⁴பூ⁴யமாநா காதா⁴பூ⁴தா |

(இதி ஸகுந்தலாம் த்³ர்ஸயதி)

ராஜா: - (ஸகுந்தலாபி⁴முகோ² பூ⁴த்வா)

அபி தபோ வர்த⁴தே |

(ஸகுந்தலா ஸாத்⁴வஸாத்³வசநா திஷ்ட²தி)

அநஸூயா - இதா³நீமதிதி²விஸேஷலாபே⁴ந | ஹலா ஸகுந்தலே
க³ச்சோ²டஜம் | ப²லமிஸ்ரமர்க⁴முபஹர | இத³ம் பாதோ³த³கம் ப⁴விஷ்யதி |

ராஜா: - ப⁴வதீநாம் ஸுந்ரு³தயைவ கி³ராக்கு³தமாதி²யம் |

ப்ரியம்வதா³ - தேந ஹ்யஸ்யாம் ப்ரசா²யஸீதலாயாம் ஸப்தபர்ணவேதி³காயாம்
முஹூர்தமுபவிஸ்ய பரிஸ்ரமவிநோத³ம் கரோத்வார்ய: |

ராஜா: - நூநம் யூயம்ப்யநேந கர்மணா பரிஸ்ராந்தா: |

அநஸூயா - ஹலா ஸகுந்தலே உசிதம் ந: பர்யுபாஸநமதி²நாம் |

அத்ரோபவிஸாம: |

(இதி ஸர்வா உபவிஸந்தி)

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

கிம் நு க²ல்விமம் ப்ரேக்ஷய தபோவநவிரோதி⁴நோ விகாரஸ்ய க³மநீயாஸ்மி
ஸம்வ்ரு³த்தா |

ராஜா: - (ஸர்வா விலோக்ய)

அஹோ ஸமவயோரூபரமணீயம் ப⁴வதீநாம் ஸௌஹார்த³ம் |

ப்ரியம்வதா³ - (ஜநாந்திகம்)

அநஸூயே கோ நு க²ல்வேஷ சதுரக³ம்பீ⁴ராக்கு³திர்மது⁴ரம்

ப்ரியமாலபந்ப்ரபா⁴வவாநிவ லக்ஷயதே |

அநஸூயா - ஸகி² மமாப்யஸ்தி கௌதூஹலம் | ப்ரு³ச்சா²மி தாவதே³நம் |
(ப்ரகாஸம்)

ஆர்யஸ்ய மது⁴ராலாபஜநிதோ விஸ்ரம்போ⁴ மாம் மந்த்ரயதே கதம ஆர்யேண
ராஜர்ஷிவம்ஸோ⁵லங்க்ரியதே கதமோ வா விரஹபர்யுத்ஸுகஜந: குதோ தே³ஸ:
கிந்நிமித்தம் வா ஸுகுமாரதரோ⁵பி தபோவநக³மநபரிஸ்ரமஸ்யாத்மா
பத³முபநீத: |

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

ஹ்ரு³த்யீ மோத்தாம்ய | ஏஷா த்வயா சிந்திதாந்யநஸூயா மந்த்ரயதே |

ராஜா: - (ஆத்மக³தம்)

கத²மிதா³நீம் ஆத்மாநம் நிவேத³யாமி கத²ம் வாத்தமாபஹாரம் கரோமி | ப⁴வது |
ஏவம் தாவதே³நாம் வக்ஷயே |

(ப்ரகாஸம்)

ப⁴வதி ய: பௌரவேண ராஜ்ஞா த⁴ர்மாதி⁴காரே நியுக்த:

ஸோஹமவிக்⁴நக்ரியௌபலம்பா⁴ய த⁴ர்மாரசன்யமித³ம் ஆயாத: |

(ஸகுந்தலா ஸ்ரு³ங்கா³ரலஜ்ஜாம் ரூபயதி)

அநஸூயா - (உப⁴யோராகாரம் விதி³த்வா | ஜநாந்திகம்)

ஹலா ஸகுந்தலே யத்யத்ரா³ய தாத: ஸம்நிஹிதோ ப⁴வேத் |

ஸகுந்தலா - தத: கிம் ப⁴வேத் |

ஸக²யௌ - இமம் ஜீவிதஸர்வஸ்வேநாப்யதி²விஸேஷம் க்ரு³தார்த²ம்
கரிஷ்யதி |

ஸகுந்தலா - யுவாம்பேதம் | கிமபி ஹ்ரு³யே க்ரு³த்வா மத்ரயேதே² | ந
யுவயோர்வசநம் ஸ்ரோஷ்யாமி |

ராஜா: - வயமபி தாவத³ப⁴வத்யோ: ஸக²க³தம் கிமபி ப்ரு³ச்சா²ம: |

ஸக²யௌ - ஆர்ய அநுக³ரஹ இவேயம்ப⁴யர்த²நா |

ராஜா: - ப⁴க³வாந்காஸ்யப: ஸாஸ்வதே ப்³ரஹ்மணி ஸ்தி²த இதி ப்ரகாஸ: |

இயம் ச வ: ஸக² ததா³த்மஜேதி கத²மேதத் |

அநஸூயா - ஸ்ரு³ணோத்வார்ய: | அஸ்தி கோ⁵பி கௌஸிக இதி கோ³த்ரநாமதே⁴யோ
மஹாப்ரபா⁴வோ ராஜர்ஷி: |

ராஜா: - அஸ்தி | ஸ்ருயதே |

அநஸூயா - தமாவயோ: ப்ரியஸக²யா: ப்ரப⁴வமவக³ச்ச² | உஜ்ஜி²தாயா:

ஸரீரஸம்வர்த⁴நாதி³பி⁴ஸ்தாதகாஸ்யபோ⁵ஸ்யா: பிதா |

ராஜா: - உஜ்ஜி²தஸப்³தே³ந ஜநிதம் மே கௌதூஹலம் |

ஆமூலாச்ச²ஹ்ரோதுமிச்சா²மி |

அநஸூயா - ஸ்ரு³ணோத்வ் ஆர்ய: | கௌ³தமீதீரே புரா கில தஸ்ய

ராஜர்ஷேருக்³ரே தபஸி வர்தமாநஸ்ய கிமபி ஜாதஸங்கை³தே³வைர்மேநகா

நாமாப்ஸரா: ப்ரேஷிதா நியமவிக்⁴நகாரிணீ |

ராஜா: - அஸ்த்யேதத³ந்யஸமாதி⁴பீ⁴ருத்வம் தே³வாநாம் |

அநஸூயா - ததோ வஸந்தோதா³ரஸமயே தஸ்யா உந்மா³யித்ரு³ ரூபம் ப்ரேக்ஷய -
(இத்யர்தோ⁴க்தே லஜ்ஜயா விரமதி)

ராஜா: - பரஸ்தாஜ்ஜ்ஞாயத ஏவ | ஸர்வதா²ப்ஸர:ஸம்ப⁴வைஷா |

அநஸூயா - அத² கிம் |

ராஜா: - உபபத்³யதே |

மாநுஷீஷு கத²ம் வா ஸ்யாத³ஸ்ய ரூபஸ்ய ஸம்ப⁴வ: |

ந ப்ரபா⁴தரலம் ஜ்யோதிருதே³தி வஸுதா⁴தலாத் || 23 ||

(ஸகுந்தலா⁵தோ⁴முக்² திஷ்ட²தி)

ராஜா: - (ஆத்மக்³தம்)

லப்³தா⁴வகாஸோ மே மனோரத:² | கிம் து ஸக்²யா பரிஹாஸோதா³ஹ்ரு³தாம்

வரப்ரார்த²நாம் ஸ்ருத்வா த்³ரு³தத்³வைதீ⁴பா⁴வகாதரம் மே மந: |

ப்ரியம்வதா³ - (ஸஸ்மிதம் ஸகுந்தலாம் விலோக்ய நாயகாபி⁴முக்² பூ⁴த்வா)

புநரபி வக்³துகாம இவார்ய: |

(ஸகுந்தலா ஸக்²மங்கு³ல்யா தர்ஜயதி)

ராஜா: - ஸம்யகு³பலக்ஷிதம் ப⁴வத்யா | அஸ்தி ந:

ஸச்சரிதஸ்ரவணலோபா⁴த³ந்யத³பி ப்ரஷ்டவ்யம் |

ப்ரியம்வதா³ - அலம் விசார்ய | அநியந்த்ரணூயோக³ஸ்தபஸ்விஜநோ நாம |

ராஜா: - இதி ஸக்²ம் தே ஜ்ஞாதுமிச்சா²மி |

வைகா²நஸம் கிமநயா வ்ரதமாப்ரதா³நாத்³ -

வ்யாபாரரோதி⁴ மத³நஸ்ய நிஷேவிதவ்யம் |

அத்யந்தமாத்மஸத்³ரு³ஸேக்ஷணவல்லபா⁴பி⁴ராஹோ

நிவத்ஸ்யதி ஸமம் ஹரிணங்க³நாபி⁴ || 24 ||

ப்ரியம்வதா³ - ஆர்ய த⁴ர்மசரணே⁵பி பரவஸோ⁵யம் ஜந: | கு³ரோ:

புநரஸ்யா அநுரூபவரப்ரதா³நே ஸங்கல்ப: |

ராஜா: - (ஆத்மக்³தம்)

ந து³ரவாபேயம் க²லு ப்ரார்த²நா |

ப⁴வ ஹ்ரு³த³ய ஸாபி⁴லாஷம் ஸம்ப்ரதி ஸந்தே³ஹ்நிர்ணயோ ஜாத: |

ஆஸங்கஸே யத³க்³நிம் ததி³த³ம் ஸ்பர்ஸக்ஷமம் ரத்நம் || 25 ||

ஸகுந்தலா - (ஸரோஷமிவ)

அநஸூயே க³மிஷ்யாம்யஹம் |

அநஸூயா - கிந்நிமித்தம் |

ஸகுந்தலா - இமாமஸம்ப்³த³ப்ரலாபிநீம் ப்ரியம்வதா³ம் ஆர்யாயை கௌ³தம்யை

நிவேத³யிஷ்யாமி |

அநஸூயா - ஸகி² ந யுக்தமக்ரு³தஸத்த்காரமதிதி²விஸேஷம் விஸ்ரு³ஜ்ய

ஸ்வச²ந்த³தோ க³மநம் |

(ஸகுந்தலா ந கிஞ்சிது³க்த்வா ப்ரஸ்தி²தைவ)

ராஜா: - (க³ர்ஹீதுமிச்ச²ந்நிக்³ரு³ஹ்யாத்மாநம் | ஆத்மக³தம்)

அஹோ சேஷ்டாப்ரதிரூபிகா காமிஜநமநோவ்ரு³த்தி: | அஹம் ஹி

அநுயாஸ்யந்முநிதநயாம் ஸஹஸா விநயேந வாரிதப்ரஸர: |

ஸ்தா²நாத³நுச்சஸநநபி க³த்வேவ புந: ப்ரதிநிவ்ரு³த்த: || 26 ||

ப்ரியம்வதா³ - (ஸகுந்தலாம் நிருத்ய⁴)

ஹலா ந தே யுக்தம் க³ந்தும் |

ஸகுந்தலா - (ஸப⁴ரூப⁴ங்க³ம்)

கிந்நிமித்தம் |

ப்ரியம்வதா³ - வ்ரு³க்ஷஸேசநே த்³வே தா⁴ரயஸி மே | ஏஹி தாவத் | ஆத்மாநம்

மோசயித்வா ததோ க³மிஷ்யஸி |

(இதி ப³லாதே³நாம் நிவர்தயதி)

ராஜா: - ப⁴த்³ரே வ்ரு³க்ஷஸேசநாதே³வ பரிஸ்ராந்தாமத்ரப⁴வதீம் லக்ஷயே |

ததா² ஹ்யஸ்யா:

ஸ்ரஸ்தாம்ஸாவதிமாத்ரலோஹிததலௌ பா³ஹூ க⁴டோத்³க்ஷேப³னாத³யபி

ஸ்தநவேபது²ம்

ஜநயதி ஸ்வாஸ: ப்ரமாணுதி⁴க: |

ப³த்³த⁴ம் கர்ணஸிரீஷ்ரோதி⁴ வத³நே த⁴ர்மாம்ப⁴ஸாம் ஜாலகம்

ப³ந்தே⁴ ஸ்ரம்ஸிநி சைகஹஸ்தயமிதா: பர்யாகுலா மூர்த⁴ஜா: || 27 ||

தத³ஹமேநாந்ந்ரு³ணம் கரோமி |

(இத்யங்கு³லீயம் தா³துமிச்ச²தி)

(உபே⁴ நாமமுத்³ராக்ஷராண்யநுவாச்ய பரஸ்பரமவலோகயத:)

ராஜா: - அலமஸ்மாநந்யதா² ஸம்பா⁴வ்ய | ராஜ்ஞ: பரிக்³ரஹோயமிதி

ராஜபுருஷ மாமவக³ச்ச²த |

ப்ரியம்வதா³ - தேந ஹி நார்ஹத்யங்கு³லீயகமங்கு³லீவியோக³ம் | ஆர்யஸ்ய

வசநேநாந்ரு³ணேதா³நீமேஷா |

(கிஞ்சித்³விஹஸ்ய)

ஹலா ஸகுந்தலே மோசிதாஸ்யநுகம்பிநார்யேண | அத²வா மஹாராஜேந |

க³ச்சே²தா³நீம் |

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

யத்³யாத்மந: ப்ரப⁴விஷ்யாமி |

(ப்ரகாஸம்)

கா த்வம் விஸ்ரஷ்டவ்யஸ்ய ரோத்³த⁴வ்யஸ்ய வா |

ராஜா: - (ஸகுந்தலாம் விலோக்ய | ஆத்மக³தம்)

கிம் நு க²லு யதா² வயமஸ்யாமேவமியமப்யஸ்மாந்ப்ரதி ஸ்யாத் | அத²வா
லப்த⁴வகாஸா மே ப்ரார்த²நா | குத: |

வாசம் ந மிஸ்ரயதி யத்³யபி மத்³வசோபி:⁴

கர்ணம் த³தா³த்யபி⁴முக²ம் மயி பா⁴ஷமாணே |

காமம் ந திஷ்ட²தி மதா³நநஸம்முக²நா

பூ⁴யிஷ்ட²மந்யவிஷ்யா ந து த்³ரு³ஷ்டிரஸ்யா: || 28 ||

(நேபத்²யே)

போ⁴ போ⁴ஸ்தபஸ்விந: ஸந்நிஹிதாஸ்தபோவநஸத்த்வரக்ஷாயை ப⁴வத |

ப்ரத்யாஸந்ந:

கில ம்ரு³யாவிஹா¹ பார்தி²வோ து³ஷ்யந்த: |

துரக³கு²ரஹதஸ்ததா² ஹி ரேணுர்விடபவிஷக்தஜலார்த்³ரவல்கலேஷு |

பததி பரிணதாருணப்ரகாஸ: ஸலப⁴ஸமுஹ இவாஸ்ரமத்³ருமேஷு || 29 ||

அபி ச |

தீவ்ராகா⁴தப்ரதிஹததருஸ்கந்த⁴லக்³நைகத³ந்த:

பாதா³க்ரு³ஷ்டவ்ரததிவலயாஸங்க³ஸஞ்ஜாதபாஸ: |

மூ³ர்தோ விக்⁴நஸ்தபஸ இவ நோ பி⁴ந்நஸாரங்க³யூதோ²

த⁴ர்மாரண்யம் ப்ரவிஸதி க³ஜ: ஸ்யந்த³நாலோகபீ⁴த: || 30 ||

(ஸர்வா: கர்ணம் த³த்த்வா கிஞ்சிதி³வ ஸம்ப்⁴ராந்தா:)

ராஜா: - (ஆத்மக³தம்)

அஹோ தி⁴க் பௌரா அஸமத³ந்வேஷிணஸ்தபோவநுபருந்த⁴ந்தி | ப⁴வது |

ப்ரதிக³மிஷ்யாமஸ்தாவத் |

ஸக²யௌ - ஆர்ய அநேநாரண்யகவ்ரு³த்தாந்தேந பர்யாகுலா: ஸம்: | அநுஜாநீஹி

ந உடஜக³மநாய |

ராஜா: - (ஸஸம்ப்⁴ரமம்)

க³ச்ச²ந்து ப⁴வத்ய: | வயமப்யாஸ்ரமபீ⁴டா³ யதா² ந ப⁴வதி ததா²

ப்ரயதிஷ்யாமஹே |

(ஸர்வே உத்திஷ்ட²ந்தி)

ஸக்²யௌ - ஆர்ய அஸம்பா⁴விதாதி²ஸத்காரம் பூ⁴யோ⁵பி ப்ரேக்ஷணநிமித்தம்
லஜ்ஜாமஹே ஆர்யம் விஜ்ஞாபயிதும் |

ராஜா: - மா மைவம் | தி³ர்ஸநேநைவ ப⁴வதீநாம் புரஸ்க்ரு²தோ⁵ஸ்மி |

ஸகுந்தலா - அநஸூ¹யே அபி⁴நவகுஸஸூ¹ச்யா பரிக்ஷதம் மே சரணம்
குரப³க்ஸாகா²பரிலக்³நம் ச வல்கலம் | தாவத்பரிபாலயத மாம்
யாவதே³தந்மோசயாமி |

(ஸகுந்தலா ராஜாநமவலோகயந்தீ ஸவ்யாஜம் விலம்ப³ய ஸஹ ஸக்²ப⁴யாம்
நிஷ்க்ராந்தா)

ராஜா: - மந்தௌ³த்ஸூக்²யோ⁵ஸ்மி நக்³ரக்³மநம் ப்ரதி |

யாவத³நுயாத்ரிகாந்ஸமேத்ய நாதிதூ³ரே தபோவநஸ்ய நிவேஸயேயம் | ந க²லு
ஸக்²நோமி ஸகுந்தலாவ்யாபாராதா³த்மாநம் நிவர்தயிதும் | மம ஹி
க்³ச்²தி புர: ஸரீரம் தா⁴வதி பஸ்சாத³ஸம்ஸ்துதம் சேத: |
சீநாம்ஸூகமிவ கேதோ: ப்ரதிவாதம் நீயமாநஸ்ய || 31 ||

(இதி நிஷ்க்ராந்தா: ஸர்வே)

(இதி ப்ரத²மோ⁵ங்க: |)

த்³விதீயோ⁵ங்க: |

(தத: ப்ரவிஸதி விஷண்னே விதூ³ஷக:)

விதூ³ஷக: - (நி:ஸ்வஸ்ய)

போ⁴ தி³ஷ்டம் | ஏதஸ்ய ம்ரு³க்³யாஸீலஸ்ய ராஜ்ஞோ வயஸ்யபா⁴வேந
நிர்விண்னே⁵ஸ்மி |

அயம் ம்ரு³கோ³ஸ்யம் வஹாரோ⁵யம் ஸார்தூ³ல இதி மத⁴யாஹ்நே⁵பி
க்³ர்ஷ்மவிரலபாத³பச்சா²யாஸூ வநராஜிஷ்வாஹிண்ட³யதே அடவீதோ⁵டவீ |
பத்ரஸங்கரகஷாயாணி கது³ஷ்ணநி கி³ரிநதீ³ஜலாநி பீயந்தே | அநியதவேலம்
ஸூ¹ல்யமாம்ஸபூ⁴யிஷ்ட² ஆஹாரோ பு⁴ஜ்யதே | தூரகா³நுதா⁴வநகண்டி³தஸந்தே⁴
ராத்ராவபி நிகாமம் ஸயிதவ்யம் நாஸ்தி | ததோ மஹத்யேவ ப்ரத்யுஷே
தா³ஸ்யா:புத்ரை: ஸகுநிலுப்³த⁴கைர்வநக்³ரஹணகோலாஹலேந ப்ரதிபோ³தி⁴தோ⁵ஸ்மி
|

இயதேதா³நீமபி பீடா³ ந நிஷ்க்ராந்தி | ததோ க³ண்ட³ஸ்யோபரி பிண்ட³க:

ஸம்வ்ரு³த்த: | ஹ்ய: கிலாஸ்மாஸ்வவஹீநேஷு தத்ரப⁴வதா

ம்ரு³கா³நுஸாரேணூ³ரமபத³ம் ப்ரவிஷ்டஸ்ய தாபஸகந்யகா ஸகுந்தலா

மமாத⁴ந்யதயா த³ர்ஸிதா | ஸாம்ப்ரதம் நக³ரக³மநாய மந: கதா²மபி ந
கரோதி | அத³யாபி தஸ்ய தாமேவ சிந்தயதோ⁵க்ஷணோ: ப்ரபா⁴தமாஸீத் | கா க³தி: |
யாவத்தம் க்ரு³தாசாரபரிக்ரமம் பஸ்யாமி |

(இதி பரிக்ரம்யாவலோக்ய ச)

ஏஷ பா³ணஸநஹஸ்தாபி⁴ர்யவநீ⁴ர்வநபுஷ்பமாலாதா⁴ரிணீ⁴பி:⁴ பரிவ்ரு³த்
இத ஏவாக³ச்ச²தி ப்ரியவயஸ்ய: | ப⁴வது | அங்க³ப⁴ங்க³விகல இவ பூ⁴த்வா
ஸ்தா²ஸ்யாமி | யத்³யேவமபி நாம விஸ்ரமம் லபே⁴ய |

(இதி த³ண்ட³காஷ்ட²மவலம்ப்³ய ஸ்தி²த:)

(தத: ப்ரவிஸ்தி யதா²நி³ர்தி³ஷ்டபரிவாரோ ராஜா)

ராஜா -

காமம் ப்ரியா ந ஸுலபா⁴ மநஸ்து தத்³பா⁴வத³ர்ஸநாஸ்வாஸி |

அக்ரு³தார்தே²஽பி மநஸிஜே ரதிமுப⁴யப்ரார்த²நா குருதே || 1 ||

(ஸமிதம் க்ரு³த்வா)

ஏவமாத்மாபி⁴ப்ராயஸம்பா⁴விதேஷ்டஜநசித்தவ்ரு³த்தி: ப்ரார்த²யிதா விட³ம்ப்³யதே |
ஸ்நிக்³த⁴ம் வீக்ஷிதமந்யதோ⁵பி நயநே யதப்ரேரயந்த்யா தயா
யாதம் யச்ச நிதம்ப்³யோர்³கு³ருதயா மந்த³ம் விலாஸாதி³வ |
மா கா³ இத்யுபருத்³த⁴யா யத³பி ஸா ஸாஸூயமுக்தா ஸகீ²
ஸர்வம் தத்கில மத்பராயணமஹோ காமீ ஸ்வதாம் பஸ்யதி || 2 ||

விதூ³ஷக: - (ததா² ஸ்தி²த ஏவ)

போ⁴ வயஸ்ய ந மே ஹஸ்தபாத³ம் ப்ரஸரதி தத்³வாங்மாத்ரேண ஜாபயிஷ்யாமி |
ஜயது ஜயது ப⁴வாந் |

ராஜா - குதோ⁵யம் கா³த்ரோபகா⁴த: |

விதூ³ஷக: - குத: கில ஸ்வயமக்ஷயாகுலீக்ரு³த்த்யாஸ்ருகாரணம் ப்ரு³ச்ச²ஸி |

ராஜா - ந க²ல்வாவக³ச்சா²மி |

விதூ³ஷக: - போ⁴ வயஸ்ய யத்³வேதஸ: குப்³ஜலீலாம் விட³ம்ப்³யதி தத்கிமாத்தமந:
ப்ரபா⁴வேண நநு நதீ³வேக³ஸ்ய |

ராஜா - நதீ³வேக³ஸ்தத்ர காரணம் |

விதூ³ஷக: - மமாபி ப⁴வாந் |

ராஜா - கத²மிவ |

விதூ³ஷக: - ஏவம் ராஜகார்யாண்யுஜ்ஜி²த்வைதாத்³ரு³ஸ ஆகுலப்ரதே³ஸே
வநசரவ்ரு³த்திநா த்வயா ப⁴விதவ்யம் | யத்ஸத்யம் ப்ரத்யஹம்

ஸ்வாபத³ஸமுத்ஸாரண: ஸங்க்ஷோபி⁴தஸந்தி⁴ப³ந்தா⁴நாம் மம
கா³த்ரா³ணுமநீ³ஸோ³ஸ்மி ஸம்வ்ரு³த்த: | தத்³ப்ரஸீ³மே | ஏகாஹுமபி
தாவத்³விஸ்ரம்யதாம் |

ராஜா - (ஸ்வக³தம்)

அயம் சைவமாஹ | மமாபி கா³ஸ்யபஸு³தாமநு³ஸம்ரு³த்ய ம்ரு³க³யாவிக்லவம் சேத: |
குத: |

ந நமயி³துமதி⁴ஜ்யமஸ்மி ஸக்தோ த⁴நுரி³த³மாஹி³தஸாயகம் ம்ரு³கே³ஷு |
ஸஹவஸதி³முபே³த்ய யை: ப்ரியாயா: க்ரு³த இவ மு³க³த³விலோகி³தோ³பதே³ஸ: || 3 ||

விதூ³ஷக: - (ராஜ்ஞோ மு³க²ம் விலோக்ய)

அத்ர³ப³வா³ந்கி³மபி ஹ்ரு³த³யே க்ரு³த்வா மந்த்ரயதே | அரண்யே மயா ரு³தி³தமாஸீத் |
ராஜா - (ஸஸ்மிதம்)

கிமந்யத் | அநதி³க்ரமணீ³யம் மே ஸு³ஹ்ரு³த்³வாக்யமிதி ஸ்தி²தோ³ஸ்மி |

விதூ³ஷக: - சிரம் ஜீவ |

(இதி க³ந்நுமிச்ச²தி)

ராஜா - வயஸ்ய திஷ்ட² | ஸாவஸேஷம் மே வச: |

விதூ³ஷக: - ஆஜ்ஞாபயது ப⁴வாந் |

ராஜா - விஸ்ராந்தேந ப⁴வதா மமாப்யேகஸ்மிந்நநாயாஸே கர்மணி ஸஹாயேந
ப⁴விதவ்யம் |

விதூ³ஷக: - கிம் மோ³த³ககா²தி³காயாம் | தேந ஹ்யயம் ஸு³க்ரு³ஹீத: க்ஷண: |

ராஜா - யத்ர வக்ஷயாமி | க: கோ³த்ர போ: ⁴ |

(ப்ரவிஸ்ய)

தௌ³வாரிக: - (ப்ரணம்ய)

ஆஜ்ஞாபயது ப⁴ர்த்தா |

ராஜா - ரைவதக ஸேநாபதிஸ்தாவதா³ஹூயதாம் |

தௌ³வாரிக: - ததா² |

(இதி நிஷக்ரம்ய ஸேநாபதிநா ஸஹ புந: ப்ரவிஸ்ய)

ஏஷ ஆஜ்ஞாவசநோ³த்கண்டோ² ப⁴ர்த்தே³தோ³த்த³ரு³ஷ்டிரேவ திஷ்ட²தி |

உபஸர்ப்த்வார்ய: |

ஸேநாபதி: - (ராஜாநமவலோக்ய)

த்³ரு³ஷ்ட³தோ³ஷாபி ஸ்வாமிநி ம்ரு³க³யா கேவலம் கு³ண ஏவ ஸம்வ்ரு³த்தா | ததா²
ஹி

தே³வ:

அநவரதத⁴நுர்ஜ்யாஸ்பா²லநக்ரூரபூர்வம்
ரவிகிரணஸஹிஷ்ணு ஸ்வேத³லேஸைரபி⁴ந்நம் |
அபசிதமபி கா³த்ரம் வ்யாயதத்வாத³லக்ஷயம்
கி³ரிசர இவ நாக:³ ப்ராணஸாரம் பி³பு⁴தி || 4 ||

(உபேத்ய)

ஜயது ஜயது ஸ்வாமீ | க்³ரு³ஹீதஸ்வாபத³மரண்யம் | கிமந்யத்ராவஸ்தீ²யதே |
ராஜா - மந்தோ³த்ஸாஹ: க்ரு³தோ⁵ஸ்மி ம்ரு³க்யாபவாதி³நா மாத⁴வ்யேந |
ஸேநாபதி: - (ஜநாந்திகம்)

ஸகே² ஸ்தி²ரப்ரதிப³ந்தோ⁴ ப⁴வ | அஹம்
தாவத்ஸ்வாமிநஸ்சித்தவ்ரு³த்திமநுவர்திஷ்யே |

(ப்ரகாஸம்)

ப்ரலபத்வேஷ வைதே⁴ய: | நநு ப்ரபு⁴ரேவ நித³ர்ஸநம் |
மேத³ஸ்சே²த³க்ரு³ஸோத³ரம் லகு⁴ ப⁴வத்யுத்தா²நயோக்³யம் வபு:
ஸத்த்வாநாமபி லக்ஷயதே விக்ரு³திமச்சித்தம் ப⁴யக்ரோத⁴யோ: |
உத்கர்ஷ: ஸ ச த⁴ந்விநாம் யதி³ஷ்வ: ஸித்⁴யந்தி லக்ஷயே சவே
மித்²யைவ வ்யஸநம் வத³ந்தி ம்ரு³க்யாமீத்³ரு³க்³விநோத:³ குத: || 5 ||

விநூ³ஷ்க: - அபேஹி ரே உத்ஸாஹஹேதுக | அத்ரப⁴வாந்ப்ரக்ரு³திமாபந்ந: | த்வம்
தாவத³டவீதோ⁵டவீமாஹிண்ட³மாநோ நரநாஸிகாலோலுபஸ்ய ஜீர்ணர்க்ஷஸ்ய
கஸ்யாபி

முகே² பதிஷ்யஸி |

ராஜா - ப⁴த்³ர ஸேநாபதே ஆஸ்ரமஸந்நிக்கு³ஷ்டே ஸ்தி²தா: ஸ்ம: | அதஸ்தே
வசோ நாபி⁴நந்தா³மி | அத³ய தாவத் |

கா³ஹந்தாம் மஹிஷா நிபாநஸலிலம் ஸ்ரு³ங்கை³ர்முஹுஸ்தாடி³தம்
சா²யாப³த்³த⁴கத³ம்ப³கம் ம்ரு³க்³குலம் ரோமந்த²ம⁴யஸ்யது |
விஸ்ரப்³த⁴ம் க்ரியதாம் வராஹததிபி⁴ர்முஸ்தாக்ஷதி: பல்வலே
விஸ்ராமம் லப⁴தாமித³ம் ச ஸிதி²தலஜ்யாப³ந்த⁴மஸ்த³த⁴நு: || 6 ||

ஸேநாபதி: - யத்ப்ரப⁴விஷ்ணவே ரோசதே |

ராஜா - தேந ஹி நிவர்தய பூர்வக³தாந்வநக்³ராஹிண: | யதா²ந மே
ஸைநிகாஸ்தபோவநமுபருந்த⁴ந்தி ததா²நிஷேத்³த⁴வ்யா: | பஸ்ய |
ஸமப்ரதா⁴நேஷு தபோத⁴நேஷு கூ³ட⁴ம் ஹி தா³ஹா³தம்கமஸ்தி தேஜ: |

ஸ்பர்ஸாநுகூலா இவ ஸுரீயகாந்தாஸ்தத³ந்யதேஜோ⁵பி⁴ப⁴வாத்³மநந்தி || 7 ||

ஸேநாபதி: - யதா³ஜ்ஞாபயதி ஸ்வாமீ |

விதூ³ஷக: - த்⁴வம்ஸதாம் தே உத்ஸாஹவ்ரு³த்தாந்த: |

(நிஷக்ராந்த: ஸேநாபதி:)

ராஜா - (பரிஜநம் விலோக்ய)

அபநயந்து ப⁴வத்யோ ம்ரு³க³யாவேஸம் | ரைவதக த்வமபி ஸ்வம் நியோக³மஸூந்யம் குரு |

பரிஜந: - யத³தே³வ ஆஜ்ஞாபயதி |

(இதி நிஷக்ராந்த:)

விதூ³ஷக: - க்ரு³தம் ப⁴வதா நிர்மகூகம் |

ஸாம்ப்ரதமேதஸ்மிந்பாத³பச்சா²யாவிரசிதவிதாநஸநாதே²ஸிலாதலே நிஷீத³து ப⁴வாந்யாவத³ஹமபி ஸுகா²ஸீநோ ப⁴வாமி |

ராஜா - க³ச்சா²க³ரத: |

விதூ³ஷக: - ஏது ப⁴வாந் |

(இத்யுபௌ⁴ பரிக்ரம்யௌபவிஷ்டௌ)

ராஜா - மாத⁴வ்ய அநவாப்தசக்ஷு:ப²லோ⁵ஸி | யேந த்வயா த³ர்ஸநீயம் ந த்³ரு³ஷ்டம் |

விதூ³ஷக: - நநு ப⁴வாநக³ரதோ மே வர்ததே |

ராஜா - ஸர்வ: காந்தமாத்மீயம் பஸ்யதி | அஹம் து தாம்

ஏவாஸ்ரமலலாமபூ⁴தாம் ஸகுந்தலாமதி⁴க்ரு³த்ய ப்³ரவீமி |

விதூ³ஷக: - (ஸ்வக³தம்)ப⁴வது | அஸ்யாவஸரம் ந தா³ஸ்யே |

(ப்ரகாஸம்)

போ⁴ வயஸ்ய தே தாபஸகந்யகாப்ய⁴ர்த²நீயா த்³ரு³ஸ்யதே |

ராஜா - ஸகே² ந பரிஹார்யே வஸ்துநி பௌரவாணாம் மந: ப்ரவர்ததே |

ஸுரயுவதிஸம்ப⁴வம் கில முநேரப்த்யம் தது³ஜ்ஜி²தாதி⁴க³தம் |

அர்கஸ்யோபரி ஸிதி²லம் ச்யுதமிவ நவமாலிகாகுஸுமம் || 8 ||

விதூ³ஷக: - (விஹஸ்ய)

யதா² கஸ்யாபி பிண்ட³க²ர்ஜூரைருத்³வேஜிதஸ்ய திண்ட³யாம்

(திந்திண்யாம்)

அபி⁴லாஷோ ப⁴வேத்ததா² ஸ்த்ரீர்தந்பரிபோ⁴கி³ண: ப⁴வத இயமப்⁴யர்த²நா |

ராஜா - ந தாவதே³நாம் பஸ்யஸி யேநைவமவாதீ:³ |

விதூ³ஷக: - தத்க²லு ரமணீயம் யத³ப⁴வதோ⁵பி விஸ்மயமுத்பாத³யதி |

ராஜா - வயஸ்ய கிம் ப³ஹுநா |

சித்ரே நிவேஸ்ய பரிகல்பிதஸுத்தவயோகா³

ரூபோச்சயேந மநஸா விதி⁴நா க்ரு³தா நு |

ஸ்தரீரத்தநஸுரு³ஷ்டிரபரா ப்ரதிபா⁴தி ஸா மே

தா⁴துர்விபு⁴தவமநுசிந்தய வபுச்ச தஸ்யா: || 9 ||

விதூ³ஷக: - யத³யேவம் ப்ரத்யாதே³ஸ இதா³நீம் ரூபவதீநாம் |

ராஜா - இத³ம் ச மே மநஸி வர்ததே |

அநாக்⁴ராதம் புஷ்பம் கிஸலயமலூநம் கரருஹைரநாவித³த⁴ம்

ரத்தநம் மது⁴ நவமநாஸ்வாதி³தரஸம் |

அக²ண்ட³ம் புண்யாநாம் ப²லமிவ ச தத³ரூபமநக⁴ம் ந ஜானே

போ⁴க்தாரம் கமிஹு ஸமுபஸ்தா²ஸ்யதி விதி:⁴ || 10 ||

விதூ³ஷக: - தேந ஹி லகு⁴ பரித்ராயதாமேநாம் ப⁴வாந் | மா கஸ்யாபி

தபஸ்விந இங்கு³தீ³தைலசிக்கணஸீர்ஷஸ்ய ஹஸ்தே பதிஷ்யதி |

ராஜா - பரவதீ க²லு தத்ரப⁴வதீ | ந ச ஸந்நிஹிதோ⁵த்ர கு³ருஜந: |

விதூ³ஷக: - அத² ப⁴வந்தமந்தரேண கீத³ரு³ஸஸ்தஸ்யா த்³ரு³ஷ்டிராக:³ |

ராஜா - நிஸர்கா³தே³வாப்ரக³ல்ப⁴ஸ்தபஸ்விகந்யாஜந: | ததா²பி து

அபி⁴முகே² மயி ஸம்ஹ்ரு³தமீக்ஷிதம் ஹஸிதமந்யநிமித்தக்ரு³தோத³யம் |

விநயவாரிதவ்ரு³த்திரதஸ்தயா ந விவ்ரு³தோ மத³நோ ந ச ஸம்வ்ரு³த: || 11 ||

விதூ³ஷக: - ந க²லு த்³ரு³ஷ்டமாத்த்ரஸ்ய தவாங்கம் ஸமாரோஹதி |

ராஜா - மித:² ப்ரஸ்தா²நே புந: ஸாலீந்தயாபி காமமாவிஷக்ரு³தோ

பா⁴வஸ்தத்ரப⁴வத்யா | ததா² ஹி |

த³ர்பா⁴ங்குரேண சரண: கூத இத்யகாண்டே³ தந்வீ

ஸ்தி²தா கதிசிதே³வ பதா³நி க³த்வா |

ஆஸீத்³விவ்ரு³த்தவத³நா ச விமோசயந்தீ

ஸாகா²ஸு வஸ்கலமஸக்தமபி த்³ருமாணம் || 12 ||

விதூ³ஷக: - தேந ஹி க்³ரு³ஹீதபாதே²யோ ப⁴வ | க்ரு³தம் தவயோபவநம்

தபோவநமிதி பஸ்யாமி |

ராஜா - ஸகே² தபஸ்விபி:⁴ கைஸ்சித்பரிஜ்ஞாதோ⁵ஸ்மி | சிந்தய

தாவத்கேநாபதே³ஸேந புநராஸ்ரமபத³ம் க³ச்சா²ம: |

விதூ³ஷக: - கோ⁵பரோ⁵பதே³ஸோ யுஷ்மாகம் ராஜ்ஞாம் |

நீவாரஷஷ்ட²பா⁴க³மஸ்மாகமுபஹரந்த்விதி |

ராஜா - மூர்² அந்யமேவ பா⁴க³தே⁴யமேதே தபஸ்விநோ நிர்வபந்தி யோ
ரத்தநராஸீநபி விஹாயாபி⁴நந்த³யதே | பஸ்ய |

யது³த்திஷ்ட²தி வர்ணேப்⁴யோ ந்ரு³பாணம் கூடிய தத்ப²லம் |
தப:ஷ்ட³பா⁴க³மகூய்யம் த³த³யாரண்யகா ஹி ந: || 13 ||

(நேபத்²யே)

ஹந்த ஸித்³தா⁴ர்தௌ² ஸ்வ: |

ராஜா - (கர்ணம் த³த்த்வா)

அயே தீ⁴ரப்ரஸாந்தஸ்வரைஸ்தபஸ்விபி⁴ர்ப⁴விதவ்யம் |

(ப்ரவிஸ்ய)

தௌ³வாரிக: - ஜயது ஜயது ப⁴ர்தா | ஏதௌ த³வௌ ரு³ஷிகுமாரௌ
ப்ரதீஹாரபூ⁴மிமுபஸ்தி²தௌ |

ராஜா - தேந ஹ்யவிலம்பி³தம் ப்ரவேஸய தௌ |

தௌ³வாரிக: - ஏஷ ப்ரவேஸயாமி |

(இதி நிஷ்கர்மய ரு³ஷிகுமாராப்⁴யாம் ஸஹ ப்ரவிஸ்ய)

(உபௌ⁴ ராஜாநம் விலோகயத:)

ப்ரத²ம: - அஹோ தீ³ப்திமதோ⁵பி விஸ்வஸநீயதாஸ்ய வபுஷ: | அத²வா
உபந்நமேதத³ஸ்மிந் ரு³ஷிப்⁴யோ நாதிபி⁴ந்நே ராஜநி | குத: |

அத்யாக்ராந்தா வஸதிரமுநாப்⁴யாஸ்ரமே ஸர்வபோ⁴க³யே

ரகூாயோகா³த³யமபி தப: ப்ரத்யஹம் ஸஞ்சிநோதி |

அஸ்யாபி த³யாம் ஸ்ப்ரு³ஸதி வஸிநஸ்சாரணத்³வந்த³வகீ³த:

புண்ய:ஸப்³தோ³ முநிரிதி முஹு: கேவலம் ராஜபூர்வ: || 14 ||

த்³விதீய: - கௌ³தம அயம் ஸ ப³லபி⁴தஸகோ² து³ஷ்யந்த: |

ப்ரத²ம: - அத² கிம் |

த்³விதீய: - தேந ஹி

நைதச்சித்ரம் யத³யமுத³தி⁴ஸ்யாமஸீமாம் த⁴ரித்ரீ⁴மேக:

க்ரு³த்ஸ்நாம் நக³ரபரிக⁴ப்ராம்ஸூபா³ஹூர்ப⁴நக்தி |

ஆஸம்ஸந்தே ஸமிதிஷு ஸுரா ப³த்³த⁴வையா ஹி தை³த்யையஸ்யாதி⁴ஜ்யே
த⁴நுஷி விஜயம் பௌருஹூதே ச வஜ்ரே || 15 ||

உபௌ⁴ - (உபக³ம்ய)

விஜயஸ்வ ராஜந் |

ராஜா - (ஆஸநாது³த்தா²ய)

அபி⁴வாத³யே ப⁴வந்தெள |

உபௌ⁴ - ஸ்வஸ்தி ப⁴வதே |

(இதி ப²லாந்யுபஹரத:)

ராஜா - (ஸப்ரணமம் பரிக்³ரு³ஹ்ய)

ஆஜ்ஞாபயிதுமிச்சா²மி |

உபௌ⁴ - விதி³தோ ப⁴வாநாஸ்ரமஸதா³மிஹஸ்த: ² | தேந ப⁴வந்தம் ப்ரார்த²யந்தே |

ராஜா - கிமாஜ்ஞாபயந்தி |

உபௌ⁴ - தத்ரப⁴வத: கண்வஸ்ய மஹர்ஷேரஸாந்நித⁴யாத்³ரக்ஷாம்ஸி ந

இஷ்டிவிக்க⁴நமுத்பாத³யந்தி | தத்கதிபயராத்ரம் ஸாரதி²த்³விதீயேந ப⁴வதா

ஸநாதீ²க்ரியதாமாஸ்ரம இதி |

ராஜா - அநுக்³ரு³ஹீதோ⁵ஸ்மி |

விதூ³ஷக: - (அபவார்ய)

ஏஷேதா³நீமநுகூலா தே⁵ப⁴யர்த²நா |

ராஜா - (ஸ்மிதம் க்ரு³த்வா)

ரைவதக மத்³வசநாது³ச்யதாம் ஸாரதி: ² | ஸபா³ணஸநம் ரத²முபஸ்தா²பயேதி |

தௌ³வாரிக: - யத்³தே³வ ஆஜ்ஞாபயதி |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

உபௌ⁴ - (ஸஹர்ஷம்)

அநுகாரிணி பூர்வேஷாம் யுக்த்ருபமித³ம் த்வயி |

ஆபந்நாப⁴யஸத்ரேஷு தீ³க்ஷிதா: க²லு பௌரவா: || 16 ||

ராஜா - (ஸப்ரணமம்)

க³ச்ச²தாம் புரோ ப⁴வந்தெள | அஹமப்யநுபத³மாக³த ஏவ |

உபௌ⁴ - விஜயஸ்வ

(இதி நிஷ்க்ராந்தெள)

ராஜா - மாத⁴வ்ய அப்யஸ்தி ஸகுந்தலாத்³ர்ஸநே குதூஹலம் |

விதூ³ஷக: - ப்ரத²மம் ஸபரிவாஹமாஸீத் | இதா³நீம்

ராக்ஷஸவ்ரு³த்தாந்தேந பி³ந்து³ரபி நாவஸேஷித: |

ராஜா - மா பை⁴ஷீ: | நநு மத்ஸமீபே வர்திஷ்யஸே |

விதூ³ஷக: - ஏஷ ராக்ஷஸாத்³ரக்ஷிதோ⁵ஸ்மி |

(ப்ரவிஸ்ய)

தௌ³வாரிக: - ஸஜ்ஜோ ரதோ² ப⁴ர்துர்விஜயப்ரஸ்தா²நமபேக்ஷதே | ஏஷ

புநர்நக³ராத்³தே³வீநாமாஜ்ஞுப்திஹர: கரப⁴க ஆக³த: |

ராஜா - (ஸாத³ரம்)

கிமம்பா³பி:4 ப்ரேஷித: |

தௌ³வாரிக: - அத² கிம் |

ராஜா - நநு ப்ரவேஸ்யதாம் |

தௌ³வாரிக: - ததா² |

(இதி நிஷ்க்ரம்ய கரப⁴கேண ஸஹ ப்ரவிஸ்ய)

ஏஷ ப⁴ர்தா | உபஸர்ப |

கரப⁴க: - ஜயது ஜயது ப⁴ர்தா | தே³வ்யாஜ்ஞாபயதி | ஆகா³மிநி

சதுர்த²தி³வஸே ப்ரவ்ரு³த்தபாரணோ மே உபவாஸோ ப⁴விஷ்யதி | தத்ர

தீ³ர்கா⁴யுஷாவஸ்யம் ஸம்பா⁴வநீயேதி |

ராஜா - இதஸ்தபஸ்விகார்யம் | இதோ கு³ருஜநாஜ்ஞா |

தீ³வ்யமப்யநதிக்ரமணீயம் | கிமத்ர ப்ரதிவிதே⁴யம் |

விதூ³ஷக: - த்ரிஸங்குரிவாந்தரா திஷ்ட² |

ராஜா - ஸத்யமாகுலீபூ⁴தோ⁵ஸ்மி |

க்ரு³த்யயோர்பி⁴ந்நதே³ஸதவாத்³ தீ³வைதீ⁴ப⁴வதி மே மந: |

புர: ப்ரதிஹதம் ஸைலே ஸ்ரோத: ஸ்ரோதோவஹோ யதா² || 17 ||

(விசிந்த்ய)

ஸகே² த்வமம்ப³யா புத்ர இதி ப்ரதி³க்ரு³ஹீத: | அதோ ப⁴வாநித: ப்ரதிநிவ்ரு³த்ய

தபஸ்விகார்யவ்யக்³ரமாநஸம் மாமாவேத்³ய தத்ரப⁴வதீநாம்

புத்ரக்ரு³த்யமநுஷ்டா²துமர்ஹதி |

விதூ³ஷக: - ந க²லு மாம் ரக்ஷோபீ⁴ருகம் க³ணயஸி |

ராஜா - (ஸஸ்மிதம்)

கத²மேதத்³ப⁴வதி ஸம்பா⁴வ்யதே |

விதூ³ஷக: - யதா² ராஜாநுஜேந க³ந்தவ்யம் ததா² க³ச்சா²மி |

ராஜா - நநு தபோவநோபரோத:4 பரிஹரணீய இதி

ஸர்வாநாநுயாத்ரிகாமஸ்த்வயைவ ஸஹ ப்ரஸ்தா²பயாமி |

விதூ³ஷக: - (ஸக³ர்வம்)

தேந ஹி யுவராஜோ⁵ஸ்மீதா³நீம் ஸம்வ்ரு³த்த: |

ராஜா - (ஸ்வக³தம்)

சபலோ⁵யம் ப³டு: | கதா³சித³ஸ்மத்ப்ரார்த²நாமந்த:புரேப்⁴ய: கத²யேத் |
ப⁴வது | ஏநமேவம் வக்ஷயே |

(விதூ³ஷகம் ஹஸ்தே க்³ரு³ஹீத்வா | ப்ரகாஸம்)

வயஸ்ய ரு³ஷ்டிகௌ³ரவாதா³ஸ்ரமம் க³ச்சா²மி | ந க²லு ஸத்யமேவ
தாபஸகந்யகாயாம் மமாபி⁴லாஷ: | பஸ்ய |

க்வ வயம் க்வ பரோக்ஷமந்மதோ² ம்ரு³க³ஸாவை: ஸமமேதி⁴தோ ஜந: |
பரிஹாஸவிஜல்பிதம் ஸகே² பரமார்தே²ந ந க்³ரு³ஹ்யதாம் வச: || 18 ||

விதூ³ஷக: - அத² கிம் |

(இதி நிஷ்க்ராந்தா: ஸர்வே)

(இதி த்³விதீயோ⁵ங்க: |)

த்ரு³தீயோ⁵ங்க: |

(தத: ப்ரவிஸ்தி குஸாநாதா³ய யஜமாநஸிஷ்ய:)

ஸிஷ்ய: - அஹோ மஹாநுபா⁴வ: பார்தி²வோ து³ஷ்யந்த: | யத்ப்ரவிஷ்டமாத்ர
ஏவாஸ்ரமம் தத்ரப⁴வதி நிருபத்³ரவாணி ந: கர்மாணி ஸம்வ்ரு³த்தாநி |
கா கதா² பா³ணஸந்தா⁴நே ஜ்யாஸப்³தே³நைவ தூ³ரத: |
ஹுங்காரேணைவ த⁴நுஷ: ஸ ஹி விக்⁴நாநபோஹதி || 1 ||

யாவதி³மாந்வேதி³ஸம்ஸ்தரணர்த²ம் தி³ர்பா⁴ந்ரு³த்விக்³ப்⁴ய உபஹராமி |
(பரிக்ரம்யாவலோக்ய ச | ஆகாஸே)

ப்ரியம்வதே³ கஸ்யேத³முஸீராநுலேபநம் ம்ரு³ணலவந்தி ச நலிநீபத்ராணி
நீயந்தே |

(ஸ்ருதிமபி⁴நீய)

கிம் ப்³ரவீஷி | ஆதபலங்க⁴நாத்³ப³லவத³ஸ்வஸ்தா² ஸகுந்தலா தஸ்யா:
ஸரீரநிர்வாபனயேதி | தர்ஹி யத்நாது³பசர்யதாம் | ஸா க²லு ப⁴க³வத:
கண்வஸ்ய குலபதேருச்ச²வனிதம் | அஹமபி தாவத்³வைதாநிகம் ஸாந்த்யுத்³கமஸ்யை
கை³தமீஹஸ்தே விஸர்ஜயிஷ்யாமி |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

விஷ்கம்ப⁴க: |

(தத: ப்ரவிஸ்தி காமயமாநாவஸ்தோ² ராஜா)

ராஜா - (ஸசிந்தம் நி:ஸ்வஸ்ய)

ஜாநே தபஸோ வீர்யம் ஸா பா³லா பரவதீதி மே விதி³தம் |

அலமஸ்மி ததோ ஹ்ரு³த³யம் ததா²பி நேத³ம் நிவர்தயிதும் || 2 ||

(மத³நபா³தா⁴ம் நிரூப்ய)

ப⁴க³வற்குஸுமாயுத⁴ த்வயா சந்த³ரமஸா ச

விஸ்வஸநீயாப்யாமதிஸந்தீ⁴யதே காமிஜநஸார்த² | குத: |

தவ குஸுமஸரத்வம் சீதரஸ்திவமிந்தோ³ர்த³வ்யமித³மயதா²ர்த²ம்

த³ரு³ஸ்யதே மத³விதே⁴ஷு |

விஸ்ரு³ஜதி ஹிமக³ர்பை⁴ம்ரக³நிமிந்து³ர்மயூகை²ஸ்த்வமி

குஸுமபா³ணாவஜ்ரஸாரீகரோஷி || 3 ||

அத²வா |

(அத³யாபி நூநம் ஹரகோபவஹ்நிநஸ்த்வயி ஜ்வலத்யெளர்வ இவாம்பு³ராஸௌ |

(த்வமந்யதா² மந்மத² மத³விதா⁴நாம் ப⁴ஸ்மாவஸேஷ:

(கத²மித்த²முஷ்ண: ||

அநிஸமபி மகரகேதுர்மநஸோ ருஜமாவஹந்நபி⁴மதோ மே |

யதி³ மதி³ராயதநயநாம் தாமதி⁴க்ரு³த்ய ப்ரஹரதீதி || 4 ||

(ஸகே²த³ம் பரிக்ரம்ய)

க்வ நு க²லு ஸம்ஸ்தி²தே கர்மணி ஸத³ஸ்யைரநுஜ்ஞாத: கி²ந்நமாத்மாநம்

விநோத³யாமி |

(நி:ஸ்வஸ்ய)

கிம் நு க²லு மே ப்ரியாத³ர்ஸநாத³ரு³தே ஸரணமந்யத் | யாவதே³நாமந்விஷ்யாமி |

(ஸூர்யமவலோக்ய)

இமாமுக்³ராதபவேலாம் ப்ராயேண லதாவலயவத்ஸு மாலிநீதீரேஷு ஸஸகீ²ஜநா

ஸகுந்தலா க³மயதி | தத்ரைவ தாவத்³க³ச்சா²மி |

(பரிக்ரம்ய ஸம்ஸ்பர்ஸம் ரூபயித்வா)

அஹோ ப்ரவாதஸுப⁴கோ³ஸயமுத்³தே³ஸ: |

ஸக்யமரவிந்த³ஸுரபி:⁴ கணவாஹீ மாலிநீதரங்கா³ணம் |

அங்கை³ரநங்க³தப்தைரவிரலமாலிங்கி³தும் பவந: || 5 ||

(பரிக்ரம்யாவலோக்ய ச)

அஸ்மிந்வேதஸபரிசுஷிப்தே லதாமண்ட³பே ஸந்நிஹிதயா ஸகுந்தலயா ப⁴விதவ்யம் |

ததா² ஹி |

அப்யுந்நதா புரஸ்தாத³வகா³டா⁴ ஜக⁴நுகௌ³ரவாத்பஸ்சாத் |

த்³வாரே⁵ஸ்ய பாண்டு³ஸிகதே பத³பங்க்திர்³ரு³ஸ்யதே⁵பி⁴நவா || 6 ||

யாவத்³விடபாந்தரே³ணுவலோகயாமி |

(பரி³கர்மய ததா² க்ரு³த்வா | ஸஹர்ஷம்)

அயே லப்³த⁴ம் நேத்ரநிர்³வாணம் | ஏஷா மே மனோரத்²ப்ரியதமா ஸகுஸுமாஸ்தரணம்
ஸிலாபட்டமதி⁴ஸயாநா ஸகீ²ப்⁴யாமந்வாஸ்யதே | ப⁴வது | ஸ்ரோஷ்யாம்யாஸாம்
விஸ்ரம்⁴கதி²தாநி |

(இதி விலோகயந்ஸ்தி²த:)

(தத: ப்ரவிஸதி யதோ²க்தவ்யாபாரா ஸஹ ஸகீ²ப்⁴யாம் ஸகுந்தலா)

ஸக²யெள - (உபவீஜ்ய | ஸஸ்நேஹம்)

ஹலா ஸகுந்தலே அபி ஸுக²யதி தே நலிநீ²பத்ரவாத: |

ஸகுந்தலா - கிம் வீஜ்யதோ மாம் ஸக²யெள |

(ஸக²யெள விஷாத³ம் நாடயித்வா பரஸ்பரமவலோகயத:)

ராஜா - ப³வத³ஸ்வஸ்த²ஸரீரா ஸகுந்தலா த்³ரு³ஸ்யதே |

(ஸவிதர்கம்)

தத்கிமயமாதபதோ³ஷ: ஸ்யாது³த யதா² மே மநஸி வர்ததே |

(ஸாபி⁴லாஷம் நிர்³வர்ண்ய)

அத்²வா க்ரு³த்மம் ஸந்தே³ஹேந |

ஸ்தநந்யஸ்தோஸீரம் ப்ரஸிதி²லம்ரு³ணூலகவலயம்

ப்ரியாயா: ஸாபா³த⁴ம் கிமபி கமநீயம் வபுரித³ம் |

ஸமஸ்தாப: காமம் மநஸிஜநிதா³க⁴ப்ரஸரயோர்³ந

து க்³ரீஷ்மஸ்யைவம் ஸுப⁴க³மபரா³த³த⁴ம் யுவதிஷு || 7 ||

ப்ரியம்வதா³ - (ஜநாந்திகம்)

அநஸூயே தஸ்ய ராஜர்³ஷே: ப்ரத்²மத்³ர்³ஸநாரப்⁴ய பர்யுத்ஸுகேவ ஸகுந்தலா |

கிம் நு க²ல்வஸ்யாஸ்தந்நிமித்தோ⁵யமாதங்கோ ப⁴வேத் |

அநஸூயா - ஸகி² மமாபீ³த்³ரு³ஸ்யாஸங்கா ஹ்ரு³த³யஸ்ய | ப⁴வது | ப்ரக்ஷயாமி

தாவதே³நாம் |

(ப்ரகாஸம்)

ஸகி² ப்ரஷ்டவ்யாஸி கிமபி | ப³லவாந்க²லு தே ஸந்தாப: |

ஸகுந்தலா - (பூர்வார்தே⁴ந ஸயநாது³த்தா²ய)

ஹலா கிம் வக்துகாமாஸி |

அநஸூயா - ஹலா ஸகுந்தலே அநப்⁴யந்தரே க²ல்வாவாம் மத்³நக³தஸ்ய

வ்ரு²த்தாந்தஸ்ய | கிம் து யாத்³ரு²ஸீ²திஹாஸநிப³ந்தே⁴ஷு

காமயமாநாநாமவஸ்தா² ஸ்ருயதே தாத்³ரு²ஸீ²ம் தவ பஸ்யாமி | கத²ய

கிந்நிமித்தம் தே ஸந்தாப: | விகாரம் க²லு பரமார்த²தோ²ஜ்ஞாத்வா²நாரம்ப:⁴
ப்ரதீகாரஸ்ய |

ராஜா - அநஸூயாமப்யநுக³தோ மதீ³யஸ்தர்க: | ந ஹி ஸ்வாபி⁴ப்ராயேண மே
த³ர்ஸநம் |

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

ப³லவாந்க²லு மே²பி⁴நிவேஸ: | இதா³நீமபி ஸஹஸைதயோர்ந ஸக்நோமி
நிவேத³யிதும் |

ப்ரியம்வதா³ - ஸகி² ஸகுந்தலே ஸுஷ்²ரு² ஏஷா ப⁴ணதி | கிமாத்மந

ஆதங்கமுபேக்ஷஸே | அநுதி³வஸம் க²லு பரிஹீயஸே²ங்கை:³ | கேவலம்
லாவண்யமயீ

சா²யா த்வாம் ந முஞ்சதி |

ராஜா - அவிதத²மாஹ ப்ரியம்வதா³ | ததா² ஹி

க்ஷாமக்ஷாமகபோலமாநநமுர: காடி²ந்யமுத்தஸ்தநம்

மத்⁴ய: க்லாந்ததர: ப்ரகாமவிநதாவம்ஸௌ ச²வி: பாண்²ரு³ரா |

ஸோச்யா ச ப்ரியத³ர்ஸநா ச மத³நக்லிஷ்டேயமாலக்ஷ்யதே

பத்ராணுமிவ ஸோஷணேந மருதா ஸ்ப்ரு²ஷ்டா லதா மாத⁴வீ || 8 ||

ஸகுந்தலா - ஸகி² கஸ்ய வாந்யஸ்ய கத²யிஷ்யாமி |

கிந்தவாயாஸயித்⁴தா³நீம் வாம் ப⁴விஷ்யாமி |

உபே⁴ - அத ஏவ க²லு நிர்³ந்த:⁴ | ஸ்நிக்³த⁴ஜநஸம்விப⁴க்தம் ஹி து:³க²ம்

ஸஹ்யவேத³நம் ப⁴வதி |

ராஜா - ப்ரு²ஷ்டா ஜநேந ஸமது:³க²ஸுகே²ந பா³லா

நேயம் ந வக்ஷயதி மநோக³தமாதி⁴ஹேதும் |

த்³ரு²ஷ்டோ விவ்ரு²த்ய ப³ஹுஸோ²ப்யநயா ஸத்ரு²ஷ்ணமத்ராந்தரே

ஸ்ரவணகாதரதாம் க³தோ²ஸ்மி || 9 ||

ஸகுந்தலா - ஸகி² யத:ப்ரப்⁴ரு²தி மம த³ர்ஸநபத²மாக³த: ஸ

தபோவநரக்ஷிதா ராஜர்ஷி: |

(இத்யர்தோ⁴க்தே லஜ்ஜாம் நாடயதி)

உபே⁴ - கத²யது ப்ரியஸகீ² |

ஸகுந்தலா - தத ஆரப்⁴ய தத்³க³தேநாபி⁴லாஷே²ணதத³வஸ்தா²ஸ்மி

ஸம்வருத்தா |

ராஜா - (ஸஹர்ஷம்)

ஸ்ருதம் ஸ்ரோதவ்யம் |

ஸ்மர ஏவ தாபஹேதுர்நிர்வாபயிதா ஸ ஏவ மே ஜாத: |

தி³வஸ இவாப்⁴ரஸ்யாமஸ்தபாத்யயே ஜீவலோகஸ்ய || 10 ||

ஸகுந்தலா - தத்³யதி³ வாமநுமதம் ததா² வந்தேதா²ம் யதா² தஸ்ய

ராஜர்ஷேரநுகம்பநீயா ப⁴வாமி | அந்யதா²வஸ்யம் ஸிஞ்சத மே திலோத³கம் |

ராஜா - ஸம்ஸயச்சே²தி³ வசநம் |

ப்ரியம்வதா³ - (ஜநாந்திகம்)

அநஸூயே தூ³ரக³தமந்மதா²ஸ்க்ஷமேயம் காலஹரணஸ்ய | யஸ்மிந்ப³த்³பா⁴வைஷா

ஸ லலாமபூ⁴த: பௌரவாணம் | தத்³யுக்தமஸ்யா அபி⁴லாஷோ⁵பி⁴நந்தி³தும் |

அநஸூயா - ததா² யதா² ப⁴ணஸி |

ப்ரியம்வதா³ - (ப்ரகாஸம்)

ஸகி² தி³ஷ்ட்யாநுஸூபஸ்தே⁵பி⁴நிவேஸ: | ஸாக³ரமுஜ்ஜி²த்வா குத்ர வா

மஹாநத்³யவதரதி | க இதா³நீம் ஸஹகாரமந்தரேணாதிமுத்தலதாம் பல்லவிதாம்

ஸஹதே |

ராஜா - கிமத்ர சித்ரம் யதி³ விஸாகே² ஸஸாங்கலேகா²மநுவந்தேதே |

அநஸூயா - க: புந்ருபாயோ ப⁴வேத்³யேநாவிலம்பி³தம் நிப்⁴ரு⁴தம் ச ஸக்²யா

மநோரத்²ம் ஸம்பாத³யாவ: |

ப்ரியம்வதா³ - நிப்⁴ரு⁴தமிதி சிந்தநீயம் ப⁴வேத் | ஸீக்⁴ரமிதி ஸுகரம் |

அநஸூயா - கத்²மிவ |

ப்ரியம்வதா³ - நநு ஸ ராஜர்ஷிரஸ்யாம் ஸ்நிக்³த⁴த்³ரு⁴ஷ்ட்யா

ஸூசிதாபி⁴லாஷ ஏதாந்தி³வஸாந்ப்ரஜாக³ரக்ரு⁴ஸோ லக்ஷயதே |

ராஜா - ஸத்யமித்த²ம்பூ⁴த ஏவாஸ்மி | ததா² ஹி

இத்³மஸிஸிரைரந்தஸ்தாபாத்³விவர்ணமணீக்ரு⁴தம்

நிஸி நிஸி பு⁴ஜந்யஸ்தாபாங்க³ப்ரஸாரிபி⁴ரஸ்ருபி: ⁴ |

அநபி⁴லுவிதஜ்யாகா⁴தாங்கம் முஹூர்மணிப³ந்த⁴நாத்கநகவலயம்

ஸ்ரஸ்தம் ஸ்ரஸ்தம் மயா ப்ரதிஸார்யதே || 11 ||

ப்ரியம்வதா³ - (விசிந்த்ய)

ஹலா மத்³நலேகோ²ஸ்ய க்ரியதாம் தம் ஸுமநோகோ³பிதம் க்ரு⁴த்வா

தே³வப்ரஸாத³ஸ்யாபதே³ஸேந தஸ்ய ஹஸ்தம் ப்ராபயிஷ்யாமி |

அநஸூயா - ரோசதே மே ஸுகுமார: ப்ரயோக:³ கிம் வா ஸகுந்தலா ப⁴ணதி |

ஸகுந்தலா - கிம் நியோகோ³ வாம் விகல்ப்யதே |

ப்ரியம்வதா³ - தேந ஹ்யாத்மந உபந்யாஸபூர்வம் சிந்தய தாவத்கிமிபி
லலிதபத³ப³ந்த⁴நம் |

ஸகுந்தலா - ஹலா சிந்தயாம்யஹம் | அவதீ⁴ரணா⁴ருகம் புநர்வேபதே
மே ஹ்ரு³த³யம் |

ராஜா - (ஸஹர்ஷம்)

அயம் ஸ தே திஷ்ட²தி ஸங்க³மோத்ஸுகோ
விஸங்கஸே ⁴ரு யதோ⁵வதீ⁴ரணம் |

லபே⁴த வா ப்ரார்த²யிதா ந வா ஸ்ரியம்

ஸ்ரியா து³ராப: கத²மீப்ஸிதோ ப⁴வேத் || 12 ||

ஸக²யெள - அயி ஆத்மகு³ணாவமாநிநி க இதா³நீம் ஸரீரநிர்வாபயிதரீம்

ஸாரதீ³ம் ஜ்யோத்ஸநாம் படாந்தேந வாரயதி |

ஸகுந்தலா - (ஸஸ்மிதம்)

நியோஜிதேதா³நீம்ஸ்மி |

(இத்யுபவிஷ்டா சிந்தயதி)

ராஜா - ஸ்தா²நே க²லு விஸ்ம³ரு³தநிமேஷேண சக்ஷுஷா ப்ரியாமவலோகயாமி |
யத:

உந்நமிதைகப்⁴ருலதமாநநமஸ்யா: பதா³நி ரசயந்த்யா: |

கண்டகிதேந ப்ரத²யதி மய்யநுரா³க³ம் கபோலேந || 13 ||

ஸகுந்தலா - ஹலா சிந்திதம் மயா கீ³தவஸ்து | அஸந்நிஹிதாநி

புநர்வேக²நஸாத⁴நாநி |

ப்ரியம்வதா³ - ஏதஸ்மிஞ்ஸுகோ³த³ரஸுகுமாரே நலிநீபத்ரே நகை²ர்நிக்ஷிப்தவர்ணம்
குரு |

ஸகுந்தலா - (யதோ²க்தம் ரூபயித்வா)

ஹலா ஸ்ரு³ணுதமிதா³நீம் ஸங்க³தார்த²ம் ந வேதி |

உபே⁴ - அவஹிதே ஸ்வ: |

ஸகுந்தலா - (வாசயதி)

தவ ந ஜாநே ஹ்ரு³த³யம் மம புந: காமோ தி³வா⁵பி ராத்ராவி |

நிர்க⁴ரு³ண தபதி ப³லீயஸ்தவயி வ்ரு³த்தமநோரதா²யா அங்கா³நி || 14 ||

ராஜா - (ஸஹஸோபஸ்ரு³த்ய)

தபதி தநுகா³த்ரி மத³நஸ்த்வாமநிஸம் மாம் புநர்த³ஹத்யேவ |
க³ல்பயதி யதா² ஸஸாங்கம் ந ததா² ஹி குமுத்³வதீம் தி³வஸ: || 15 ||

ஸக²யௌ - (விலோக்ய ஸஹர்ஷமுத்தா²ய)

ஸ்வாக³தமவிலம்பி³நோ மநோரத²ஸ்ய |

(ஸகுந்தலா³ப்யுத்தா²துமிச்ச²தி)

ராஜா - அலமலமாயாஸேந |

ஸந்த³ஷ்டகுஸுமஸயநாந்யாஸூக்லாந்தபி³ஸப⁴ங்க³ஸுரபீ⁴ணி |

கு³ருபரிதாபாநி ந தே கா³த்ராண்யுபசாரமர்ஹந்தி || 16 ||

அநஸூயா - இத: ஸிலாதலைகதே³ஸமலங்கரோது வயஸ்ய: |

(ராஜோபவிஸதி | ஸகுந்தலா ஸலஜ்ஜா திஷ்ட²தி)

ப்ரியம்வதா³ - த³வயோரபி யுவயோரந்யோந்யாநுராக:³ ப்ரத்யக்ஷ: | ஸகீ²ஸ்நேஹ:

புநர்மாம் புநருக்தவாதி³நீம் கரோதி |

ராஜா - ப⁴த்³ரே நைதத்பரிஹார்யம் | விவக்ஷிதம் ஹ்யநுக்தமநுதாபம் ஜநயதி |

ப்ரியம்வதா³ - ஆபநநஸ்ய விஷயநிவாஸிநோ ஜநஸ்யார்திஹரேண ராஜ்ஞா

ப⁴விதவ்யமித்யேஷ வோ த⁴ர்ம: |

ராஜா - நாஸ்மாத்த்பரம் |

ப்ரியம்வதா³ - தேந ஹீயமாவயோ: ப்ரியஸகீ² த்வாமுத்³தி³ஸ்யேத³மவஸ்தா²ந்தரம்

ப⁴க³வதா மத³நேநாரோபிதா | தத³ர்ஹஸ்யப்யுபபத்த்யா ஜீவிதமஸ்யா

அவலம்பி³தும் |

ராஜா - ப⁴த்³ரே ஸாதா⁴ரணோ³யம் ப்ரணய: | ஸர்வதா²நுக³ரு³ஹீதோ³ஸ்மி |

ஸகுந்தலா - (ப்ரியம்வதா³மவலோக்ய)

ஹலா கிமந்த:புரவிரஹபர்யுத்ஸுகஸ்ய ராஜர்ஷேருபரோதே⁴ந |

ராஜா - ஸுந்த³ரி

இத³மநந்யபராயணமந்யதா² ஹ்ரு³த³யஸந்நிஹிதே ஹ்ரு³த³யம் மம |

யதி³ ஸமர்த²யஸே மதி³ரேக்ஷணே மத³நபா³ணஹதோ³ஸ்மி ஹத: புந: || 17 ||

அநஸூயா - வயஸ்ய ப³ஹூவல்லபா⁴ ராஜாந: ஸ்ருயந்தே | யதா² நௌ

ப்ரியஸகீ² ப³ந்து⁴ஜநஸோசநீயா ந ப⁴வதி ததா² நிர்வாஹய |

ராஜா - ப⁴த்³ரே கிம் ப³ஹூநா

பரி³க்ரஹப³ஹூத்வே³பி த³வே ப்ரதிஷ்டே² குலஸ்ய மே |

ஸமுத்³ரரஸநா சோர்வீ ஸகீ² ச யுவயோரியம் || 18 ||

உபே⁴ - நிர்வ்ரு³தே ஸ்வ: |

ப்ரியம்வதா³ - (ஸத்³ரு'ஷ்டிசுஷபம்)

அநஸூயே ஏஷ இதோத்³த்தத்³ரு'ஷ்டிருத்ஸுகோ ம்ரு'க³போதகோ மாதரமந்விஷ்யதி
| ஏஹி |

ஸம்யோஜயாவ ஏநம் |

(இத்யுபே⁴ ப்ரஸ்தி²தே)

ஸகுந்தலா - ஹலா அஸரணஸ்மி | அந்யதரா யுபயோராக³ச³து |

உபே⁴ - ப்ரு'தி²வ்யா ய: ஸரணம் ஸ தவ ஸமீபே வர்ததே |

(இதி நிஷ்க்ராந்தே)

ஸகுந்தலா - கத²ம் க³தே ஏவ |

ராஜா - அலமாவேகே³ந | நந்வயமாராத⁴யிதா ஜநஸ்தவ ஸமீபே வர்ததே |

கிம் ஸீதலை: க்லமவிநோதி³பி⁴ரார்த்³ரவாதாந்ஸஞ்சாரயாமி

நலிநீத்³லதாலவ்ரு'ந்தை: |

அங்கே நிதா⁴ய கரபோ⁴ரு யதா²ஸுக²ம் தே ஸம்வாஹயாமி சரணவுத பத்³மதாம்ரெள
|| 19 ||

ஸகுந்தலா - ந மாநநீயேஷ்வாத்மாநம்பராத⁴யிஷ்யே |

(இத்யுத்தா²ய க³ந்நுமிச்ச²தி)

ராஜா - ஸுந்த³ரி அநிர்வானோ தி³வஸ: இயம் ச தே ஸரீராவஸ்தா² |

உத்ஸ்ரு'ஜ்ய குஸுமஸயநம் நலிநீத்³லகல்பிதஸ்தநாவரணம் |

கத²மாதபே க³மிஷ்யஸி பரிபா³தா⁴பேலவைரங்கை:³ || 20 ||

(இதி ப³லாதே³நாம் நிவர்தயதி)

ஸகுந்தலா - பெளரவ ரக்ஷ விநயம் | மத³நஸந்தப்தாபி ந க²ல்வாத்மந:
ப்ரப⁴வாமி |

ராஜா - பீ⁴ரு அலம் கு³ருஜநப⁴யேந | த்³ரு'ஷ்ட்வா தே விதி³த்த⁴ர்மா

தத்ரப⁴வாந்நாத்ர தோ³ஷம் க்³ரஹீஷ்யதி குலபதி: | பஸ்ய |

கா³ந்த⁴ர்வேண விவாஹேந ப³ஹ்வயோ ராஜர்ஹிகந்யகா: |

ஸ்ருயந்தே பரிணீதாஸ்தா: பித்ரு'பி⁴ஸ்சாபி⁴நந்தி³தா: || 21 ||

ஸகுந்தலா - முஞ்ச தாவந்மாம் | பூ⁴யோ⁵பி ஸகீ²ஜநமநுமாநயிஷ்யே |

ராஜா - ப⁴வது | மோக்ஷயாமி |

ஸகுந்தலா - கதா³ |

ராஜா -

அபரிக்ஷதகோமலஸ்ய யாவத்குஸுமஸ்யேவ நவஸ்ய ஷட்பதே³ந |

அத⁴ரஸ்ய பிபாஸதா மயா தே ஸத³யம் ஸுந்த³ரி க்³ரு'ஹ்யதே ரஸோ⁵ஸ்ய || 22 ||

(இதி முக²மஸ்யா: ஸமுந்நமயிதுமிச்ச²தி | ஸகுந்தலா பரிஹரதி நாட்யேந)
(நேபத்²யே)

சக்ரவாகவது⁴கே ஆமந்த்ரயஸ்வ ஸஹசரம் | உபஸ்தி²தா ரஜநீ |
ஸகுந்தலா - (ஸஸம்ப்⁴ரமம்)

பௌரவ அஸம்ஸயம் மம ஸரீரவ்ரு'த்தாந்தோபலம்பா⁴யார்யா கௌ³தமீத
ஏவாக³ச்ச²தி | தத்³விடபாந்தரிதோ ப⁴வ |

ராஜா - ததா² |

(இத்யாத்மாநமாவ்ரு'த்ய திஷ்ட²தி)

(தத: ப்ரவிஸதி பாத்ரஹஸ்தா கௌ³தமீ ஸக்²யௌ ச)

ஸக்²யௌ - இத இத ஆர்யா கௌ³தமீ |

கௌ³தமீ - (ஸகுந்தலாமுபேத்ய)

ஜாதே அபி லகு⁴ஸந்தாபாநி தே⁵ங்கா³நி |

ஸகுந்தலா - ஆர்யே அஸ்தி மே விஸேஷ: |

கௌ³தமீ - அநேந த்³ர்போ⁴த³கேந நிராபா³த⁴மேவ தே ஸரீரம் ப⁴விஷ்யதி |

(ஸிரஸி ஸகுதலாமப்⁴யுக்ஷய)

வத்ஸே பரிணதோ தி³வஸ: | ஏஹி உடஜமேவ க³ச்சா²ம: |

(இதி ப்ரஸ்தி²தா:)

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

ஹ்ரு'த்ய ப்ரத²மமேவ ஸுகோ²பநதே மநோரதே² காதரபா⁴வம் ந முஞ்சஸி |

ஸாநுஸயவிக⁴டிதஸ்ய கத²ம் தே ஸாம்ப்ரதம் ஸந்தாப: |

(பதா³ந்தரே ஸ்தி²த்வா | ப்ரகாஸம்)

லதாவஸய ஸந்தாபஹாரக ஆமந்த்ரயே த்வாம் பூ⁴யோ⁵பி பரிபோ⁴கா³ய |

(இதி து:³கே²ந நிஷ்க்ராந்தா ஸகுந்தலா ஸஹைதராபி:⁴)

ராஜா (பூர்வஸ்தா²நமுபேத்ய | ஸநி:ஸ்வாஸம்)

அஹோ விக்⁴நவத்ய: ப்ரார்தி²தார்த²ஸித்³த⁴ய: | மயா ஹி

முஹூரங்கு³லிஸம்வ்ரு'தாத⁴ரோஷ்ட²ம் ப்ரதிஷேதா⁴க்ஷரவிக்லவாபி⁴ராமம் |

முக²மம்ஸவிவர்தி பக்ஷமலாக்ஷயா: கத²மப்யுந்நமிதம் ந சம்பி³தம் து || 23 ||

க்வ நு க²லு ஸம்ப்ரதி க³ச்சா²மி | அத²வா இஹைவ ப்ரியாபரிபு⁴க்தமுக்²தே

லதாவஸயே முஹூர்தம் ஸ்தா²ஸ்யாமி |

(ஸர்வதோ⁵வலோக்ய)

தஸ்யா: புஷ்பமயீ ஸரீரலுவிதா ஸய்யா ஸிலாயாமியம்
 க்லாந்தோ மந்மத²லேக² ஏஷ நலிநீபத்ரே நகை²ர்பித: |
 ஹஸ்தாத்³புரஷ்டமித³ம் பி³ஸாபுரணமித்யாஸஜ்யமாநேக்ஷணே
 நிர்க³ந்தும் ஸஹஸா ந வேதஸக³ரு³ஹாச்ச²க்நோமி ஸூந்யாத்³பி || 24 ||

(ஆகாஸே)

ராஜந்

ஸாயந்தநே ஸவநகர்மணி ஸம்ப்ரவ்ரு³த்தே
 வேதி³ம் ஹுதாஸநவதீம் பரித: ப்ரயஸ்தா: |
 சா²யாஸ்சரந்தி ப³ஹுதா⁴ ப⁴யமாத்³தா⁴நா:
 ஸந்த⁴யாபயோத³கபிஸா: பிஸிதாஸநாநாம் || 25 ||

ராஜா - அயமஹமாக³ச்சா²மி |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

(இதி த்ரு³தீயோ⁵ங்க: |)

சதுர்தோ²ங்க: |

(தத: ப்ரவிஸ்த: குஸுமாவசயம் நாடயந்த்யௌ ஸக²யௌ |)

அநஸூயா - ஹலா ப்ரியம்வதே³ யத்³யபி கா³ந்த⁴ர்வேண விதி⁴நா நிர்வ்ரு³த்தகல்யாண
 ஸகுந்தலா⁵நுருப⁴ர்த்ரு³கா³மிநீ ஸம்வ்ரு³த்தேதி நிர்வ்ரு³தம் மே ஹ்ரு³த³யம்
 ததா²ப்யேதாவச்சிந்தநீயம் |

ப்ரியம்வதா³ - கத²மிவ |

அநஸூயா - அத்³ய ஸ ராஜர்ஷிரிஷ்டிம் பரிஸமாப்யர்ஷிபி⁴ர்விஸர்ஜித ஆத்மநோ
 நக³ரம் ப்ரவிஸ்யாந்த:புரஸமாக³த இதோக³தம் வ்ரு³த்தாந்தம் ஸ்மரதி வா ந வேதி |
 ப்ரியம்வதா³ - விஸ்ரப்தா⁴ ப⁴வ | ந தாத்³ரு³ஸா ஆக்ரு³திவிஸேஷா
 கு³ணவிரோதி⁴நோ ப⁴வந்தி | தாத இதா³நீமிமம் வ்ரு³த்தாந்தம் ஸ்ருத்வா ந ஜானே கிம்
 ப்ரதிபத்யத இதி |

அநஸூயா - யதா²ஹம் பர்யாமி ததா² தஸ்யாநுமதம் ப⁴வேத் |

ப்ரியம்வதா³ - கத²மிவ |

அநஸூயா - கு³ணவதே கந்யகா ப்ரதிபாத³நீயேத்யயம் தாவத்²ம்:
 ஸங்கல்ப: | தம் யதி³ தை³வமேவ ஸம்பாத³யதி நந்வப்ரயாஸேந க்ரு³தார்தோ²
 கு³ருஜந: |

ப்ரியம்வதா³ - (புஷ்பபா⁴ஜநம் விலோக்ய)

ஸகி² அவசிதாநி ப³லிகர்மபர்யாப்தாநி குஸுமாநி |

அநஸூயா - நநு ஸக்²யா: ஸகுந்தலாயா: ஸௌபா⁴க்³யதே³வதார்சநீயா |

ப்ரியம்வதா³ - யுஜ்யதே |

(இதி ததே³வ கர்மாபி⁴நயத:)

(நேபத்²யே)

அயமஹம் போ:⁴ |

அநஸூயா - (கர்ணம் த³த்த்வா)

ஸகி² அதிதீ²நாமிவ நிவேதி³தம் |

ப்ரியம்வதா³ - நநூடஜஸந்நிஹிதா ஸகுந்தலா |

அநஸூயா - அத்³ய புநர்ஹு²த³யேநாஸந்நிஹிதா | அலமேதாவத்³பி:⁴ குஸுமை: |

(இதி ப்ரஸ்தி²தே)

(நேபத்²யே)

ஆ:

அதிதி²பரிபா⁴விநி

விசிந்தயந்தீ யமநநயமாநஸா தபோத⁴நம் வேத்ஸி ந மாமுபஸ்தி²தம் |

ஸம்ரிஷ்யதி த்வாம் ந ஸ போ³தி⁴தோ⁵பி ஸந்கதா²ம் ப்ரமத்த: ப்ரத²மம் க்ரு²தாமிவ ||

||

ப்ரியம்வதா³ - ஹா தி⁴க் ஹா தி⁴க் | அப்ரியமேவ ஸம்வ்ரு²த்தம் | கஸ்மிந்நபி

பூஜார்ஹே⁵பராத்³தா⁴ ஸூந்யஹு²த³யா ஸகுந்தலா |

(புரோ⁵வலோக்ய)

ந க²லு யஸ்மிந்கஸ்மிந்நபி | ஏஷ து³ர்வாஸா: ஸுலப⁴கோபோ மஹர்ஷி: | ததா²

ஸப்த்வா வேக³ப³லோத்²பு²ல்லயா து³ர்வாரயா க³த்யா ப்ரதிநிவ்ரு²த்த: |

அநஸூயா - கோ⁵ந்யோ ஹுதவஹாத்³த³க்³து⁴ம் ப்ரப⁴வதி | க³ச்ச² | பாத³யோ:

ப்ரணம்ய நிவர்தயைநம் யாவத³ஹமர்⁴கோ⁴த³கமுபகல்பயாமி |

ப்ரியம்வதா³ - ததா²

(இதி நிஷ்க்ராந்தா)

அநஸூயா - (பதா³ந்தரே ஸ்க²லிதம் நிரூப்ய)

அஹோ ஆவேக³ஸ்க²லிதயா க³த்யா ப்ர⁴ரஷ்டம் மமா³க்³ரஹஸ்தா²த்புஷ்பபா⁴ஜநம் |

(இதி புஷ்போச்சயம் ரூபயதி)

(ப்ரவிஸ்ய)

ப்ரியம்வதா³ - ஸகி² ப்ரக்ரு²திவக்ர: ஸ கஸ்யாநுநயம் ப்ரதி³க்³ரு²ஹ்ணதி |

கிமபி புந: ஸாநுக்ரோஸ: க்ரு'த: |

அநஸூயா - (ஸஸ்மிதம்)

தஸ்மிந்ப³ஹ்வேதத³பி | கத²ய |

ப்ரியம்வதா³ - யதா³ நிவர்திதும் நேச்ச²தி ததா³ விஜ்ஞாபிதோ மயா |

ப⁴க³வந் ப்ரத²ம் இதி ப்ரேக்ஷயாவிஜ்ஞாததப:ப்ரபா⁴வஸ்ய து³ஹித்ரு'ஜநஸ்ய

ப⁴க³வதைகோ⁵பராதோ⁴ மர்ஷயிதவ்ய இதி |

அநஸூயா - ததஸ்தத: |

ப்ரியம்வதா³ - ததோ ந மே வசநமந்யதா² ப⁴விதுமர்ஹதி கிம்

தவபி⁴ஜ்ஞாநாப⁴ரணத³ர்ஸநேந ஸாபோ நிவர்திஷ்யத இதி மந்த்ரயமாண

ஏவாந்தர்ஹித: |

அநஸூயா - ஸக்யமிதா³நீமாஸ்வஸிதும் | அஸ்தி தேந ராஜர்ஷிண

ஸம்ப்ரஸ்தி²தேந ஸ்வநாமதே⁴யாங்கிதமங்கு³லீயகம் ஸ்மரணீயமிதி ஸ்வயம்

பிநத்³த⁴ம் | தஸ்மிந்ஸ்வாதீ⁴நோபாயா ஸகுந்தலா ப⁴விஷ்யதி |

ப்ரியம்வதா³ - ஸகி² ஏஹி | தே³வகார்யம் தாவத³ஸ்யா நிர்வர்தயாவ: |

(இதி பரிக்ராமத:)

ப்ரியம்வதா³ - (விலோக்ய)

அநஸூயே பஸ்ய தாவத் | வாமஹஸ்தோபஹிதவத³நா⁵⁵லிகி²தேவ ப்ரியஸகீ² |

ப⁴ர்த்ரு'க³தயா சிந்தயாத்மாநமபி நைஷா விபா⁴வயதி | கிம்

புநரா³ந்துகம் |

அநஸூயா - ப்ரியம்வதே³ த்³வயோரேவ நௌ முகே² ஏஷ வ்ரு'த்தாந்தஸ்திஷ்ட²து |

ரக்ஷிதவ்யா க²லு ப்ரக்ரு'திபேலவா ப்ரியஸகீ² |

ப்ரியம்வதா³ - கோ நாமோஷ்ணே³கேந நவமாலிகாம் ஸிஞ்சதி |

(இதி நிஷ்க்ராந்தே)

விஷ்கம்ப⁴க: |

(தத: ப்ரவிஸ்தி ஸுப்தோத்தி²த: ஸிஷ்ய:)

ஸிஷ்ய: - வேலோபலக்ஷணர்த²மாதி³ஷ்டோ⁵ஸ்மி தத்ரப⁴வதா

ப்ரவாஸாதூ³பாவ்ரு'த்தேந காஸ்யபேந | ப்ரகாஸம் நிர்³தஸ்தாவத³வலோகயாமி

கியத³வஸிஷ்டம் ரஜந்யா இதி |

(பரிக்ரம்யாவலோக்ய ச)

ஹந்த ப்ரபா⁴தம் | ததா² ஹி |

யாத்யேகதோ⁵ஸ்தஸிரிக²ரம் பதிரோஷதீ⁴நாமாவிஷ்க்ரு'தாருணபுர:ஸர

ஏகதோ⁵ர்³க: |

தேஜோத்³வ்யஸ்ய யுக³பத்³வ்யஸநோத³யாப⁴யாம் லோகோ நியம்யத இவாத்தமத்³ஸாந்தரேஷு
||

2 ||

அபி ச |

அந்தர்ஹிதே ஸஸிநி ஸைவ குமுத்³வதீ மே
த்³ரு³ஷ்டிம் ந நந்த³யதி ஸம்ஸமரணீயஸோபா⁴ |
இஷ்டப்ரவாஸஜநிதாந்யப³லாஜநஸ்ய
து:கா²நி நூநமதிமாத்தரஸுது:ஸஹாநி || 3 ||

(ப்ரவிஸ்யாபடிக்ஷேபேண)

அநஸூயா - யத்³யபி நாம விஷயபராங்முக²ஸ்ய ஜநஸ்யைதந்ந விதி³தம்
ததா²பி தேந ராஜ்ஞா ஸகுந்தலாயாமநார்யமாசரிதம் |
ஸிஷ்ய: - யாவது³பஸ்தி²தாம் ஹோமவேலாம் கு³ரவே நிவேத³யாமி |
(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

அநஸூயா - ப்ரதிபு³த்³தா⁴பி கிம் கரிஷ்யாமி | ந ம உசிதேஷ்வபி
நிஜகரணீயேஷு ஹஸ்தபாத³ம் ப்ரஸரதி | காம இதா³நீம் ஸகாமோ ப⁴வது
யேநாஸத்யஸந்தே⁴ ஜநே ஸுத்³த⁴ஹ்ரு³த³யா ஸகீ² பத்³ம் காரிதா | அத²வா
து³ர்வாஸ:ஸாப ஏஷ விகாரயதி | அந்யதா² கத²ம் ஸ ராஜர்ஷிஸ்தாத்³ரு³ஸாநி
மந்த்ரயித்வைதாவத: காலஸ்ய லேக²மாத்த்ரமபி ந விஸ்ரு³ஜதி |
ததி³தோ³பி⁴ஜ்ஞாநமங்கு³லீயகம் தஸ்ய விஸ்ரு³ஜாவ: | து:க³ஸீலே தபஸ்விஜநே
கோ³ப⁴யர்த்²யதாம் | நநு ஸகீ²கா³மீ தோ³ஷ

இதி வ்யவஸிதாபி ந பாரயாமி ப்ரவாஸப்ரதிநிவ்ரு³த்தஸ்ய தாதகாஸ்யபஸ்ய
து³ஷ்யந்தபரிணீதாமாபந்நஸத்த்வாம் ஸகுந்தலாம் நிவேத³யிதும் |
இத்த²ங்க³தே³ஸமாபி: கிம் கரணீயம் |

(ப்ரவிஸ்ய)

ப்ரியம்வதா³ - (ஸஹர்ஷம்)

ஸகி² த்வரஸ்வ த்வரஸ்வ ஸகுந்தலாயா: ப்ரஸ்தா²நகௌதுகம் நிவர்தயிதும் |

அநஸூயா - ஸகி² கத²மேதத் |

ப்ரியம்வதா³ - ஸ்ரு³ணு | இதா³நீம் ஸுக²ஸயிதப்ரு³ச்சி²கா

ஸகுந்தலாஸகாஸம் க³தாஸ்மி |

அநஸூயா - ததஸ்தத: |

ப்ரியம்வதா³ - தாவதே³நாம் லஜ்ஜாவநதமு²ம் பரிஷ்வஜ்ய

தாதகாஸ்யபேநைவமபி⁴நந்தி³தம் | தி³ஷ்ட்யா தூ⁴மாகுவித³ரு³ஷ்டேரபி
யஜுமாநஸ்ய பாவக ஏவாஹுதி: பதிதா | வத்ஸே ஸுஸரிஷ்யபரி³த்தா
வித்³யேவாஸோசநீயாஸி ஸம்வ்ரு³த்தா | அத³யைவ ரு³ஷிரகூபிதாம் த்வாம் ப⁴ர்து:
ஸகாஸம் விஸர்ஜயாமீதி |

அநஸூயா - அத² கேந ஸூசிதஸ்தாதகாஸ்யபஸ்ய வ்ரு³த்தாந்த: |

ப்ரியம்வதா³ - அக்³நிஸரணம் ப்ரவிஷ்டஸ்ய ஸரீரம் விநா ச²ந்தோ³மய்யா
வாண்யா |

அநஸூயா - (ஸவிஸ்மயம்)கத²மிவ |

ப்ரியம்வதா³ - (ஸம்ஸ்க்ரு³தமாஸ்ரித்ய)

து³ஷ்யந்தேநாஹிதம் தேஜோ த³தா⁴நாம் பூ⁴தயே பு⁴வ: |

அவேஹி தநயாம் ப்³ரஹ்மந்நக்³நிக³ர்பா⁴ம் ஸமீமிவ || 4 ||

அநஸூயா - (ப்ரியம்வதா³மாஸ்லிஷ்ய)

ஸகி² ப்ரியம் மே | கிம் த்வத்³யைவ ஸகுந்தலா நீயத இது³த்கண்டா²ஸாதா⁴ரணம்
பரிதோஷமநு⁴வாமி |

ப்ரியம்வதா³ - ஸகி² ஆவாம் தாவது³த்கண்டா²ம் விநோத³யிஷ்யாவ: | ஸா
தபஸ்விநீ நிர்வ்ரு³தா ப⁴வது |

அநஸூயா - தேந ஹ்யேதஸ்மிம்ஸ்குதஸாகா²வலம்பி³தே நாலிகேரஸமுத்³க³க
ஏதந்நிமித்தமேவ காலாந்தரகூமா நிகூபி³தா மயா கேஸரமாலிகா | ததி³மாம்
ஹஸ்தஸந்நிஹிதாம் குரு | யாவத³ஹமபி தஸ்யை ம்ரு³க³ரோசநாம் தீர்த²ம்ரு³த்திகாம்
தூ³ர்வாகிலஸயாநீதி மங்க³ளஸமாலம்ப⁴நாநி விரசயாமி |

ப்ரியம்வதா³ - ததா² க்ரியதாம் |

(அநஸூயா நிஷ்க்ராந்தா | ப்ரியம்வதா³ நாட்யேந ஸுமநஸோ க்³ரு³ஹ்ணாதி)

(நேபத்²யே)

கௌ³தமி ஆதி³ஸ்யந்தாம் ஸார்ங்க³ரவமிஸ்ரா: ஸகுந்தலாநயநாய |

ப்ரியம்வதா³ - (கர்ணம் த³த்த்வா)

அநஸூயே த்வரஸ்வ த்வரஸ்வ | ஏதே க²லு ஹஸ்திநாபுரகா³மிந ரு³ஷ்ய:
ஸப்³தா³ய்யந்தே |

(ப்ரவிஸ்ய ஸமாலம்ப⁴நஹஸ்தா)

அநஸூயா - ஸகி² ஏஹி | க³ச்சா²வ: |

(இதி பரிக்ராமத:)

ப்ரியம்வதா³ - (விலோக்ய)

ஏஷா ஸூர்யோதய ஏவ ஸிகா²மஜ்ஜிதா ப்ரதீஷ்டநீவாரஹஸ்தாபி:⁴
 ஸ்வஸ்திவாசநிகாபி⁴ஸ்தாபஸீபி⁴ரபி⁴நந்த³யமாநா ஸகுந்தலா திஷ்ட²தி |
 உபஸர்பாவ ஏநாம் |

(இத்யுபஸர்பத:)

(தத: ப்ரவிஸதி யதோ²த்³தி³ஷ்டவ்யாபாரா ஆஸநஸ்தா² ஸகுந்தலா)
 தாபஸீநாமந்யதமா - (ஸகுந்தலாம் ப்ரதி)

ஜாதே ப⁴ர்துர்ப³ஹுமாநஸூசகம் மஹாதே³வீஸப்³த³ம் லப⁴ஸ்வ |
 த்³வீதீயா - வத்ஸே வீரப்ரஸவிநீ ப⁴வ |

த்ரு³தீயா - வத்ஸே ப⁴ர்துர்ப³ஹுமதா ப⁴வ |

(இத்யாஸிஷோ த³த்தவா கௌ³தமீவர்ஜம் நிஷக்ராந்தா:)

ஸக்²யௌ - (உபஸ்ரு³த்ய)

ஸகி² ஸுக²மஜ்ஜநம் தே ப⁴வது |

ஸகுந்தலா - ஸ்வாக³தம் மே ஸக்²யோ: | இதோ நிஷீத³தம் |

உபே⁴ (மங்க³ளபாத்ராண்யாதா³ய | உபவிஸ்ய)

ஹலா ஸஜ்ஜா ப⁴வ | யாவத்தே மங்க³ளஸமாலம்ப⁴நம் விர்சயாவ: |

ஸகுந்தலா - இத³மபி ப³ஹு மந்தவ்யம் | து³ர்லப⁴மிதா³நீம் மே

ஸகீ²மண்ட³நம் ப⁴விஷ்யதி |

(இதி பா³ஷ்பம் விஸ்ரு³ஜதி)

உபே⁴ - ஸகி² உசிதம் ந தே மங்க³ளகாலே ரோதி³தும் |

(இத்யஸ்ருணி ப்ரம்ரு³ஜ்ய நாட்யேந ப்ரஸாத⁴யத:)

ப்ரியம்வதா³ - ஆப⁴ரணோசிதம் ரூபமாஸ்ரமஸுலபை:⁴

ப்ரஸாத⁴நைர்விப்ரகார்யதே |

(ப்ரவிஸ்யோபாயநஹஸ்தாவ்ரு³ஷ்குமாரகௌ)

உபௌ⁴ - இத³மலங்கரணம் | அலங்கரியதாமத்ரப⁴வதீ |

(ஸர்வா விலோக்ய விஸ்மிதா:)

கௌ³தமீ - வத்ஸ நாரசு³ குத ஏதத் |

ப்ரத²ம: - தாதகாஸ்யப்ரபா⁴வாத் |

கௌ³தமீ - கிம் மாநஸீ ஸித்³தி:⁴ |

த்³வீதீய: - ந க²லு | ஸ்ருயதாம் | தத்ரப⁴வதா வயமாஜ்ஞுப்தா:

ஸகுந்தலாஹேதோர்வநஸ்பதிப்⁴ய: குஸுமாந்யாஹரதேதி |

தத இதா³நீம்

க்ஷௌமம் கேநசிதி³ந்து³பாண்டு³ தருண மாங்க³யமாவிஷக்ரு³தம்

நிஷ்ட²யூதஸ்சரணோபபோ⁴க³ஸுலபோ⁴ லாக்ஷாரஸ: கேநசித் |
 அந்யேப்⁴யோ வநதே³வதாகரத²லராபர்வபா⁴கோ³த்தி²தை-
 ர்த³த்தாந்யாப⁴ரணுநி தத்கிஸலயோத்³பே⁴த³ப்ரதித்³வந்த³விபி: **|| 5 ||**

ப்ரியம்வதா³ - (ஸுகுந்தலாம் விலோக்ய)

ஹலா அந்யாப்⁴யுபபத்த்யா ஸூசிதா தே ப⁴ர்துர்கே³ஹே⁵நுய⁴விதவ்யா ராஜலக்ஷம்: |
 (ஸுகுந்தலா வ்ரீடா³ம் ரூபயதி)

ப்ரத²ம் - கௌ³தம் ஏஹ்யேஹி | அபி⁴ஷேகோத்தீர்ணய காஸ்யபாய
 வநஸ்பதிஸேவாம் நிவேத³யாவ: |

த்³விதீய: - ததா² |

(இதி நிஷ்க்ராந்தௌ)

ஸக²யௌ - அயே அநுபயுக்தபூ⁴ஷணே⁵யம் ஜந: |

சித்ரகர்மபரிசயேநாங்கே³ஷு த ஆப⁴ரணவிநியோக³ம் குர்வ: |

ஸுகுந்தலா - ஜானே வாம் நைபுண்யம் |

(உபே⁴ நாட்யேநாலங்குருத:)

(தத: ப்ரவிஸதி ஸ்நானோத்தீர்ண: காஸ்யப:)|

காஸ்யப: - யாஸ்யத்யத்³ய ஸுகுந்தலேதி ஹ்ரு³த்யம் ஸம்ஸ்ப்ரு³ஷ்டமுத்கண்ட²யா
 கண்ட: ²ஸ்தம்பி⁴தபா³ஷ்பவ்ரு³த்திகலுஷஸ்சிந்தாஜ³ம் த³ர்ஸநம் |

வைக்லவ்யம் மம தாவதீ³த்³ரு³ஸமித³ம் ஸ்நேஹாத³ரண்யௌகஸ:

பீட்³யந்தே க்³ரு³ஹிண: கத²ம் நு தநயாவிஸ்லேஷது: ³கை²ர்நவை: **|| 6 ||**

(இதி பரிக்ராமதி)

ஸக²யௌ - ஹலா ஸுகுந்தலே அவஸிதமண்ட³நாஸி | பரித⁴த்ஸ்வ ஸாம்ப்ரதம்
 க்ஷௌமயுக³ளம் |

(ஸுகுந்தலோத்தா²ய பரித⁴த்தே)

கௌ³தம் - ஜாதே ஏஷ தே ஆநந்த³பரிவாஹிண சக்ஷுஷா பரிஷ்வஜுமாந

இவ கு³ருருபஸ்தி²த: | ஆசாரம் தாவதப்ரதிபத்³யஸ்வ |

ஸுகுந்தலா - (ஸவ்ரீட்³ம்)

தாத வந்தே³ |

காஸ்யப: - வத்ஸே |

யயாதேரிவ ஸர்மிஷ்டா² ப⁴ர்துர்ப³ஹுமதா ப⁴வ |

ஸுதம் த்வமபி ஸம்ராஜம் ஸேவ பூருமவாப்ருஹி **|| 7 ||**

கௌ³தம் - ப⁴க³வாந் வர: க²ல்வேஷ: | நாஸீ: |

காஸ்யப: - வத்ஸே இத: ஸத்³யோ ஹுதாநக்³நீந்³ப்ரத்³க்ஷிணீக்ருஷ்வ |
(ஸர்வே பரிக்ராமந்தி)

காஸ்யப: - (ரு²க்²நத்³ஸா⁵ஸாஸ்தே)

அமீ வேதி³ம் பரித: க்ஷு¹ப்ததி⁴ஷ்ணயா:

ஸமித்³வந்த: ப்ராந்தஸம்ஸ்தீர்ணத்³ர்பா:⁴ |

அபக்⁴நந்தோ து³ரிதம் ஹவ்யக்³ந்தை⁴ர்வைதாநாஸ்த்வாம்
வஹ்நய: பாவயந்து || 8 ||

ப்ரதிஷ்ட²ஸ்வேதா³நீம் |

(ஸத்³ரு²ஷ்டிக்ஷேபம்)

க்வ தே ஸார்ங்க³ர்வமிஸ்ரா: |

(ப்ரவிஸ்ய)

ஸிஷ்ய: - ப⁴க்³வந் இமே ஸ்ம: |

காஸ்யப: - ப⁴க்³ந்யாஸ்தே மார்க³மாதே³ஸய |

ஸார்ங்க³ர்வ: - இத இதோ ப⁴வதீ |

(ஸர்வே பரிக்ராமந்தி)

காஸ்யப: - போ⁴ போ:⁴ ஸந்நிஹிதாஸ்தபோவந்தரவ: |

பாதும் ந ப்ரத்²மம் வ்யவஸ்யதி ஜலம் யுஷ்மாஸ்வபீதேஷு யா

நாத³த்தே ப்ரியமண்ட³நாபி ப⁴வதாம் ஸ்நேஹேந யா பல்லவம் |

ஆத்³யே வ: குஸுமப்ரஸுதிஸமயே யஸ்யா ப⁴வத்யுத்ஸவ:

ஸேயம் யாதி ஸகுந்தலா பதி³க்ரு²ஹம் ஸர்வைரநுஜ்ஞாயதாம் || 9 ||

(கோகிலரவம் ஸுசயித்வா)

அநுமதக்³மநா ஸகுந்தலா தருபி⁴ரியம் வநவாஸப³ந்து⁴பி:⁴ |

பரிப⁴ருத்விருதம் கலம் யதா² ப்ரதிவசநீக்ரு²தமெபி⁴ர்த³க்ரு²ஸம் || 10 ||

(ஆகாஸே)

ரம்யாந்தர: கமலிநீஹரிதை:

ஸரோபி⁴ஸ்சா²யாத்³ருமைந்ரியமிதார்²கமயூக்²தாப: |

பூ⁴யாத்³குஸேஸயரஜோம்ரு³ரேணூரஸ்யா: ஸாந்தாநுகூலபவநஸ்ச ஸிவஸ்ச
பந்தா:² || 11 ||

(ஸர்வே ஸவிஸ்மயமாகர்ணயந்தி)

கெக்³தமீ - ஜாதே ஜ்ஞாதிஜநஸநிக்³தா⁴பி⁴ரநுஜ்ஞாதக்³மநாஸி

தபோவந்தே³வதாபி:⁴ | ப்ரணம ப⁴க்³வதீ: |

ஸகுந்தலா - (ஸப்ரணமம் பரிக்ரமய | ஜநாந்திகம்)

ஹலா ப்ரியம்வதே³ ஆர்யபுத்ரத³ர்ஸநோத்ஸுகாயா அப்யாஸ்ரமபத³ம் பரித்யஜந்த்யா
து:³கே²ந மே சரணௌ புரத: ப்ரவர்தேதே |

ப்ரியம்வதா³ - ந கேவலம் தபோவநவிரஹகாதரா ஸக்²யேவ |

த்வயோபஸ்தி²தவியோக³ஸ்ய தபோவநஸ்யாபி தாவத்ஸமவஸ்தா² த்³ரு³ஸ்யதே |

உத்³க³விதத³ர்⁴கவலா ம்ரு³க்³ய: பரித்யக்தநர்²தநா மயூரா: |

அபஸ்ரு³தபாண்³பத்ரா முஞ்சந்த்யஸ்ருணீவ லதா: || 12 ||

ஸகுந்தலா - (ஸம்ருத்வா)

தாத லதாப⁴கி³நீம் வநஜ்யோத்ஸநாம் தாவதா³மந்த்ரயிஷ்யே |

காஸ்யப: - அவைமி தே தஸ்யாம் ஸோத³ர்யஸ்நேஹம் | இயம் தாவத்³த³க்ஷிணேந |

ஸகுந்தலா - (உபேத்ய லதாமாலிங்க³ய)

வநஜ்யோத்ஸநே சூதஸங்க³தாபி மாம் ப்ரத்யாலிங்கே³தோக³தாபி:⁴ ஸாகா²பா³ஹுபி:⁴
|

அத்³யப்ர⁴ரு³தி தூ³ரபரிவர்திநீ தே க²லு ப⁴விஷ்யாமி |

காஸ்யப: -

ஸங்கல்பிதம் ப்ரத²மமேவ மயா தவார்தே²

ப⁴ர்தாரமாத்மஸத்³ரு³ஸம் ஸுக்ரு³தைரக³தா த்வம் |

சூதேந ஸம்ஸ்ரிதவதீ நவமாலிகேயமஸ்யாமஹம்

த்வயி ச ஸம்ப்ரதி வீதசிந்த: || 13 ||

இத: பந்தா²நம் ப்ரதிபத்³யஸ்வ |

ஸகுந்தலா - (ஸக்²யௌ ப்ரதி)

ஹலா ஏஷா த்³வயோர்யுவயோர்ஹஸ்தே நிக்ஷேப: |

ஸக்²யௌ - அயம் ஜந: கஸ்ய ஹஸ்தே ஸமர்பித: |

(இதி பா³ஷ்பம் விஹரத:)

காஸ்யப: - அநஸூயே அலம் ருதி³த்வா | நநு ப⁴வதீ⁴யாமேவ

ஸ்தி²ரீகர்தவ்யா ஸகுந்தலா |

(ஸர்வே பரிக்ராமந்தி)

ஸகுந்தலா - தாத ஏஷோடஜபர்யந்தசாரிணீ க³ர்⁴மந்த²ரா

ம்ரு³க்³வதூ⁴ர்யதா³நக⁴ப்ரஸவா ப⁴வதி ததா³ மஹ்யம் கமபி

ப்ரியநிவேத³யித்ரு³கம் விஸர்ஜயிஷ்யத² |

காஸ்யப: - நேத³ம் விஸ்மரிஷ்யாம: |

ஸகுந்தலா - (க³திப⁴ங்க³ம் ரூபயித்வா)

கோ நு க²ல்வேஷ நிவஸநே மே ஸஜ்ஜதே |

(இதி பராவர்ததே)

காஸ்யப: - வத்ஸே,

யஸ்ய த்வயா வ்ரணவிரோபணமிங்கு³தீ³நாம்

தைலம் ந்யஷிச்யத முகே² குஸஸூசிவித்³தே⁴ |

ஸ்யாமாகமுஷ்டிபரிவர்தி⁴தகோ ஜஹாதி

ஸோ⁵யம் ந புத்ரக்ரு³தக: பத³வீம் ம்ரு³க³ஸ்தே || 14 ||

ஸகுந்தலா - வத்ஸ கிம் ஸஹவாஸபரித்யாகி³நீம் மாமநுஸரஸி |

அசிரப்ரஸூதயா ஜநந்யா விநா வர்தி⁴த ஏவ | இதா³நீமபி மயா விரஹிதம்

த்வாம் தாதஸ்சிந்தயிஷ்யதி | நிவர்தஸ்வ தாவத் |

(இதி ருத³தீ ப்ரஸ்தி²தா)

காஸ்யப: -

உத்பக்ஷமணோர்நயநயோருபருத்³த⁴வ்ரு³த்திம்

பா³ஷ்பம் குரு ஸ்தி²ரதயா விரதாநுப³ந்த⁴ம் |

அஸ்மிந்நலக்ஷிதநதோந்நதபூ⁴மிபா⁴கே³

மார்கே³ பதா³நி க²லு தே விஷமீப⁴வந்தி || 15 ||

ஸாங்க³ரவ: - ப⁴வகா³ந் | ஓத³காந்தம் ஸநிக்³தோ⁴ ஜநோ⁵நுக³ந்தவ்ய இதி

ஸ்ருயதே | ததி³த³ம் ஸரஸ்தீரம் | அத்ர ஸந்தி³ஸ்ய ப்ரதிக³ந்துமர்ஹதி |

காஸ்யப: - தேந ஹீமாம் க்ஷீரவ்ரு³க்ஷச்சா²யாமாஸ்யாம: |

(ஸர்வே பரிக்ரமய ஸ்தி²தா:)

காஸ்யப: - (ஆத்மக³தம்)

கிம் நு க²லு தத்ரப⁴வதோ து³ஷ்யந்தஸ்ய யுக்தரூபமஸ்மாபி:⁴ ஸந்தே³ஷ்டவ்யம் |

(இதி சிந்தயதி)

ஸகுந்தலா - (ஜநாந்திகம்)

ஹலா பஸ்ய | நநிநீபத்ராந்தரிதமபி ஸஹசரமபஸ்யந்த்யாதூரா

சக்ரவாக்யாரடதி து³ஷ்கரமஹம் கரோமீதி |

அநஸூயா - ஸகி² மைவம் மந்த்ரயஸ்வ |

ஏஷாபி ப்ரியேண விநா க³மயதி ரஜநீம் விஷாத³தீ³ரக⁴தராம் |

கு³ர்வபி விரஹது:³க²மாஸாப³ந்த:⁴ ஸாஹயதி || 16 ||

காஸ்யப: - ஸாங்க³ரவ இதி த்வயா மத்³வசநாத்ஸ ராஜா ஸகுந்தலாம்

புரஸ்க்ரு³த்ய வக்தவ்ய: |

ஸார்ங்க³ரவ: - ஆஜ்ஞாபயது ப⁴க³வாந் |

காஸ்யப: - அஸ்மாந்ஸாது⁴ விசிந்த்ய ஸம்யமத⁴நாநுச்சை: குலம்

சாத்மநஸ்த்வய்யஸ்யா: கத²மப்யபா³ந்த⁴வக்ரு³தாம் ஸ்நேஹப்ரவ்ரு³த்திம் ச தாம் |

ஸாமாந்யப்ரதிபத்தியூர்வகமியம் தா³ரேஷு த்³ரு³ஸ்யா த்வயா

பா⁴க்³யாயத்தமத: பரம் ந க²லு தத்³வாச்யம் வதூ⁴ப³ந்து⁴பி:⁴ || 17 ||

ஸார்ங்க³ரவ: - க்³ரு³ஹீத: ஸந்தே³ஸ: |

காஸ்யப: - வத்ஸே த்வமிதா³நீமநுஸாஸநீயாஸி | வநௌகஸோ⁵பி ஸந்தோ

லௌகிகஜ்ஞா வயம் |

ஸார்ங்க³ரவ: - ந க²லு தீ⁴மதாம் கஸ்சித³விஷயோ நாம் |

காஸ்யப: - ஸா த்வமித: பதிகுலம் ப்ராப்ய -

ஸூஸ்ருஷஸ்வ கு³ருந்குரு ப்ரியஸகீ²வ்ரு³த்திம் ஸபத்நீஜநே

ப⁴ர்த்ரு³ர்விப்ரக்ரு³தாபி ரோஷணதயா மா ஸம் ப்ரதீபம் க³ம: |

பூ⁴யிஷ்ட²ம் ப⁴வ த³க்ஷிண பரிஜநே பா⁴க்³யேஷ்வநுத்ஸேகிநீ

யாந்த்யேவம் க்³ரு³ஹிணீபத³ம் யுவதயோ வாமா: குலஸ்யாத⁴ய: || 18 ||

அநஸூயா - கத²ம் வா கௌ³தமீ மந்யதே |

கௌ³தமீ - ஏதாவாந்வதூ⁴ஜநஸ்யோபதே³ஸ: | ஜாதே ஏதக்க²லு ஸர்வமவதா⁴ரய |

காஸ்யப: - வத்ஸே பரிஷ்வஜஸ்வ மாம் ஸகீ²ஜநம் ச |

ஸகுந்தலா - தாத இத ஏவ கிம் ப்ரியம்வதா³நுஸூயே ஸக்²யௌ நிவர்திஷ்யேதே |

காஸ்யப: - வத்ஸே இமே அபி ப்ரதே³யே | ந யுக்தமநயோஸ்தத்ர க³ந்தும் | த்வயா

ஸஹ கௌ³தமீ யாஸ்யதி |

ஸகுந்தலா - (பிதரமாஸ்விஷ்ய)

கத²மிதா³நீம் தாதஸ்யாங்காத்பி⁴ரஷ்டா மலயதடோந்முலிதா சந்த³நலதேவ

தே³ஸாந்தரே ஜீவிதம் தா⁴ரயிஷ்யாமி |

காஸ்யப: - வத்ஸே கிமேவம் காதராஸி |

அபி⁴ஜநவதோ ப⁴ர்து: ஸ்லாக்⁴யே ஸ்தி²தா க்³ரு³ஹிணீபதே³

விப⁴வக்ரு³பி:⁴ க்ரு³த்யைஸ்தஸ்ய ப்ரதிக்ஷணமாகுலா |

தநயமசிராத்ப்ராசீவார்கம் ப்ரஸூய ச பாவநம்

மம விரஹஜாம் ந த்வம் வத்ஸே ஸூசம் க³ணயிஷ்யஸி || 19 ||

(ஸகுந்தலா பிது: பாத³யோ: பததி)

காஸ்யப: - யதி³ச்சா²மி தே தத³ஸ்து |

ஸகுந்தலா - (ஸக²யாவுபேத்ய)

ஹலா த்³வே அபி மாம் ஸமமேவ பரிஷ்வஜேதா²ம் |

ஸக²யெள - (ததா² க்ரு²த்வா)

ஸகி² யதி³ நாம ஸ ராஜா ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாநமந்த²ரோ

ப⁴வேத்ததஸ்தஸ்மாயித³மாத்தமநாமதே⁴யாங்கிதமங்கு³ஸீயகம் த³ர்ஸய |

ஸகுந்தலா - அநேந ஸந்தே³ஹேந வாமாகம்பிதாஸ்மி |

ஸக²யெள - மா பை⁴ஷீ: | அதிஸ்நேஹ: பாபஸங்கீ |

ஸார்ங்க³ரவ: - யுகா³ந்தரமாரூட: ⁴ஸவிதா | த்வரதாமதரப⁴வதீ |

ஸகுந்தலா - (ஆஸ்ரமாயி⁴முக²ஸ்தி²த்வா)

தாத கதா³ நு பூ⁴யஸ்தபோவநம் ப்ரேக்ஷிஷ்யே |

காஸ்யப: - ஸ்ரூயதாம் |

பூ⁴த்வா சிராய சதுரந்தமஹீஸபத்நீ

தௌ³ஷ்யந்திமப்ரதிரத²ம் தநயம் நிவேஸ்ய |

ப⁴ர்த்ரா தத³ர்பிதகுடும்ப³ப⁴ரேண ஸார்த⁴ம்

ஸாந்தே கரிஷ்யஸி பத³ம் புநராஸ்ரமே⁵ஸ்மிந் || 20 ||

கௌ³தமீ - ஜாதே பரிஹீயதே க³மநவேலா | நிவர்தய பிதரம் | அத²வா

சிரேணுபி புந: புநரேஷைவம் மந்த்ரயிஷ்யதே | நிவர்ததாம் ப⁴வாந் |

காஸ்யப: - வத்ஸே உபருத்⁴யதே தபோ⁵நுஷ்டா²நம் |

ஸகுந்தலா - (பூ⁴ய: பிதரமாஸ்லிஷ்ய)தபஸ்சரணபீ³தம்

தாதஸாரீரம் | தந்மாதிமாத்ரம் மம க்ரு²த உத்கண்ட²ஸ்வ |

காஸ்யப: - (ஸநி:ஸ்வாஸம்)

ஸமமேஷ்யதி மம ஸோக: கத²ம் நு வத்ஸே த்வயா ரசிதபூர்வம் |

உடஜத்³வாரவிருட⁴ம் நீவாரப³லிம் விலோகயத: || 21 ||

க³ச்ச² | ஸிவாஸ்தே பந்தா²ந: ஸந்து |

(நிஷ்க்ராந்தா ஸகுந்தலா ஸஹயாயிநஸ்ச)

ஸக²யெள - (ஸகுந்தலாம் விலோக்ய)

ஹா தி⁴க் ஹா தி⁴க் | அந்தர்ஹிதா ஸகுந்தலா வநராஜ்யா |

காஸ்யப: - (ஸநி:ஸ்வாஸம்)

அநஸூயே க³தவதீ வாம் ஸஹசாரிணீ | நிக்³ரு²ஹ்ய ஸோகமநுக³ச்ச²தம் மாம்

ப்ரஸ்தி²தம் |

உபே⁴ - தாத ஸகுந்தலாவிரஹிதம் ஸூந்யமிவ தபோவநம் கத²ம் ப்ரவிஸாவ: |

காஸ்யப: - ஸ்நேஹவ்ரு³த்திரேவந்த³ர்ஸிநீ |

(ஸவிமர்ஸம் பரிகர்மய)

ஹந்த போ⁴ ஸகுந்தலாம் பதிகுலம் விஸ்ரு³ஜ்ய லப³த⁴மிதா³நீம் ஸ்வாஸ்த்யம் |
குத: |

அர்தோ² ஹி கந்யா பரகீய ஏவ தாமத்ய ஸம்ப்ரேஷ்ய பரிக³ரஹீது: |

ஜாதோ மமாயம் விஸத:³ ப்ரகாமம் ப்ரத்யர்பிதந்யாஸ இவாந்தராத்தமா || 22 ||

(இதி நிஷக்ராந்தா: ஸர்வே)

(இதி சதுர்தோ²ஶங்க: |)

பஞ்சமோஶங்க: |

(தத: ப்ரவிஸத்யாஸநஸ்தோ² ராஜா விது³ஷகஸ்ச)

விது³ஷக: - (கர்ணம் த³த்த்வா)

போ⁴ வயஸ்ய ஸங்கீ³தஸாலாந்தரே³வதா⁴நம் தே³ஹி | கலவிஸு³தா⁴யா கீ³தே:
ஸ்வரஸம்யோக:³ ஸ்ருயதே | ஜானே தத்ரப⁴வதீ ஹம்ஸபதி³கா வர்ணபரிசயம்
கரோதீதி |

ராஜா - தூஷ்ணீம் ப⁴வ | யாவதா³கர்ணயாமி |

(ஆகாஸே கீ³யதே)

அபி⁴நவமது⁴லோலுபஸ்த்வம் ததா² பரிசுமப்³ய சூதமஞ்ஜரீம் |

கமலவஸதிமாத்ரநிர்வ்ரு³தோ மது⁴கர விஸ்ம்ரு³தோ³ஸ்யேநாம் கத²ம் || 1 ||

ராஜா - அஹோ ராக³பரிவாஹிணீ கீ³தி: |

விது³ஷக: - கிம் தாவத³கீ³த்யா அவக³தோ³க்ஷரார்த:² |

ராஜா - (ஸ்மிதம் க்ரு³த்த்வா)

ஸக்ரு³த்க்ரு³தப்ரணயோ³யம் ஜந: | தத³ஸ்யா தே³வீம் வஸுமதீமந்தரேண
மஹது³பாலம்ப⁴நம் க³தோ³ஸ்மி | ஸகே² மாத⁴வ்ய மத்³வசநாது³ச்யதாம்
ஹம்ஸபதி³கா | நிபுணமுபாலப்³தா:⁴ ஸ்ம இதி |

விது³ஷக: - யத்³ப⁴வாநாஜ்ஞாபயதி |

(உத்தா²ய)

போ⁴ வயஸ்ய க்³ரு³ஹீதஸ்ய தயா பரகீயைர்ஹஸ்தை: ஸரிக²ண்ட³கே

தா³யமாநஸ்யாப்ஸரஸா வீதராக³ஸ்யேவ நாஸ்தீதா³நீம் மே மோக்ஷ: |

ராஜா - க³ச்ச² | நாக³ரிசவ்ரு³த்த்யா ஸம்ஜ்ஞாபயைநாம் |

விது³ஷக: - கா க³தி: | (இதி நிஷக்ராந்தா:)

ராஜா - (ஆத்மக³தம்)

கிம் நு க²லு கீ³தமேவம்விதா⁴ர்த²மாகர்ண்யேஷ்டஜநவிரஹாத்³ரு²தே⁵பி
ப³லவது³த்கண்டி²தோ⁵ஸ்மி | அத²வா |

ரம்யாணி வீக்ஷய மது⁴ராம்ஸ்ச நிஸம்ய ஸப்³தா³ந்ப்யுத்ஸுகோ ப⁴வதி
யத்ஸுகி²தோ⁵பி ஜந்து: |

தச்சேதஸா ஸ்மரதி நூநமபோ³த⁴பூர்வம் பா⁴வஸ்தி²ராணி
ஜநநாந்தரஸௌஹ்ரு²தா³நி || 2 ||

(இதி பர்யாகுலஸ்திஷ்ட²தி)

(தத: ப்ரவிஸதி கஞ்சகீ)

கஞ்சகீ - அஹோ நு க²ல்வீத்³ரு²ஸீமவஸ்தா²ம் ப்ரதிபந்நோ⁵ஸ்மி |

ஆசார இத்யவஹிதேந மயா க்³ரு²ஹீதா

யா வேத்ரயஷ்டிரவரோத⁴க்³ரு²ஹேஷு ராஜ்ஞ: |

காலே க³தே ப³ஹுதிதே² மம ஸைவ ஜாதா

ப்ரஸ்தா²நவிக்லவக³தேரவலம்ப³நார்தா² || 3 ||

போ:⁴ காமம் த⁴ர்மகார்யமநதிபாத்யம் தே³வஸ்ய | ததா²பீதா³நீமேவ

த⁴ர்மாஸநாதூ³த்தி²தாய புநருபரோத⁴காரி கண்வஸிஷ்யாக³மநமஸ்மை நோத்ஸஹே
நிவேத³யிதும் | அத²வா⁵விஸ்ரமோ⁵யம் லோகதந்த்ராதி⁴கார: | குத: |

பா⁴நு: ஸக்ரு²த்³யுக்ததூரங்க³ ஏவ ராத்ரிந்தி³வம் க³ந்த⁴வஹ: ப்ரயாதி |

ஸேஷ: ஸதை³வாஹிதபூ⁴மிபா⁴ர: ஷஷ்டா²ம்ஸவ்ரு²த்தேரபி த⁴ர்ம ஏஷ: ||

4 ||

யாவந்நியோக³மநுதிஷ்டா²மி |

(பரிக்ரம்யாவலோக்ய ச)

ஏஷ தே³வ:

ப்ரஜா: ப்ரஜா: ஸ்வா இவ தந்த்ரயித்வா

நிஷேவதே ஸ்ராந்தமநா விவிக்க்தம் |

யூதா²நி ஸஞ்சார்ய ரவிப்ரதப்த:

ஸீதம் தி³வா ஸ்தா²நிவ த்³விபேந்த்³ர: || 5 ||

(உபக³ம்ய)

ஜயது ஜயது தே³வ: | ஏதே க²லு ஹிமகி³ரேருபத்யகாரண்யவாஸிந:

காஸ்யபஸந்தே³ஸமாதா³ய ஸஸ்தீ⁴காஸ்தபஸ்விந: ஸம்ப்ராப்தா: | ஸ்ருத்வா தே³வ:

ப்ரமாணம் |

ராஜா - (ஸாத³ரம்)

கிம் காஸ்யபஸந்தே³ஸஹாரிண: |

கஞ்சகீ - அத² கிம் |

ராஜா - தேந ஹி மத்³வசநாத்³விஜ்ஞாப்யதாமுபாத்⁴யாய: ஸோமராத: |

அமுநாஸ்ரமவாஸிந: ஸ்ரௌதேந விதி⁴நா ஸத்க்ரு³த்ய ஸ்வயமேவ

ப்ரவேஸயிதுமர்ஹஸீதி | அஹமப்யத்ர தபஸ்வித³ாஸநோசிதே ப்ரதே³ஸே ஸ்தி²த:

ப்ரதிபாலயாமி |

கஞ்சகீ - யதா³ஜ்ஞாபயதி தே³வ: |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

ராஜா - (உத்தா²ய)

வேத்ரவதி அக்³நிஸரணமார்க்³மாதே³ஸய |

ப்ரதீஹா¹ - இத இதோ தே³வ: |

ராஜா - (பரிக்ராமதி | அதி⁴காரகே²த³ம் நிரூப்ய)

ஸர்வ: ப்ரார்தி²தமர்த²மதி⁴க³ம்ய ஸுக² ஸம்பத்³யதே ஜந்து: | ராஜ்ஞாம் து

சரிதார்த²தா து:³கோ²த்தரைவ |

ஔத்ஸுக்யமாத்ரமவஸாயயதி ப்ரதிஷ்டா²

க்லிஸ்நாதி லப்³த⁴பரிபாலநவ்ரு³த்திரேவ |

நாதிஸ்ரமாபநயநாய யதா² ஸ்ரமாய

ராஜ்யம் ஸ்வஹஸ்தத்⁴ரு³தத்³ண்ட³மிவாதபத்ரம் || 6 ||

(நேபத்²யே)

வைதாலிகௌ - விஜயதாம் தே³வ: |

ப்ரத²ம: -

ஸ்வஸுக²நிரபி⁴லாஷ: கி²த்³யஸே லோகஹேதோ:

ப்ரதிதி³நமத²வா தே வ்ரு³த்திரேவம்விதை⁴வ |

அருப⁴வதி ஹி மூர்த்⁴நா பத³பஸ்தீவ்ரமுஷ்ணம்

ஸமயதி பரிதாபம் சா²யயா ஸம்ஸ்ரிதாநாம் || 7 ||

த்³விதீய: -

நியமயஸி விமார்க்³ப்ரஸ்தி²தாநாத்தத்³ண்ட: ³

ப்ரஸமயஸி விவாத³ம் கல்பஸே ரக்ஷணய |

அதநுஷு விப⁴வேஷு ஜ்ஞாதய: ஸந்து நாம

த்வயி து பரிஸமாப்தம் ப³ந்து⁴க்ரு³த்யம் ப்ரஜாநாம் || 8 ||

ராஜா - ஏதே க்லாந்தமநஸ: புநர்நவீக்ரு³தா: ஸ்ம: |

(இதி பரிக்ராமதி)

ப்ரதீஹா¹ - ஏஷ அபி⁴நவஸம்மார்ஜநஸபூ¹க:

ஸந்நிஹிதஹோமதே³நுரக்³நிஸரணுலிந்த:³ | ஆரோஹது தே³வ: |

ராஜா - (ஆருஹ்ய பரிஜநாம்ஸாவலம்பீ³ திஷ்ட²தி)

வேத்ரவதி கிமுத்³தி³ஸ்ய ப⁴க்³வதா காம்யபேந மத்ஸகாஸம்ரு³ஷய: ப்ரேஷிதா:
ஸ்ய: |

கிம் தாவத்³வ்ரதிநாமுபோட⁴தபஸாம் விக்⁴நைஸ்தபோ தூ³ஷிதம்

த⁴ர்மாரண்யசரேஷு கேநசிது³த ப்ராணிஷ்வஸச்சேஷ்டிதம் |

ஆஹோஸ்வித்ப்ரஸவோ மமாபசரிதைர்விஷ்டம்பி⁴தோ

வீருதா⁴மித்யாருட⁴ப³ஹுப்ரதர்³கமபரிச்சே²தா³குலம் மே மந: || 9 ||

ப்ரதீஹா¹ - ஸுசரிதநந்தி³ந ரு³ஷயோ தே³வம் ஸபா⁴ஜயிதுமாக³தா இதி
தர்க்யாமி |

(தத: ப்ரவிஸந்தி கௌ³தமீஸஹிதா: ஸகுந்தலாம் புரஸ்க்ரு³த்ய முநய: |

புரஸ்சைஷாம் கஞ்சகீ புரோஹிதஸ்ச)

கஞ்சகீ - இது இதோ ப⁴வந்த: |

ஸார்ங்க³ரவ: - ஸாரத்³வத |

மஹாபா⁴க:³ காமம் நரபதிரபி⁴ந்நஸ்தி²திரஸௌ

ந கஸ்சித்³வர்ணநாமபத்²மபக்ரு³ஷ்டோ⁵பி ப⁴ஜதே |

ததா²பீ³த³ம் ஸவ்வத்பரிசிதவிவிக்க்தேந மநஸா

ஜநாகீர்ணம் மந்யே ஹுதவஹபீ³தம் க்³ரு³ஹமிவ || 10 ||

ஸாரத்³வத: - ஸ்தா²நே ப⁴வாந்புரப்ரவேஸாதி³த்த²ம்பூ⁴த: ஸம்வ்ரு³த்த: |

அஹமபி

அப்⁴யக்தமபி ஸ்நாத: ஸுசிரஸுசிமிவ ப்ரபு³த்³த⁴ இவ ஸுப்தம் |

ப³த்³த⁴மிவ ஸ்வைரக³திர்ஜநமிஹ ஸுக²ஸங்கி³நமவமி || 11 ||

ஸகுந்தலா - (நிமித்தம் ஸூசயித்வா)

அஹோ கிம் மே வா⁴மேதரந்நயநம் விஸ்பு²ரதி |

கௌ³தமீ - ஜாதே ப்ரதிஹதமமங்க³ளம் | ஸுகா²நி தே ப⁴ர்த்ரு³குலதே³வதா
விதரந்து |

(இதி பரிக்ராமதி)

புரோஹித: - (ராஜாநம் நிர்³தீ³ஸ்ய)

போ⁴ போ⁴ஸ்தபஸ்விந: அஸாவத்ர⁴வாந்வர்ணஸ்ரமாணம் ரக்ஷிதா ப்ராகே³வ
முத்தாஸநோ வ: ப்ரதிபாலயதி | பஸ்யதைநம் |

ஸார்ங்க³ரவ: - போ⁴ மஹாப்³ராஹ்மண காமமேத³பி⁴நந்த³நீயம் ததா²பி
வயமத்ர மத்⁴யஸ்தா:² | குத:

ப⁴வந்தி நம்ராஸ்தரவ: ப²லாக³மைந்வாம்பி⁴ர்தூ³ரவிலம்பி³நோ க⁴நா: |

அநுத்³த⁴தா: ஸத்புருஷா: ஸம்ரு³த்³தி⁴பி:⁴ ஸ்வபா⁴வ ஏவைஷை பரோபகாரிணம்
|| 12 ||

ப்ரதீஹா¹ - தே³வ ப்ரஸந்நமுக²வர்ண த்³ரு³ஸ்யந்தே | ஜாநாமி

விஸ்ரப்³த⁴கார்யா ரு³ஷய: |

ராஜா - (ஸகுந்தலாம் த்³ரு³ஷ்ட்வா)

அதா²த்ர⁴ப⁴வதீ

கா ஸ்வித³வகு³ண்ட²நவதீ நாதிபரிஸ்பு²டஸா¹ரலாவண்யா |

மத்⁴யே தபோத⁴நாநாம் கிஸலயமிவ பாண்டு³பத்ராணம் || 13 ||

ப்ரதீஹா¹ - தே³வ குதூஹலக³ர்ப:⁴ ப்ரஹிதோ ந மே தர்க: ப்ரஸரதி | நநு

த³ர்ஸநீயா புநரஸ்யா ஆக்ரு³திர்லக்ஷயதே |

ராஜா - ப⁴வது | அநிர்வர்ணநீயம் பரகலத்ரம் |

ஸகுந்தலா - (ஹஸ்தமுரளி க்ரு³த்வா | ஆத்மக³தம்)

ஹ்ரு³த³ய கிமேவம் வேபஸே | ஆர்யபுத்ரஸ்ய பா⁴மவதா⁴ர்ய தீ⁴ரம் தாவத்³ப⁴வ |

புரோஹித: - (புரோ க³த்வா)

ஏதே விதி⁴வத³ர்சிதாஸ்தபஸ்விந: | கஸ்சிதே³ஷாமுபாத⁴யாயஸந்தே³ஸ: | தம்

தே³வ: ஸ்ரோதுமர்ஹதி |

ராஜா - அவஹிதோ⁵ஸ்மி |

ரு³ஷய: - (ஹஸ்தாநுத்³யம்ய)

விஜயஸ்வ ராஜந் |

ராஜா - ஸர்வாநபி⁴வாத³யே |

ரு³ஷய: - இஷ்டேந யுஜ்யஸ்வ |

ராஜா - அபி நிர்விக்⁴நதபஸோ முநய: |

ரு³ஷய: -

குதோ த⁴ர்மக்ரியாவி⁴ந: ஸதாம் ரக்ஷிதரி த்வயி |

தமஸ்தபதி க⁴ர்மாம்ஸௌ கத²மாவிர்⁴விஷ்யதி || 14 ||

ராஜா - அர்த²வாங்க²லு மே ராஜஸப்³த:³ | அத² ப⁴க³வாந்லோகாநுக்³ரஹாய
குஸலீ காஸ்யப: |

ஸார்ங்க³ரவ: - ஸ்வாதீ⁴நகுஸலா: ஸித்³தி⁴மந்த: | ஸ

ப⁴வந்தமநாமயப்ரஸ்நபூர்வகமித்³மாஹ |

ராஜா - கிமாஜ்ஞாபயதி ப⁴க³வாந் |

ஸார்ங்க³ரவ: - யந்மித்:²ஸமயாதி³மாம் மதீ³யாம் து³ஹிதரம்

ப⁴வாநுபாயம்ஸ்த தந்மயா ப்ரீதிமதா யுவயோரநுஜ்ஞாதம் | குத:

த்வமர்ஹதாம் ப்ராக்³ரஸர: ஸம்ரு³தோ⁵ஸி ந:

ஸகுந்தலா மூர்திமதீ ச ஸத்க்ரியா |

ஸமாநயம்ஸ்துல்யகு³ணம் வதூ⁴வரம்

சிரஸ்ய வாச்யம் ந க³த: ப்ரஜாபதி: || 15 ||

ததி³தா³நீமாபந்நஸத்தவேயம் ப்ரதிக்³ரு³ஹ்யதாம் ஸஹத⁴ர்மாசரணயேதி |

கெள³தமீ - ஆர்ய கிமபி வக்துகாமாஸ்மி | ந மே வசநாவஸரோ⁵ஸ்தி |

கத²மிதி |

நாபேக்ஷிதோ கு³ருஜநோ⁵நயா த்வயா ப்ரு³ஷ்டோ ந ப³ந்து⁴ஜந: |

ஏககஸம்மிந்நேவ சரிதே ப⁴ணமி கிமேகைகம் || 16 ||

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

கிம் நு க²ல்வார்யபுத்ரோ ப⁴ணதி |

ராஜா - கிமித்³முபந்யஸ்தம் |

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

பாவக: க²லு வசநோபந்யாஸ: |

ஸார்ங்க³ரவ: - கத²மித்³ம் நாம | ப⁴வந்த ஏவ ஸுதராம்

லோகவ்ரு³த்தாந்தநிஷ்ணதா: |

ஸதீமபி ஜ்ஞாதிசுலைகஸம்ஸ்ரயாம்

ஜநோ⁵ந்யதா² ப⁴ர்த்ரு³மதீம் விஸங்கதே |

அத: ஸமீபே பரிணேதுரிஷ்யதே

ப்ரியா⁵ப்ரியா வா ப்ரமதா³ ஸ்வப³ந்து⁴பி:⁴ || 17 ||

ராஜா - கிமத்ரப⁴வதீ மயா பரிணீதபூர்வா |

ஸகுந்தலா - (ஸவிஷாத³ம் ஆத்மக³தம்)

ஹ்ரு³த³ய ஸாம்ப்ரதம் தே ஆஸங்கா |

ஸார்ங்க³ரவ: -

கிம் க்ரு'தகார்யத்³வேஷோ த⁴ர்மம் ப்ரதி விமுக²தா க்ரு'தாவஜ்ஞா |

ராஜா - குதோ⁵யமஸத்கல்பநாப்ரஸ்ந: |

ஸார்ங்க³ரவ: -

மூர்ச்ச²ந்தயமீ விகாரா: ப்ராயே²ணஸ்வர்யமத்தேஷு || 18 ||

ராஜா - விசேஷே²ணதி⁴க்ஷிப்தோ⁵ஸ்மி |

கௌ³தமீ - ஜாதே முஹூர்தம் மா லஜ்ஜஸ்வ | அபநேஷ்யாமி

தாவத்தே⁵வகு³ண்ட²நம் | ததஸ்த்வாம் ப⁴ர்தாபி⁴ஜ்ஞாஸ்யதி |

(இதி யதோ²க்தம் கரோதி)

ராஜா - (ஸகுந்தலாம் நிர்வரண்ய | ஆத்மக³தம்)

இத³முபநதமேவம் ரூபமக்லிஷ்டகாந்தி

ப்ரத²ம்பரி³க்ரு'ஹீதம் ஸ்யாநந வேத்யவ்யவஸ்யந் |

ப⁴ர்மர இவ விபா⁴தே குந்த³மந்தஸ்துஷாரம்

ந ச க²லு பரிபோ⁴க்தும் நாபி ஸக்நோமி ஹாதும் || 19 ||

(இதி விசாரயந்ஸ்தி²த:)

ப்ரத²ஹாரீ - (ஸ்வக³தம்)

அஹோ த⁴ர்மாபேக்ஷிதா ப⁴ர்து: | ஈ³ரு'ஸம் நாம ஸுகோ²பநதம் ரூபம் த்³ரு'ஷ்ட்வா
கோ⁵ந்யோ விசாரயதி |

ஸார்ங்க³ரவ: - போ⁴ ராஜந் கிமிதி ஜோஷமாஸ்யதே |

ராஜா - போ⁴ஸ்தபோத⁴நா: சிந்தயந்நபி ந க²லு ஸ்வீகரணமத்ரப⁴வத்யா:

ஸ்மராமி | தத்கத²மிமாமபி⁴வ்யக்தஸத்த்வலக்ஷணம் ப்ரத்யாத்தமாநம்

க்ஷேத்ரிணமாஸங்கமாந: ப்ரதிபத்ஸ்யே |

ஸகுந்தலா - (அபவார்ய)

ஆர்யஸ்ய பரிணய ஏவ ஸந்தே³ஹ: | குத இதா³நீம் மே தூ³ராதிரோஹிண்யாஸா |

ஸார்ங்க³ரவ:- மா தாவத் |

க்ரு'தாபி⁴மர்ஸாமநுமந்யமாந: ஸுதாம் த்வயா நாம முநிர்விமாந்ய: |

முஷ்டம் ப்ரதி³க்ராஹயதா ஸ்வமர்த²ம் பாத்ரீக்ரு'தோ த³ஸ்யுரிவாஸி யேந || 20 ||

ஸாரத³வத: - ஸார்ங்க³ரவ விரம த்வமிதா³நீம் | ஸகுந்தலே

வக்தவ்யமுக்தமஸ்மாபி:⁴ | ஸோ⁵யமத்ரப⁴வாநேவமாஹ |

தீ³யதாமஸ்மை ப்ரத்யயப்ரதிவசநம் |

ஸகுந்தலா - (அபவார்ய)

இத³மவஸ்தா²ந்தரம் க³தே தாத்³ரு'ஸே⁵நூராகே³ கிம் வா ஸ்மாரிதேந | ஆத்மேதா³நீம்

மே ஸோசநீய இதி வ்யவஸிதமேதத் |

(ப்ரகாஸம்)

ஆர்யபுத்ர -

(இத்யர்தோ⁴க்தே)

ஸம்ஸயித இதா³நீம் பரிணயே நைஷ ஸமுதா³சார: |

பௌரவ யுக்தம் நாம தே ததா² புராஸ்ரமபதே³ ஸ்வபா⁴வோத்தாநஹ்ரு³யமிமம்

ஜநம் ஸமயபூர்வம் ப்ரதார்ய ஸாம்ப்ரதமீத்³ரு³ஸைரகூரை: ப்ரத்யாக்²யாதும் |

ராஜா - (கர்ணௌ விதா⁴ய)

ஸாந்தம் பாபம் |

வ்யபதே³ஸமாவிலயிதும் கிமீஹஸே ஜநமிமம் ச பாதயிதும் |

கூலங்கஷேவ ஸிந்து:⁴ ப்ரஸந்நமம்ப⁴ஸ்தடதரும் ச || 21 ||

ஸகுந்தலா - ப⁴வது | யதி³ பரமார்த²த: பரபரிக்³ரஹுஸங்கிநா

த்வயைவம் ப்ரவ்ரு³த்தம் தத³பி⁴ஜ்ஞானேநாநேந தவாஸங்காமபநேஷ்யாமி |

ராஜா - உதா³ர: கல்ப: |

ஸகுந்தலா - (முத்³ராஸ்தா²நம் பராம்ரு³ஸ்ய)

ஹா தி⁴க் ஹா தி⁴க் | அங்கு³லீயகஸூர்யா மே⁵ங்கு³லி: |

(இதி ஸவிஷாத³ம் கௌ³தமீமவேகூதே)

கௌ³தமீ - நூநம் தே ஸக்ராவதாராப்⁴யந்தரே ஸசீதீர்த²ஸலிலம்

வந்த³மாநாயா: ப்ரப்⁴ரஷ்டமங்கு³லீயகம் |

ராஜா - (ஸஸ்மிதம்)

இத³ம் தத்ப்ரத்யுத்பந்நமதி ஸ்த்ரைணமிதி யது³ச்யதே |

ஸகுந்தலா - அத்ர தாவத்³விதி⁴நா த³ர்ஸிதம் ப்ரபு⁴த்வம் | அபரம் தே

கத²யிஷ்யாமி |

ராஜா - ஸ்ரோதவ்யமிதா³நீம் ஸம்வ்ரு³த்தம் |

ஸகுந்தலா - நந்வேகஸ்மிந்தி³வஸே நவமாலிகாமண்ட³பே

நலிநீப்த்ரபா⁴ஜநக³தமுத³கம் தவ ஹஸ்தே ஸந்நிஹிதமாஸீத் |

ராஜா - ஸ்ரு³ணுமஸ்தாவத் |

ஸகுந்தலா - தத்கூணே ஸ மே புத்ரக்ரு³தகோ தீ³ர்கா⁴பாங்கோ³ நாம ம்ரு³க³போதக

உபஸ்தி²த: | த்வயாயம் தாவத்ப்ரத²மம் பிப³த்வித்யநுகம்பிநோபச்ச²ந்தி³த உத³கேந

|

ந புநஸ்தே⁵பரிசயாத்³த⁴ஸ்தாப்⁴யாஸமுபக³த: | பஸ்சாத்தஸமிந்நேவ மயா

க³ரு³ஹீதே ஸலிலே⁵நேந க்ரு³த: ப்ரணய: | ததா³ த்வமித்த²ம் ப்ரஹஸிதோ⁵ஸி |
ஸர்வ: ஸக³ந்தே⁴ஷு விஸ்வஸிதி | த்³வாவப்பயத்ராரணயகாவிதி |

ராஜா -

ஏவமாதி³பி⁴ராத்தமகார்யநிர்வர்திநீநாமந்ரு³தமயவாங்மது⁴பி⁴ராக்ரு³ஷ்யந்தே
விஷயிண: |

கௌ³தமீ - மஹாபா⁴க³ நார்ஹஸ்யேவம் மந்த்ரயிதும் |

தபோவநஸம்வர்தி⁴தோ⁵நபி⁴ஜ்ஞோ⁵யம் ஜந: கைதவஸ்ய |

ராஜா - தாபஸவ்ரு³தே⁴ |

ஸ்த்ரீ³னாமஸி³க்ஷிதபடுத்வமமாநுஷீஷு

ஸந்த்³ரு³ஸ்யதே கிமுத யா: ப்ரதிபோ³த⁴வத்ய: |

ப்ராக³ந்தரி³க்ஷக³மநாஸ்த்வமபத்யஜாதமந்யைர்த்³விஜை:

பரப்⁴ரு³தா: க²லு போஷயந்தி || 22 ||

ஸகுந்தலா - (ஸரோஷம்)

அநார்ய ஆத்மநோ ஹ்ரு³த³யாநுமாநேந ப்ரேக்ஷஸே | க இதா³நீமந்யோ

த⁴ர்மகஞ்சகப்ரவேஸிநஸ்த்ரு³ணச்²ந்நகூபோபமஸ்ய தவாநுக்ரு³திம்

ப்ரதிபத்யதே |

ராஜா - (ஆத்மக³தம்)

ஸந்தி³க³த⁴பு³த்தி⁴ம் மாம் குர்வந்நகைதவ இவாஸ்யா: கோபோ லக்ஷயதே | ததா²

ஹ்யநயா

மய்யேவ விஸ்மரணதா³ருணசித்தவ்ரு³த்தௌ

வ்ரு³த்தம் ரஹ: ப்ரணயமப்ரதிபத்³யமாநே |

பே⁴தா³த்³பு⁴ருவோ: குடிலயோரதிலோஹிதா³க்ஷயா

ப⁴க³நம் ஸராஸநமிவாதிருஷா ஸ்மரஸ்ய || 23 ||

(ப்ரகாஸம்)

ப⁴த்³ரே ப்ரதி²தம் து³ஷ்யந்தஸ்ய சரிதம் | ததா²பீ³தம் ந த்³ரு³ஸ்யதே |

ஸகுந்தலா - ஸுஷ்ரு² தாவத³த்ர ஸ்வச்²ந்³சாரிணீ க்ரு³தாஸ்மி

யாஹமஸ்ய புருவம்ஸப்ரத்யயேந முக²மதோ⁴ர்ஹ்ரு³த³யவிஷஸ்ய

ஹஸ்தாப்⁴யாஸமுபக³தா |

ஸார்ங்க³ரவ: - இத்த²மாத்தமக்ரு³தம் சாபலம் த³ஹதி |

அத: பரீக்ஷய கர்தவ்யம் விஸேஷாத்ஸங்க³தம் ரஹ: |

அஜ்ஞாதஹ்ரு³த³யேஷவேவம் வைரீப⁴வதி ஸௌஹ்ரு³த³ம் || 24 ||

ராஜா - அயி போ:⁴ கிமத்ரப⁴வதீப்ரத்யயாதே³வாஸ்மாந்ஸம்யுத்தோ³ஷாகூரை:
கூகிணுத² |

ஸார்ங்க³ரவ: -(ஸாஸூயம்)

ஸ்ருதம் ப⁴வத்³பி⁴ரத⁴ரோத்தரம் |

ஆ ஜந்மந: ஸாட்²யமஸிகூகிதோ யஸ்தஸ்யாப்ரமாணம் வசநம் ஜந்ஸய |
பராதிஸந்தா⁴நமதீ⁴யதே யைர்வித்³யேதி தே ஸந்து கிலாப்தவாச: || 25 ||

ராஜா - போ:⁴ ஸத்யவாதி³ந் அப⁴யுபக³தம் தாவத்³ஸ்மாபி⁴ரேவம் | கிம்
புநரிமாமதிஸந்தா⁴ய லப்⁴யதே |

ஸார்ங்க³ரவ: - விநிபாத: |

ராஜா - விநிபாத: பெளரவை: ப்ரார்த்²யத இதி ந ஸ்ரத்³தே⁴யமேதத் |

ஸாரத்³வத:- ஸார்ங்க³ரவ கிமுத்தரேண | அநுஷ்டி²தோ கு³ரோ: ஸந்தே³ஸ: |
ப்ரதிநிவர்தாமஹே வயம் |

(ராஜாநம் ப்ரதி)

ததே³ஷா ப⁴வத: காந்தா த்யஜ வைநாம் க்³ரு³ஹாண வா |

உபபந்நா ஹி தா³ரேஷு ப்ரபு⁴தா ஸர்வதோமுகீ² || 26 ||

கௌ³தமி க³ச்சா²க்³ரத: |

(இதி ப்ரஸ்தி²தா:)

ஸகுந்தலா - கத²மநேந கிதவேந விப்ரலப்³தா⁴ஸ்மி | யூயமபி மாம்
பரித்யஜத்² |

(இத்யநுப்ரதிஷ்ட²தே)

கௌ³தமீ - (ஸ்தி²த்வா)

வத்ஸ ஸார்ங்க³ரவ அநுக³ச்ச²தீயம் க²லு ந: கருணபரிதே³விநீ ஸகுந்தலா |
ப்ரத்யாதே³ஸபருஷே ப⁴ர்தரி கிம் வா மே புத்ரிகா கரோது |

ஸார்ங்க³ரவ: - (ஸரோஷம் நிவ்ரு³த்ய)

கிம் புரோபா⁴கே³ ஸ்வாதந்தர்யமவலம்ப³ஸே |

(ஸகுந்தலா பீ⁴தா வேபதே)

ஸார்ங்க³ரவ: - ஸகுந்தலே |

யதி³ யதா² வத³தி கூகிதிபஸ்ததா² த்வமஸி கிம் பிதுருத்குலயா த்வயா |

அத் து வேத்னி ஸூசி வ்ரதமாத்மந: பதிகுலே தவ தா³ஸ்யமபி கூகமம் || 27 ||

திஷ்ட² | ஸாத⁴யாமோ வயம் |

ராஜா - போ⁴ஸ்தபஸ்விந் கிமத்ரப⁴வதீம் விப்ரலப⁴ஸே |

குமுதா³ந்யேவ ஸஸாங்க: ஸவிதா போ³த⁴யதி பங்கஜாந்யேவ |
வஸிநாம் ஹி பரபரி³ரஹஸம்ஸ்லேஷபராங்முசீ² வ்ரு³த்தி: || 28 ||

ஸாங்க³ரவ: - யதா³ து பூர்வவ்ரு³த்தமந்யஸங்கா³த்³விஸ்ம்ரு³தோ ப⁴வாம்ஸ்ததா³
கத²மத⁴ர்மபீ⁴ரு: |

ராஜா - ப⁴வந்தமேவாத்ர கு³ருலாக⁴வம் ப்ரு³ச்சா²மி |
மூட: ⁴ஸ்யாமஹமேஷா வா வதே³ந்மித்²யேதி ஸம்ஸயே |
தா³ர்த்யாகீ³ ப⁴வாம்யாஹோ பரஸ்தீ³ஸ்பர்ஸபாம்ஸுல: || 29 ||

புரோஹித: - (விசார்ய)

யதி³ தாவதே³வம் க்ரியதாம் |

ராஜா - அநுஸாஸ்து மாம் ப⁴வாந் |

புரோஹித: - அத்ரப⁴வதீ தாவதா³ப்ரஸவாத³ஸ்மத்³க்³ரு³ஹே திஷ்ட²து | குத
இத³முச்யத இதி சேத் | த்வம் ஸாது⁴பி⁴ராதி³ஷ்டபூர்வ: ப்ரத²மமேவ
சக்ரவர்திநம் புத்ரம் ஜநயிஷ்யஸீதி | ஸ சேந்முநிதௌ³ஹித்ரஸ்தல்லக்ஷணோபந்நோ
ப⁴விஷ்யதி அபி⁴நந்த³ய ஸா³த்³தா⁴ந்தமேநாம் ப்ரவேஸயிஷ்யஸி | விபர்யயே து
பிதூரஸ்யா: ஸமீபந்யநமவஸ்தி²தமேவ |

ராஜா - யதா² கு³ருப்⁴யோ ரோசதே |

புரோஹித: - வத்ஸே அநுக³ச்ச² மாம் |

ஸகுந்தலா - ப⁴க³வதி வஸுதே⁴ தே³ஹி மே விவரம் |

(இதி ருத³தீ ப்ரஸ்தி²தா | நிஷக்ராந்தா ஸஹ புரோத⁴ஸா தபஸ்விபி⁴ஸ்ச)

(ராஜா ஸாபவ்யவஹிதஸ்ம்ரு³தி: ஸகுந்தலாக³தமேவ சிந்தயதி)

(நேபத்²யே)

ஆஸ்சர்யமாஸ்சர்யம் |

ராஜா - (ஆகர்ண்ய)

கிம் நு க²லு ஸ்யாத் |

(ப்ரவிஸ்ய)

புரோஹித: - (ஸவிஸ்மயம்)

தே³வ அத்³பு⁴தம் க²லு ஸம்வ்ரு³த்தம் |

ராஜா - கிமிவ |

புரோஹித: - தே³வ பராவ்ரு³த்தேஷு கண்வஸிஷ்யேஷு -

ஸா நிந்த³ந்தீ ஸ்வாநி பா⁴க்³யாநி பா³லா பா³ஹு³தக்ஷேபம் க்ரந்தி³தும் ச ப்ரவ்ரு³த்தா
|

ராஜா - கிம் ச |

புரோஹித: -

ஸ்தீர்ஸம்ஸ்தா²நம் சாப்ஸரஸ்தீர்த²மாராது³தக்ஷிப்யநாம் ஜ்யோதிரேகம் ஜகா³ம ||
30 ||

(ஸர்வே விஸ்மயம் ரூபயந்தி)

ராஜா - ப⁴க³வந் ப்ராக³பி ஸோ⁵ஸ்மாபி⁴ரர்த: ²ப்ரத்யாதி³ஷ்ட ஏவ | கிம்
வ்ரு²தா² தர்கேணாந்விஷ்யதே | விஸ்ராம்யது ப⁴வாந் |

புரோஹித - (விலோக்ய)

விஜயஸ்வ |

(இதி நிஷக்ராந்த:)

ராஜா - வேத்ரவதி பர்யாகுலோ⁵ஸ்மி | ஸயநபூ⁴மிமார்க³மாதே³ஸய |
ப்ரதீஹா¹ - இத இதோ தே³வ: |

(இதி ப்ரஸ்தி²தா)

ராஜா -

காமம் ப்ரத்யாதி³ஷ்டாம் ஸ்மராமி ந பரிக்³ரஹம் முநேஸ்தநயாம் |
ப³லவத்து தூ³யமாநம் ப்ரத்யாயயதீவ மாம் ஹ்ரு³த³யம் || 31 ||

(இதி நிஷக்ராந்தா: ஸர்வே)

(இதி பஞ்சமோ⁵ங்க: |)

ஷஷ்டோ²ங்க: |

(தத: ப்ரவிஸதி நாக³ரிக: ஸ்யால: பஸ்சாத்³ப³த³த⁴ம் புருஷமாதா³ய
ரக்ஷிணௌ ச)

ரக்ஷிணௌ - (புருஷம் தாட³யித்வா)

அரே கும்பீ⁴ரக கத²ய குத்ர த்வயேதந்மணிப³ந்த⁴நோத்கீர்ணநாமதே⁴யம்

ராஜகீயமங்கு³லீயகம் ஸமாஸாதி³தம் |

புருஷ: - (பீ⁴திநாடிதகேந)

ப்ரஸீத³ந்து பா⁴வமிஸ்ரா: | நாஹமீத³ரு³ஸகர்மகாரீ |

ப்ரத²ம்: - கிம் ஸோப⁴நோ ப்³ராஹ்மண இதி க்ரு³த்வா

(கலயித்வா)

ராஜ்ஞா ப்ரதிக்³ரஹோ த³த்த: |

புருஷ: - ஸ்ரு³ணுதேதா³நீம் | அஹம் ஸக்ராவதாராப⁴யந்தரவாஸீ

தீ⁴வர: |

த³விதிய: -பாடச்சர கிமஸ்மாபி⁴ர்ஜாதி: ப்ரு³ஷ்டா |

ஸ்யால: - ஸுசக கத²யது ஸ்வநநுகர்மேண | மைநமந்தரா

ப்ரதிப³த⁴நீதம் |

உபௌ⁴ - யதா³வுத்த ஆஜ்ஞாபயதி | கத²ய |

புருஷ: - அஹம் ஜாலோத்³கா³லாதி³பி⁴ர்மதஸ்யப³ந்த⁴நோபாயை: குடும்ப³ப⁴ரணம்
கரோமி |

ஸ்யால: - (விஹஸ்ய)

விஸூத்³த⁴ இதா³நீமாஜீவ: |

புருஷ: - ப⁴ர்த: மா ஏவம் ப⁴ண |

ஸஹஜம் கில யத்³விநிந்தி³தம் ந க²லு தத்கர்ம விவர்ஜநீயம் |

பஸுமாரணகர்மதா³ருணோ³நுகம்பாம்ரு³து³ரேவ ஸ்ரோத்ரிய: || 1 ||

ஸ்யால: - ததஸ்தத: |

புருஷ: - ஏகஸ்மிந்தி³வஸே க²ண்ட³ஸோ ரோஹிதமதஸ்யோ மயா கல்பித: |

யாவத்தஸ்யோத்³ராப⁴யந்தரே ப்ரேக்ஷே தாவதி³த³ம் ரத்நபா⁴ஸுரமங்கு³லீயகம்
த்³ரு³ஷ்டம் | பஸ்சாத³ஹமஸ்ய விக்ரயாய த³ர்ஸயநக்³ரு³ஹீதோ பா⁴வமிஸர: |

மாரயத வா முஞ்சத வா | அயமஸ்யாக³மவ்ரு³த்தாந்த: |

ஸ்யால: - ஜாநுக விஸ்ரக³ந்த⁴ கோ³தா⁴தீ³ மதஸ்யப³ந்த⁴ ஏவ நி:ஸம்ஸயம் |

அங்கு³லீயகத³ர்ஸநமஸ்ய விமர்ஸயிதவ்யம் | ராஜகுலமேவ க³ச்சா²ம: |

ரக்ஷிணௌ - ததா² | க³ச்ச² அரே க³ர்ந்தி²பே⁴த³க |

(ஸர்வே பரிக்ராமந்தி)

ஸ்யால: - ஸுசக இமம் கோ³புரத்³வாரே³ப்ரமத்தௌ ப்ரதிபாலயதம்

யாவதி³த³மங்கு³லீயகம் யதா²க³மநம் ப⁴ர்தே நிவேத³ய தத: ஸாஸநம் ப்ரதீஷ்ய
நிஷ்க்ராமாமி |

உபௌ⁴ - ப்ரவிஸத்வாவுத்த: ஸ்வாமிப்ரஸாதா³ய |

(இதி நிஷ்க்ராந்த: ஸ்யால:)

ப்ரத²ம: - ஜாநுக சிராயதே க²ல்வாவுத்த: |

த³விதீய: - நந்வவஸரோபஸர்பணீயா ராஜாந: |

ப்ரத²ம: - ஜாநுக ஸ்ப²ர்தோ மம ஹஸ்தாவஸ்ய வத⁴ஸ்ய ஸுமநஸ: பிநத்³த⁴ம் |

(இதி புருஷம் நிர்தி³ஸதி)

புருஷ: - நார்ஹதி பா⁴வோ³காரணமாரணோ ப⁴விதும் |

த்³விதீய: - (விலோக்ய)

ஏஷ நௌ ஸ்யாமீ பத்ரஹஸ்தோ ராஜஸாஸநம் ப்ரதீஷ்யேதோமுகோ² த்³ரு³ஸ்யதே |
க்³ரு³த்³ரப³வி³ஷ்யஸி ஸாநோ முக²ம் வா த்³ரக்ஷயாஸி |

(ப்ரவிஸ்ய)

ஸ்யால: - ஸுசக முச்யதாமேஷ ஜாலோபஜீவீ | உபநந:

க²ல்வஸ்யாங்கு³லீயகஸ்யாக³ம: |

ஸுசக: - யதா²வுத்தோ ப⁴ணதி | ஏஷ யமஸத³நம் ப்ரவிஸ்ய

ப்ரதிநிவ்ரு³த்த: |

(இதி புருஷம் பரிமுக்தப³ந்த⁴நம் கரோதி)

புருஷ: - (ஸ்யாலம் ப்ரணம்ய)

ப⁴ர்த: அத² கீத்³ரு³ஸோ ம ஆஜீவ: |

ஸ்யால: - ஏஷ ப⁴ர்த்ராங்கு³லீயகமூல்யஸம்மித: ப்ரஸாதோ³பி தா³பித: |

(இதி புருஷாய ஸ்வம் ப்ரயச்ச²தி)

புருஷ: - (ஸப்ரணமம் ப்ரதிக்³ரு³ஹ்ய)

ப⁴ர்த: அநுக்³ரு³ஹீதோ³ஸ்மி |

ஸுசக: - ஏஷ நாமாநுக்³ரஹோ யசு²லாத³வதார்ய ஹஸ்திஸ்கந்தே⁴

ப்ரதிஷ்டா²பித: |

ஜாநுக - ஆவுத்த பாரிதோஷிகம் கத²யதி தேநாங்கு³லீயகேந ப⁴ர்து:

ஸம்மதேந ப⁴விதவ்யமிதி |

ஸ்யால: - ந தஸ்மிந்மஹார்ஹம் ரத்நம் ப⁴ர்து³ர்ப³ஹுமதமிதி தர்க்யாமி | தஸ்ய

த்³ர்ஸநேந ப⁴ர்த்ரா³பி⁴மதோ ஜந: ஸம்ரு³த: | முஹூர்தம் ப்ரக்ரு³திக³ம்⁴ரோ³பி

பர்யஸ்ருநயந ஆஸீத் |

ஸுசக: - ஸேவிதம் நாமாவுத்தேந |

ஜாநுக: - நநு ப⁴ண | அஸ்ய க்ரு³தே மாத்ஸயிகப⁴ர்துரிதி |

(இதி புருஷமஸுயயா பஸ்யதி)

புருஷ: - ப⁴ட்டாரக இதோ³ர்த⁴ம் யுஷ்மாகம் ஸுமநோமூல்யம் ப⁴வது |

ஜாநுக: - ஏதாவத்³யுஜ்யதே |

ஸ்யால: - தீ⁴வர மஹத்தரஸ்த்வம் ப்ரியவயஸ்யக இதா³நீம் மே ஸம்வ்ரு³த்த: |

காத³ம்⁴ப⁴ரீஸாக்ஷிகமஸ்மாகம் ப்ரத²மஸௌஹ்ரு³த³மிஷ்யதே | தச்சௌ²ண்டி³காபணமேவ
க³ச்சா²ம: |

(இதி நிஷ்க்ராந்தா: ஸர்வே)

ப்ரவேஸக: |

(தத: ப்ரவிஸத்யாகாஸயானேந ஸாநுமதீ நாமாப்ஸரா:)

ஸாநுமதீ - நிர்வர்திதம் மயா

பர்யாயநிர்வர்தநீயமப்ஸரஸ்தீர்த²ஸாம்நித்யம்

யாவத்ஸாது⁴ஜநஸ்யபி⁴ஷேககால இதி ஸாம்ப்ரதமஸ்ய ராஜர்ஷேருத³ந்தம்
ப்ரத்யக்ஷிகரிஷ்யாமி | மேநகாஸம்ப்³ந்தே⁴ந ஸரீரபூ⁴தா மே ஸகுந்தலா |
தயா ச து³ஹித்ரு³நிமித்தமாதி³ஷ்டபூர்வாஸமி |

(ஸமந்தாத³வலோக்ய)

கிம் நு க²லு ரு³தூத்ஸவே⁵பி நிருத்ஸவாரம்ப⁴மிவ ராஜகுலம் த்³ரு³ஸ்யதே | அஸ்தி
மே விப⁴வ: ப்ரணிதா⁴நேந ஸர்வம் பரிஜ்ஞாதும் | கிம் து ஸக²யா ஆத³ரோ மயா
மாநயிதவ்ய: | ப⁴வது | அநயோரேவோத்³யாநபாலிகயோஸ்திரஸ்கரிணீப்ரதிச்ச²ந்நா
பார்ஸ்வவர்திநீ பூ⁴த்வோபலப்ஸ்யே |

(இதி நாட்யேநாவதீர்ய ஸ்தி²தா)

(தத: ப்ரவிஸதி சூதாங்குரமவலோகயந்தீ சே⁵ | அபரா ச

ப்ரு³ஷ்ட²தஸ்தஸ்யா:)

ப்ரத²மா -

ஆதாம்ரஹரிதபாண்³ர ஜீவிதஸர்வம் வஸந்தமாஸஸ்ய (யோ:) |
த்³ரு³ஷ்டோ⁵ஸி சூதகோரக ரு³துமங்க³ள த்வாம் ப்ரஸாத³யாமி || 2 ||

த்³விதீயா - பரப்⁴ரு³திகே கிமேகாகிநீ மந்த்ரயஸே |

ப்ரத²மா - மது⁴கரிசே சூதகலிகாம் த்³ரு³ஷ்டத்வோந்மத்தா பரப்⁴ரு³திகா
ப⁴வதி |

த்³விதீயா - (ஸஹர்ஷம் த்வரயோபக³ம்ய)

கத²முபஸ்தி²தோ மது⁴மாஸ: |

ப்ரத²மா - மது⁴கரிசே தவேதா³நீம் கால ஏஷ மத³விப்⁴ரமகீ³தாநாம் |

த்³விதீயா - ஸகி² அவலம்ப்³ஸ்வ மாம் யாவத³க்³ரபாத³ஸ்தி²தா பூ⁴த்வா
சூதகலிகாம் க்³ரு³ஹீத்வா காமதே³வார்சநம் கரோமி |

ப்ரத²மா - யதி³ மமாபி க²ல்வர்த⁴மர்சநப²லஸ்ய |

த்³விதீயா - அகதி²தே⁵ப்யேதத்ஸம்ப்³யதே யத ஏகமேவ நௌ ஜீவீதம்

த்³விதா⁴ஸ்தி²தம் ஸரீரம் |

(ஸகீ²மவலம்ப்³ய ஸ்தி²தா சூதாங்குரம் க்³ரு³ஹ்ணதி)

அயே அப்ரதிபு³த்³தோ⁴பி சூதப்ரஸவோ⁵த்ர ப்³ந்த⁴நப⁴ங்க³ஸுரபி⁴ர்ப⁴வதி |

(இதி கபோதஹஸ்தகம் க்ரு³த்வா)

த்வமஸி மயா சூதாங்குர த³த்த: காமாய க்³ரு³ஹீதத⁴நுஷே |

பதி²கஜநயுவதிலக்ஷய: பஞ்சாப்யதி⁴க: ஸரோ ப⁴வ || 3 ||

(இதி சூதாங்குரம் கூழிபதி)

(ப்ரவிஸ்யாபடிக்ஷேபேண குபித:) |

கஞ்சகீ - மா தாவத³நாத்மஜ்ஞே | தே³வேந ப்ரதிஷித³தே⁴ வஸந்தோத்ஸவே
த்வமாம்ரகலிகாப⁴ங்க³ம் கிமாரப⁴ஸே |

உபே⁴ - (பீ⁴தே)

ப்ரஸீத³த்வார்ய: | அக்³ரு³ஹீதார்தே² ஆவாம் |

கஞ்சகீ - ந கில ஸ்ருதம் யுவாப்யாம் யத்³வாஸந்திகைஸ்தருபி⁴ரபி தே³வஸ்ய
ஸாஸநம் ப்ரமாணக்ரு³த்ம் ததா³ஸ்ரயிபி:⁴ பத்ரிபி⁴ஸ்ச | ததா² ஹி

சூதாநாம் சிரநிர்க³தாபி கலிகா ப³த்⁴நாதி ந ஸ்வம் ரஜ:

ஸநந்த³த்⁴ம் யத³பி ஸ்தி²த்ம் குரப³கம் தத்கோரகாவஸ்த²யா |

கண்டே²ஷு ஸ்க²விதம் க³தே⁵பி ஸிஸிரே பும்ஸ்கோகிலாநாம் ருதம்

ஸங்கே ஸம்ஹரதி ஸ்மரோ⁵பி சகிதஸ்தூணர்த⁴க்ரு³ஷ்டம் ஸரம் || 4 ||

ஸநுமதீ - நாஸ்தி ஸந்தே³ஹ: | மஹாப்ரபா⁴வோ ராஜர்ஷி: |

ப்ரத²மா - ஆர்ய கதி தி³வஸாந்யாவயோர்மித்ராவஸுநா ராஷ்ட்ரியேண

ப⁴ட்டிநீபாத³மூலம் ப்ரேஷிதயோ: | அத்ர ச நௌ ப்ரமத³வநஸ்ய பாலநகர்ம்

ஸமர்பிதம் | ததா³க³ந்நுகதயா⁵ஸ்ருதபூர்வ ஆவாப்யாமேஷ வ்ரு³த்தாந்த: |

கஞ்சகீ - ப⁴வது | ந புநரேவம் ப்ரவர்திதவ்யம் |

உபே⁴ - ஆர்ய கௌதூஹஸம் நௌ | யத்³யநேந ஜநேந ஸ்ரோதவ்யம் கத²யத்வார்ய:

கிந்நிமித்தம் ப⁴ர்த்ரா வஸந்தோத்ஸவ: ப்ரதிஷித³த:⁴ |

ஸாநுமதீ - உத்ஸவப்ரியா: க²லு மநுஷ்யா: | கு³ருணா காரணேந

ப⁴விதவ்யம் |

கஞ்சகீ - ப³ஹுஸ்யீ⁴தமேதத்கிம் ந கத²யதே | கிமத்ரப⁴வத்யோ: கர்ணபத²ம்

நாயாதம் ஸகுந்தலாப்ரத்யாதே³ஸகௌலீநம் |

உபே⁴ - ஸ்ருதம் ராஷ்ட்ரியமுகா²த்³யாவத³ங்கு³லீயகத³ர்ஸநம் |

கஞ்சகீ - தேந ஹ்யஸ்பம் கத²யிதவ்யம் | யதை³வ க²லு

ஸ்வாங்கு³லீயகத³ர்ஸநாத³நுஸம்ரு³த்ம் தே³வேந ஸத்யமுட⁴பூர்வா மே தத்ரப⁴வதீ

ரஹஸி ஸகுந்தலா மோஹாத்ப்ரத்யாதி³ஷ்டேதி ததா³ப்ரப⁴ரு³த்யேவ

பஸ்சாத்தாபமுபக³தோ தே³வ: | ததா² ஹி

ரம்யம் த்³வேஷ்டி யதா² புரா ப்ரக்ரு³திபி⁴ர்ந ப்ரத்யஹம் ஸேவ்யதே

ஸய்யாப்ராந்தவிவர்தரைர்விக³மயத்யுந்நி³ர ஏவ கூபா: |
தா³கூகிண்யேந த³தா³தி வாசமுசிதாமந்த:புரேப்⁴யோ யதா³ கோ³த்ரேஷு
ஸ்க²லிதஸ்ததா³ ப⁴வதி ச வ்ரீடா³விலகூஸ்சிரம் || 5 ||

ஸாநுமதீ - ப்ரியம் மே |

கஞ்சகீ - அஸ்மாத்தப்ர⁴வதோ வைமநஸ்யாது³த்ஸவ: ப்ரத்யாக்²யாத: |

உபே⁴ - யுஜ்யதே |

(நேபத்²யே)

ஏது ஏது ப⁴வாந் |

கஞ்சகீ - (கர்ணம் த³த்த்வா)

அயே | இத ஏவாபி⁴வர்ததே தே³வ: | ஸ்வகர்மாநுஷ்ட²யதாம் |

உபே⁴ - ததா² |

(இதி நிஷ்க்ராந்தே)

(தத: ப்ரவிஸதி பஸ்சாத்தாபஸத்³ரு'ஸவேஷோ ராஜா விதூ³ஷக:

ப்ரதீஹா¹ ச |)

கஞ்சகீ - (ராஜாநமவலோக்ய)

அஹோ ஸர்வாஸ்வவஸ்தா²ஸு ரமணீயத்வமாக்ரு'திவிஸேஷாணம் | ஏவமுத்ஸுகோ⁵பி

ப்ரியத³ர்ஸநோ தே³வ: | ததா² ஹி

ப்ரத்யாதி³ஷ்டவிஸேஷமண்ட³நவிதி⁴ர்வாமப்ரகோஷ்டா²ர்பிதம்

பி³ப்ரத்காஞ்சநமேகமேவ வலயம் ஸ்வாஸோபரக்தாத⁴ர: |

சிந்தாஜாக³ரணப்ரதாந்தநயநஸ்தேஜோகு³ணதா³த்மந:

ஸம்ஸ்காரோல்லிகி²தோ மஹாமணிரிவ கூஷ்ணே⁵பி நாலகூயதே || 6 ||

ஸாநுமதீ - (ராஜாநம் த்³ரு'ஷ்ட்வா)

ஸ்தா²நே க²லு ப்ரத்யாதே³ஸவிமாநிதா⁵ப்யஸ்ய க்ரு'தே ஸகுந்தலா க்லாம்யதி |

ராஜா: - (த்⁴யாநமந்த³ம் பரிக்ரம்ய)

ப்ரத²ம்ம் ஸாரங்கா³கூயா ப்ரியயா ப்ரதிபோ³த்⁴யமாநமபி ஸுப்தம் |

அநுஸ்யது:கா²யேத³ம் ஹதஹ்ரு'த³யம் ஸம்ப்ரதி விபு³த்³த⁴ம் || 7 ||

ஸாநுமதீ - நந்வீத்³ரு'ஸாநி தபஸ்விந்யா பா⁴க³தே⁴யாநி |

விதூ³ஷக: - (அபவார்ய)

லங்கி⁴த ஏஷ பூ⁴யோ⁵பி ஸகுந்தலாவ்யாதி⁴நா | ந ஜாநே கத²ம்

சிகித்ஸிதவ்யோ ப⁴விஷ்யதீதி |

கஞ்சகீ - (உபக³ம்ய)

ஜயது ஜயது தே³வ: | மஹாராஜ ப்ரத்யவேக்ஷிதா: ப்ரமத³வநபூ⁴மய:

யதா²காமமத்யாஸ்தாம் விநோத³ஸ்தா²நாநி மஹாராஜ: |

ராஜா: - வேத்ரவதி மத்³வசநாத³மாத்யமார்யபிஸூநம் ப்³ரூஹி |

சிரப்ரபோ³தா⁴ந்ந ஸம்பா⁴விதமஸ்மாபி⁴ரத்³ய த⁴ர்மாஸநமத்யாஸிதும் |

யத்ப்ரத்யவேக்ஷிதம் பெளரகார்யமார்யேண தத்ப்ரமாரோப்ய தீ³யதாமிதி |

ப்ரதீஹா¹ - யத்³தே³வ ஆஜ்ஞாபயதி |

(இதி நிஷ்க்ராந்தா)

ராஜா: - வாதாயந த்வமபி ஸ்வம் நியோக³மஸூந்யம் குரு |

கஞ்சகீ - யதா³ஜ்ஞாபயதி தே³வ: |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

விதூ³ஷக: - க்ரு³தம் ப⁴வதா நிர்மக்ஷிகம் | ஸாம்ப்ரதம்

ஸிஸிராதபச்சே²த³ரமணீயே⁵ஸ்மிந்ப்ரமத³வநோத³தே³ஸ ஆத்மாநம் ரமயிஷ்யஸி |

ராஜா: - வயஸ்ய யது³ச்சயதே ரந்த⁴ரோபநிபாதிநோ⁵நந்தா² இதி தத்³வ்யபி⁴சாரி

வச: | குத:

முநிஸூதாப்ரணயஸ்ம்ரு³திரோதி⁴நா மம ச முக்தமித³ம் தமஸா மந: |

மநஸிஜேந ஸகே² ப்ரஹரிஷ்யதா த⁴நுஷி சூதஸர்ஸ ச நிவேஸித: || 8 ||

விதூ³ஷக: - திஷ்ட² தாவத் | அநேந த³ண்ட³காஷ்டே²ந கந்த³ர்ப்பா³ணம்

நாஸயிஷ்யாமி |

(இதி த³ண்ட³காஷ்ட²முத³யம்ய சூதாங்குரம் பாதயிதுமிச்ச²தி)

ராஜா: - (ஸஸ்மிதம்)

ப⁴வது | த்³ரு³ஷ்டம் ப்³ரஹ்மவர்சஸம் | ஸகே² க்வோபவிஷ்ட: ப்ரியாயா:

கிஞ்சித³நுகாரிணீஷூ லதாஸூ த்³ரு³ஷ்டிம் விலோப⁴யாமி |

விஷலிஷக - நந்வாஸந்நபரிசாரிகா சதுரிகா ப⁴வதா ஸந்தி³ஷ்டா |

மாத⁴வீமண்ட³ப இமாம் வேலாமதிவாஹயிஷ்யே | தத்ர மே சித்ரப²லகக³தாம்

ஸ்வஹஸ்தலிகி²தாம் தத்ரப⁴வத்யா: ஸகுந்தலாயா: ப்ரதிக்கு³திமாநயேதி |

ராஜா: - ஈத்³ரு³ஸம் ஹ்ரு³த்யவிநோத³நஸ்தா²நம் | தத்தமேவ மார்³க³மாதே³ஸய |

விதூ³ஷக: - இத இதோ ப⁴வாந் |

(உபௌ⁴ பரிக்ரமத: | ஸாநுமத்யநுக³ச்ச²தி)

விதூ³ஷக: - ஏஷ மணிஸிலாபட்டகஸநாதோ² மாத⁴வீமண்ட³ப

உபஹாரமணீயதயா நி:ஸம்ஸயம் ஸ்வாக³தேநேவ நௌ ப்ரதீச்ச²தி |

தத்ப்ரவிஸ்ய நிஷீத³து ப⁴வாந் |

(உபௌ⁴ ப்ரவேஸம் க்ரு²த்வோபவிஷ்டௌ)

ஸாநுமதீ – லதாஸம்ஸ்ரிதா த்³ரக்ஷயாமி தாவத்ஸக்²யா: ப்ரதிக்ரு²தம் |
ததஸ்தஸ்யை ப⁴ர்துர்ப்³ஹுமுக²மநுராக³ம் நிவேத³யிஷ்யாமி |

(இதி ததா² க்ரு²த்வா ஸ்தி²தா)

ராஜா: – ஸகே² ஸர்வமிதா³நீம் ஸ்மராமி ஸகுந்தலாயா:

ப்ரத²மவ்ரு²த்தாந்தம் | கதி²தவாநஸ்மி ப⁴வதே ச | ஸ
ப⁴வாந்ப்ரத்யாதே³ஸவேலாயாம் மத்ஸமீபக்³தோ நாஸீத் | பூர்வமபி ந த்வயா
கதா³சித்ஸங்கீர்திதம் தத்ரப⁴வத்யா நாம் | கச்சித³ஹிமவ விஸ்மரு²த்வாநஸி
த்வம் |

விதூ³ஷக: – ந விஸ்மராமி | கிம் து ஸர்வம் கத²யித்வாவஸாநே புநஸ்த்வயா
பரிஹாஸவிஜல்ப ஏஷ ந பூ⁴தார்த² இத்யாக²யாதம் | மயாபி
ம்ரு²த்பிண்ட³பு³தி⁴நா ததை²வ க்³ரு²ஹீதம் | அத²வா ப⁴விதவ்யதா க²லு
ப³லவதீ |

ஸாநுமதீ – ஏவம் ந்வித³ம் |

ராஜா: – (த்⁴யாத்வா)

ஸகே² த்ராயஸ்வ மாம் |

விதூ³ஷக: – போ:⁴ கிமேதத் | அநுபபந்நம் க²ல்வீத்³ரு²ஸம் த்வயி | கதா³பி
ஸத்புருஷா: ஸோகவாஸ்தவ்யா ந ப⁴வந்தி | நநு ப்ரவாதே⁵பி நிஷ்கம்பா
கி³ரய: |

ராஜா: – வயஸ்ய நிராகரணவிக்லவாயா: ப்ரியாயா: ஸமவஸ்தா²மநுஸ்மரு²த்ய
ப³லவத³ஸரணே⁵ஸ்மி | ஸா ஹி

இத: ப்ரத்யாதே³ஸாத்ஸ்வஜநமநுக³ந்தும் வ்யவஸிதா
ஸ்தி²தா திஷ்டே²த்புச்சைர்வத³தி கு³ருஸிஷ்யே கு³ருஸமே |
புநர்த்³ரு²ஷ்டிம் பா³ஷ்பப்ரஸரகலுஷாமர்பிதவதீ மயி
க்ரு²ரே யத்தத்ஸவிஷமிவ ஸல்யம் த³ஹிதி மாம் || 9 ||

ஸாநுமதீ – அஹோ | ஈத்³ரு²ஸீ ஸ்வகார்யபரதா | அஸ்ய ஸந்தாபேநாஹம் ரமே |
விதூ³ஷக: – போ:⁴ அஸ்தி மே தர்க: கேநாபி தத்ரப⁴வத்யாகாஸசாரிண
நீதேதி |

ராஜா: – க: பதிதே³வதாமந்ய: பராமர்ஷ்டுமுத்ஸஹேத | மேநகா கில
ஸக்²யாஸ்தே ஜந்மப்ரதிஷ்டே²தி ஸ்ருதவாநஸ்மி | தத்ஸஹசாரிணீ⁴பி: ஸகீ² தே
ஹ்ரு²தேதி மே ஹ்ரு²த³யமாஸங்கதே |

ஸாநுமதீ - ஸம்மோஹ: க²லு விஸ்மயநீயோ ந ப்ரதிபோ³த:4 |

விதூ³ஷக: - யத்³யேவமஸ்தி க²லு ஸமாக³ம: காலேந தத்ரப⁴வத்யா |

ராஜா: - கத²மிவ |

விதூ³ஷக: - ந க²லு மாதாபிதரௌ ப⁴ர்த்ரு³வியோக³து:3கி²தாம் து³ஹிதரம்
சிரம் த்³ரஷ்டும் பாரயத: |

ராஜா: - வயஸ்ய |

ஸ்வப்நோ நு மாயா நு மதிப்⁴ரமோ நு க்லிஷ்டம் நு தாவத்ப²லமேவ புண்யம் |

அஸந்நிவ்ரு³த்தயை தத³தீதமேதே மநோரதா² நாம தடப்ரபாதா: || 10 ||

விதூ³ஷக: - மைவம் | நந்வங்கு³லீயகமேவ நித³ர்ஸநமவஸ்யம்

பா⁴வ்யசிந்தநீய: ஸமாக³மோ ப⁴வதீதி |

ராஜா: - (அங்கு³லீயகம் விலோக்ய)

அயே இத³ம் தாவத³ஸுலப⁴ஸ்தா²நப்⁴ரம்ஸி ஶோசநீயம் |

தவ ஸுசரிதமங்கு³லீய நூநம் ப்ரதநு மமேவ விபா⁴வ்யதே ப²லேந |

அருணநக²மநோஹராஸு தஸ்யாஸ்ச்யுதமஸி லப்³த⁴பத³ம் யத³ங்கு³லீஷு || 11 ||

ஸாநுமதீ - யத்³யந்யஹஸ்தக³தம் ப⁴வேத்ஸத்யமேவ ஶோசநீயம் ப⁴வேத் |

விதூ³ஷக: - போ:4 இயம் நாமமுத்³ரா கேநோத்⁴தா³தேந தத்ரப⁴வத்யா

ஹஸ்தாப்⁴யாஸம் ப்ராபிதா |

ஸாநுமதீ - மமாபி கௌதூஹலேநாகாரித ஏஷ: |

ராஜா: - ஸ்ருயதாம் | ஸ்வநக³ராய ப்ரஸ்தி²தம் மாம் ப்ரியா

ஸபா³ஷ்பமாஹு கியச்சிரேணூர்யபுத்ர: ப்ரதிபத்திம் தா³ஸ்யதீதி |

விதூ³ஷக: - ததஸ்தத: |

ராஜா: - பஸ்சாதி³மாம் முத்³ராம் தத³ங்கு³லௌ நிவேஸ்யதா மயா

ப்ரத்யபி⁴ஹிதா |

ஏகைகமத்ர தி³வஸே தி³வஸே மதீ³யம் நாமாக்ஷரம் க³ணய க³ச்ச²ஸி யாவத³ந்தம் |

தாவத்ப்ரியே மத³வரோத⁴க்³ரு³ஹப்ரவேஸம் நேதா ஜநஸ்தவ ஸமீபமுபைஷ்யதீதி

|| 12 ||

தச்ச தா³ருணாத்மநா மயா மோஹாந்நாநுஷ்டி²தம் |

ஸாநுமதீ - ரமணீய: க²ல்வவதி⁴ர்விதி⁴நா விஸம்வாதி³த: |

விதூ³ஷக: - அத² கத²ம் தீ⁴வரகல்பிதஸ்ய ரோஹிதமத்ஸ்யஸ்யோத³ராப்⁴யந்தர

ஆஸீத் |

ராஜா: - ஸசீதீர்த²ம் வந்த³மாநாயா: ஸக்²யாஸ்தே

ஹஸ்தாத்³க³ங்கா³ஸ்ரோதஸி பரிப்⁴ரஷ்டம் |

விதூ³ஷக: - யஜ்யதே |

ஸாநுமதீ - அத ஏவ தபஸ்விந்யா: ஸகுந்தலாயா அத⁴ர்மபீ⁴ரோரஸ்ய

ராஜர்ஷே: பரிணயே ஸந்தே³ஹ ஆஸீத் |

அத² வேத்³ரு³ஸோ³நுரா³கோ³ஸி⁴ஜ்ஞாநமபேக்ஷதே | கத²மிவைதத் |

ராஜா: - உபாலபஸ்யே தாவதி³த³மங்கு³ஸீயகம் |

விதூ³ஷக: - (ஆத்மக³தம்)

க³ரு³ஹீதோ³நேந பந்தா² உந்மத்தாநாம் |

ராஜா: - கத²ம் நு தம் ப³ந்து⁴ரகோமலாங்கு³லிம் கரம் விஹாயாஸி

நிமக்³நம்மப⁴ஸி | அத²வா |

அசேதநம் நாம் கு³ணம் ந லக்ஷயேந்மயைவ கஸ்மாத³வதீ⁴ரிதா ப்ரியா || 13 ||

விதூ³ஷக: - (ஆத்மக³தம்)

கத²ம் பு³பு⁴க்ஷயா கா²தி³தவ்யோ³ஸமி |

ராஜா: - ப்ரியே

அகாரணபரித்யாகா³நுஸயதத்தஹ்ரு³த³யஸ்தாவதி³நுகம்ப்யதாமயம் ஜந:

புநர்த³ர்ஸநேந |

(ப்ரவிஸ்யாப⁴க்ஷேபேண சித்ரப²லகஹஸ்தா)

சதுரிகா - இயம் சித்ரக³தா ப⁴ட்டிநீ |

(இதி சித்ரப²லகம் த³ர்ஸயதி)

விதூ³ஷக: - (விலோக்ய)

ஸாதூ⁴ வயஸ்ய | மதூ⁴ராவஸ்தா²நத³ர்ஸநீயோ பா⁴வாநுப்ரவேஸ: | ஸ்க²லதீவ

மே த்³ரு³ஷ்டிர்நிம்நோந்நதப்ரதே³ஸேஷு |

ஸாநுமதீ - அஹோ ஏஷா ராஜர்ஷேர்நிபுணதா | ஜாநே ஸக்²யக்³ரதோ மே வர்தத

இதி |

ராஜா: -

யத்³யத்ஸாதூ⁴ ந சித்ரே ஸ்யாத்க்ரியதே தத்தத³ந்யதா² |

ததா²பி தஸ்யா லாவண்யம் ரேக²யா கிஞ்சித³ந்விதம் || 14 ||

ஸாநுமதீ - ஸத்³ரு³ஸமேததபஸ்சாத்தாபகு³ரோ: ஸ்நேஹஸ்யாநவலேபஸ்ய ச |

விதூ³ஷக: - போ:⁴ இதா³நீம் திஸர்ஸ்தத்ரப⁴வத்யோ த்³ரு³ஸ்யந்தே | ஸர்வாஸ்ச

த³ர்ஸநீயா: | கதமா³த³த்ரப⁴வதீ ஸகுந்தலா |

ஸாநுமதீ - அநபி⁴ஜ்ஞ: க²ல்வீத்³ரு³ஸஸ்ய ரூபஸ்ய மோக⁴த்³ரு³ஷ்டிரயம் ஜந: |

ராஜா: - த்வம் தாவக்கதமாம் தர்க்யஸி |

விதூ³ஷக: - தர்க்யாமி யைஷா ஸிதி²லப³ந்த⁴நோத்³வாந்தகுஸுமேந
கேஸாந்தேநோத்³பி⁴ந்நஸ்வேத³பி³ந்து³நா வத³நேந விஸேஷதோ³பஸ்ரு²தாப்⁴யாம்
பா³ஹூப்⁴யாமவஸேகஸ்நிக்³த⁴ருணபல்லவஸ்ய சூதபாத³பஸ்ய பார்ஸ்வ
இஷத்பரிஸ்ராந்தேவாலிகி²தா ஸா ஸகுந்தலா | இதரே ஸக்²யாவிதி |

ராஜா: - நிபு⁴னோ ப⁴வாந் | அஸ்த்யத்ர மே பா⁴வசிஹ்நம் |

ஸ்விந்நாங்கு³விவிநிவேஸோ ரேகா²ப்ராந்தேஷு த்³ரு²ஸ்யதே மலிந: |

அப்³ரு ச கபோலபதிதம் த்³ரு²ஸ்யமித³ம் வர்ணிகோச்ச²வாஸாத || 15 ||

சதுரிகே அர்த⁴லிகி²தமேதத்³விநோத்³ஸ்தா²நம் | க³ச்ச² | வர்திகாம் தாவதா³நய |

சதுரிகா - ஆர்ய மாத⁴வ்ய அவலம்ப்³ஸ்வ சித்ரப²லகம் யாவதா³க³ச்சா²மி |

ராஜா: - அஹமேவைத³வலம்பே³ |

(இதி யதோ²க்தம் கரோதி)

(நிஷ்க்ராந்தா சேடி)

ராஜா: - (நி:ஸ்வஸ்ய)

ஸாக்ஷாத்ப்ரியாமுபக³தாமபஹாய பூர்வம் சித்ரார்பிதாம் புநரிமாம் ப³ஹூ
மந்யமாந: |

ஸ்த்ரோதோவஹாம் பதி² நிகாமஜலாமதீத்ய ஜாத: ஸகே²

ப்ரணயவாந்ம்ரு³க³த்ரு²ஷ்ணிகாயாம் || 16 ||

விதூ³ஷக: - (ஆத்மக³தம்)

ஏஷோ³த்ரப⁴வாந்நதீ³மதிக்ரம்ய ம்ரு³க³த்ரு²ஷ்ணிகாம் ஸங்க்ராந்த: |

(ப்ரகாஸம்)

போ:⁴ அபரம் கிமத்ர லேகி²தவ்யம் |

ஸாநுமதி - யோ ய: ப்ரதே³ஸ: ஸக்²யா மே³பி⁴ரூபஸ்தம் தமாலேகி²துகாமோ
ப⁴வேத் |

ராஜா: - ஸ்ரூயதாம் |

கார்யா ஸைகதலீநஹம்ஸமிது²நா ஸ்ரோதோவஹா மாலிநீ

பாதா³ஸ்தாமபி⁴தோ நிஷண்ணஹரிணா கௌ³ரீகு³ரோ: பாவநா: |

ஸாகா²லம்பி³தவல்கலஸ்ய ச தரோர்நிர்மாதுமிச்சா²ம்யத:⁴

ஸ்ரு³ங்கே³ க்ரு³ஷ்ணம்ரு³க³ஸ்ய வாமநயநம் கண்ரு³யமாநாம் ம்ரு³கீ³ம் || 17 ||

விதூ³ஷக: - (ஆத்மக³தம்)

யதா²ஹம் பஸ்யாமி பூரிதவ்யமநேந சித்ரப²லகம் லம்ப³கூர்சாநாம்

தாபஸாநாம் கத³ம்பை:³ |

ராஜா: - வயஸ்ய அந்யஸ்ச | ஸகுந்தலாயா: ப்ரஸாத்⁴நமபி⁴ப்ரேதமத்ர
விஸ்ம³ரு³தமஸ்மாபி:⁴ |

விதூ³ஷக: - கிமிவ |

ஸாநுமதீ - வநவாஸஸ்ய ஸௌகுமார்யஸ்ய விநயஸ்ய ச யத்ஸத³ரு³ஸம்
ப⁴விஷ்யதி |

ராஜா: -

க்ரு³தம் ந கர்ணூ³பிதப³ந்த⁴நம் ஸகே²ஸி⁴ஷமா³கண்ட³விலம்பி³கேஸரம் |
ந வா ஸர்ச்சந்த³ரம⁴சிகோமலம் ம்ரு³ணுஸஸூ³த்ரம் ரசித ஸ்தநாந்தரே ||

18 ||

விதூ³ஷக: - போ:⁴ கிம் நு தத்ரப⁴வதீ

ரக்தகு³வலயபல்லவஸோபி⁴நா³க்³ரஹஸ்தேந முக²மாவார்ய சகிதசகிதேவ
ஸ்தி²தா |

(ஸாவதா⁴நம் நிரூ³ப்ய த்³ரு³ஷ்ட்வா)

ஆ: ஏஷ தா³ஸ்யா:புத்ர: குஸுமரஸபாடச்சரஸ்தத்ரப⁴வத்யா

வத³நகமலமபி⁴லங்க⁴தே மது⁴கர: |

ராஜா: - நநு வார்யதாமேஷ த்⁴ரு³ஷ்ட: |

விதூ³ஷக: - ப⁴வாநேவாவிநீதாநாம் ஸாஸிதா³ஸ்ய வாரணே
ப்ரப⁴விஷ்யதி |

ராஜா: - யஜ்யதே | அயி போ:⁴ குஸுமலதாப்ரியாதிதே² கிமத்ர
பரிபதநகே²த³மநுப⁴வஸி |

ஏஷா குஸுமநிஷண்ண த்ரு³ஷிதாபி ஸதீ ப⁴வந்தமநுரக்தா
ப்ரதிபாலயதி மது⁴கரீ ந க²லு மது⁴ விநா த்வயா பிப³தி || 19 ||

ஸாநுமதீ - அத³யாபி⁴ஜாதம் க²ல்வேஷ வாரித: |

விதூ³ஷக: - ப்ரதிஷித்³தா⁴பி வாமைஷா ஜாதி: |

ராஜா: - ஏவம் போ⁴ ந மே ஸாஸநே திஷ்ட²ஸி | ஸ்ருயதாம் தர்ஹி ஸம்ப்ரதி |

அக்லிஷ்டபா³ஸ்தருபல்லவலோப⁴நீயம் பீதம் மயா ஸத³யமேவ ரதோத்ஸவேஷு |

பி³ம்பா³த⁴ரம் ஸப்ரு³ஸஸி சேத்³ப⁴ரமர ப்ரியாயாஸ்த்வாம் காரயாமி

கமலோத³ரப³ந்த⁴நஸ்த²ம் || 20 ||

விதூ³ஷக: - ஏவம் தீக்ஷணத்³ண்ட³ஸ்ய கிம் ந பே⁴ஷ்யதி |

(ப்ரஹஸ்ய | ஆத்மக³தம்)

ஏஷ தாவது³ந்மத்த: | அஹமப்யேதஸ்ய ஸங்கே³நேத்³ரு³ஸவர்ண இவ ஸம்வரு³த்த: |
(ப்ரகாஸம்)

போ:⁴ சித்ரம் க²ல்வேதத் |

ராஜா: - கத²ம் சித்ரம் |

ஸாநுமதீ - அஹமபீ³தா³நீ³மவக³தார்தா² | கிம்

புநர்யதா²லிகி²தாநுபா⁴வ்யேஷ: |

ராஜா: - வயஸ்ய கிமித³மநுஷ்டி²தம் பௌரோபா⁴க்³யம் |

த³ர்ஸநஸுக²மநுப⁴வத: ஸாக்ஷாதி³வ தந்மயேந ஹ்ரு³த³யேந |

ஸம்ரு³திகாரிண த்வயா மே புநரபி சித்ரீக்ரு³தா காந்தா || 21 ||

(இதி பா³ஷ்பம் விஹரதி)

ஸாநுமதீ - பூர்வாபரவிரோத்⁴யபூர்வ ஏஷ விரஹமார்க³ |

ராஜா: - வயஸ்ய கத²மேவமவிஸ்ராந்தது:³க²மநுப⁴வாமி |

ப்ரஜாக³ராத்கி²ஸீபூ⁴தஸ்தஸ்யா: ஸ்வப்நே ஸமாக³ம: |

பா³ஷ்பஸ்து ந த³தா³த்யேநாம் த³ரஷ்டும் சித்ரக³தாமபி || 22 ||

ஸாநுமதீ - ஸர்வதா²ப்ரமார்ஜிதம் த்வயா ப்ரத்யாதே³ஸது:³க²ம்

ஸகுந்தலாயா: |

(ப்ரவிஸ்ய)

சதுரிகா - ஜயது ப⁴ர்தா | வர்திகாகரண்ட³கம் க்³ரு³ஹீத்வேதோமு³க²ம்

ப்ரஸ்தி²தாஸ்மி |

ராஜா: - கிம் ச |

சதுரிகா - ஸ மே ஹஸ்தாத³ந்தரா தரலிகாத்³விதீயயா தே³வ்யா

வஸுமத்யாஹமேவார்யபுத்ரஸ்யோபநேஷ்யாமீதி ஸப³லாத்காரம் க்³ரு³ஹீத: |

விதூ³ஷக: - தி³ஷ்ட்யா த்வம் முக்தா |

சதுரிகா - யாவத்³தே³வ்யா விடபலக்³நமுத்தரீயம் தரலிகா மோசயதி

தாவந்மயா நிர்வாஹித ஆத்மா |

ராஜா: - வயஸ்ய உபஸ்தி²தா தே³வீ ப³ஹுமாநக³ர்விதா ச | ப⁴வாநிமாம்

ப்ரதிக்ரு³திம் ரக்ஷது |

விதூ³ஷக: - ஆத்மாநமிதி ப⁴ண |

(சித்ரப²லகமாதா³யோத்தா²ய ச)

யதி³ ப⁴வாநந்த:புரக்ஷடவாகு³ராதோ மோக்ஷயதே ததா³ மாம் மேக⁴ப்ரதிச்ச²ந்தே³

ப்ராஸாதே³ ஸப³தா³யய |

(இதி த்³ருதபத்³ம் நிஷ்க்ராந்த:))

ஸாநுமதீ - அந்யஸங்க்ராந்தஹ்ரு³த்யோ⁵பி ப்ரத²மஸம்பா⁴வநாமபேக்ஷதே |
அதிஸிதி²லஸௌஹார்த்³ இதா³நீமேஷ: |

(ப்ரவிஸ்ய பத்ரஹஸ்தா)

ப்ரதீஹா¹ - ஜயது ஜயது தே³வ: |

ராஜா: - வேத்ரவதி ந க²ல்வந்தரா த்³ரு³ஷ்டா த்வயா தே³வீ |

ப்ரதீஹா¹ - அத² கிம் | பத்ரஹஸ்தாம் மாம் ப்ரேக்ஷய ப்ரதிநிவ்ரு³த்தா |

ராஜா: - கார்யஜ்ஞா கார்யோபரோத⁴ம் மே பரிஹரதி |

ப்ரதீஹா¹ - தே³வ அமாத்யோ விஜ்ஞாபயதி |

அர்த்²ஜாதஸ்ய க³ணநாப³ஹுலதயைகமேவ பௌரகார்யமவேக்ஷிதம் தத்³தே³வ:

பத்ராரு⁴ம் ப்ரத்யக்ஷீகரோத்விதி |

ராஜா: - இத: பத்ரம் த்³ர்ஸய |

(ப்ரதிஹார்யுபநயதி)

ராஜா: - (அநுவாச்ய)

கத²ம் | ஸமுத்³ர்வ்யவஹா¹ ஸார்த்²வாஹோ த⁴நமித்ரோ நாம நௌவ்யஸநே விபந்ந:
|

அநபத்யஸ்ச கில தபஸ்வீ | ராஜகா³மீ தஸ்யார்த்²ஸஞ்சய

இத்யேதத்³மாத்யேந விகி²தம் | கஷ்டம் க²ல்வநபத்யதா | வேத்ரவதி

ப³ஹுத⁴நத்வாத்³ப³ஹுபத்நீகேந தத்ரப⁴வதா ப⁴விதவ்யம் | விசார்யதாம் யதி³

காசிதா³பந்நஸத்த்வா தஸ்ய பா⁴ர்யாஸு ஸ்யாத் |

ப்ரதீஹா¹ - தே³வ இதா³நீமேவ ஸாகேதகஸ்ய ஸ்ரேஷ்டி²நோ து³ஹிதா

நிர்வ்ரு³த்தபும்ஸவநா ஜாயாஸ்ய ஸ்ரூயதே |

ராஜா: - நநு க³ர்ப:⁴ பித்ர்யம் ரிக்த²மர்ஹதி | க³ச்² | ஏவமமாத்யம்

ப்³ருஹி |

ப்ரதீஹா¹ - யத்³தே³வ ஆஜ்ஞாபயதி |

(இதி ப்ரஸ்தி²தா)

ராஜா: - ஏஹி தாவத் |

ப்ரதீஹா¹ - இயமஸ்மி |

ராஜா: - கிமநேந ஸந்ததிரஸ்தி நாஸ்தீதி |

யேந யேந வியுஜ்யந்தே ப்ரஜா: ஸ்நிக்³தே⁴ந ப³ந்து⁴நா |

ஸ ஸ பாபாத்³ரு³தே தாஸாம் து³ஷ்யந்த இதி கு⁴ஷ்யதாம் || 23 ||

ப்ரதீஹா¹ - ஏவம் நாம கோ⁴ஷயிதவ்யம் |

(நிஷ்கர்மய | புந: ப்ரவிஷய)

காலே ப்ரவ்ரு¹ஷ்டமிவாபி⁴நந்தி³தம் தே³வஸ்ய ஸாஸநம் |

ராஜா: - (தீ³ர்க⁴முஷ்ணம் ச நி:ஸ்வஸ்ய)

ஏவம் போ:⁴ ஸந்ததிசே²த³நிரவலம்பா³நாம் குலாநாம் மூலபுருஷாவஸானே
ஸம்பத:³ பரமுபதிஷ்ட²ந்தே | மமாப்யந்தே புருவம்ஸம்ஸரிய ஏஷ ஏவ
வ்ரு¹த்தாந்த: |

ப்ரதீஹா¹ - ப்ரதிஹதமமங்க³ளம் |

ராஜா: - தி⁴ங்மாமுபஸ்தி²தஸ்ரேயோவமாநிநம் |

ஸாநுமதீ - அஸம்ஸயம் ஸகீ²மேவ ஹ்ரு³த³யே க்ரு³த்வா நிந்தி³தோ⁵நோதமா |

ராஜா: -

ஸம்ரோபிதே⁵ப்யாத்மநி த⁴ர்மபத்நீ த்யக்தா மயா நாம குலப்ரதிஷ்டா² |

கல்பிஷ்யமாணா மஹதே ப²லாய வஸுந்த⁴ரா கால இவோப்தப³ஜா || 24 ||

ஸாநுமதீ - அபரிச்சி²ந்நேதா³நீம் தே ஸந்ததி³ர்ம⁴விஷயதி |

சதுரிகா - (ஜநாந்திகம்)

அயே அநேந ஸார்த²வாஹவ்ரு¹த்தாந்தேந த்³விசு³னோத்³வேகோ³ ப⁴ர்தா |
ஏநமாஸ்வாஸயிதும்

மேக⁴ப்ரதிச்ச²ந்தா³தா³ர்யம் மாத⁴வ்யம் க்³ரு¹ஹீத்வாக³ச்ச² |

ப்ரதீஹா¹ - ஸுஷ்டு² ப⁴ணஸி |

(இதி நிஷ்க்ராந்தா)

ராஜா: - அஹோ து³ஷ்யந்தஸ்ய ஸம்ஸயமாருடா:⁴ பிண்ட³பா⁴ஜ: | குத: |

அஸமாத்பரம் ப³த யதா²ஸ்ருதி ஸம்ப⁴ரு¹தாநி கோ ந: குலே நிவபநாநி
நியச்ச²தீதி |

நூநம் ப்ரஸுலிதிகலேந மயா ப்ரஸிக்தம் தெள⁴தாஸ்ருஸேஷமுத³கம் பிதர:
பிப³ந்தி || 25 ||

(இதி மோஹமுபக³த:)

சதுரிகா - (ஸஸம்ப⁴ரமமவலோக்ய)

ஸமாஸ்வஸிது ஸமாஸ்வஸிது ப⁴ர்தா |

ஸாநுமதீ - ஹா தி⁴க் ஹா தி⁴க் | ஸதி க²லு தீ³பே

வ்யவதா⁴ந்தோ³ஷே²ணஷோ⁵ந்த⁴காரதோ³ஷமநுப⁴வதி | அஹமிதா³நீமேவ
நிர்வ்ரு¹தம் கரோமி |

அத² வா ஸ்ருதம் மயா ஸகுந்தலாம் ஸமாஸ்வாஸயந்த்யா மஹேந்த³ரஜந்யா
 முகா²த்³யஜ்ஞபா⁴கோ³த்ஸுகா தே³வா ஏவ ததா²நுஷ்டா²ஸ்யந்தி யதா²சிரேண
 த⁴ர்மபத்நீம் ப⁴ர்தாபி⁴நந்தி³ஷ்யதீதி | தத்³யுக்தமேதம் காலம்
 ப்ரதிபாலயிதும் | யாவத³நேந வ்ரு³த்தாந்தேந ப்ரியஸகீ²ம் ஸமாஸ்வாஸயாமி |
 (இத்யுத்³ப⁴ராந்தகேந நிஷ்க்ராந்தா)

(நேபத்²யே)

அப³ரஹமண்யம் |

ராஜா: - (ப்ரத்யாக³த: | கர்ணம் த³த்த்வா)

அயே மாத⁴வ்யஸ்யேவார்தஸ்வர: | க: கோ⁵த்ர போ:⁴ |

(ப்ரவிஸ்ய)

ப்ரதீஹா¹ - (ஸஸம்ப்⁴ரமம்)

பரித்ராயதாம் தே³வ: ஸம்ஸயக³தம் வயஸ்யம் |

ராஜா: - கேநாத்தக³ந்தோ⁴ மாணவக: |

ப்ரதீஹா¹ - அத³ரு³ஷ்டரு³பேண கேநாபி ஸத்தவேநாதிக்ரம்ய

மேக⁴ப்ரதிச்ச²ந்த³ஸ்ய ப்ராஸாத³ஸ்யாக்³ரபூ⁴மிமாரோபித: |

ராஜா: - (உத்தா²ய)

மா தாவத் | மமாபி ஸத்தவரவி⁴பூ⁴யந்தே க்³ரு³ஹா: | அத² வா |

அஹந்யஹந்யாத்மந ஏவ தாவஜ்ஜ்ஞாதும் ப்ரமாத³ஸ்க²விதம் ந ஸக்யம் |

ப்ரஜாஸு க: கே பதா²ப்ரயாதீத்யஸேஷதோ வேதி³துமஸ்தி ஸக்தி: || 26 ||

(நேபத்²யே)

போ⁴ வயஸ்ய அவிஹா அவிஹா |

ராஜா: - (க³திபே⁴தே³ந பரிக்ராமந்)

ஸகே² ந பே⁴தவ்யம் |

(நேபத்²யே)

(புநஸ்ததே³வ படி²த்வா)

கத²ம் ந பே⁴ஷ்யாமி | ஏஷ மாம் கோ⁵பி ப்ரத்யவநதஸிரோத⁴ரமிக்ஷுமிவ

த்ரிப⁴ங்க³ம் கரோதி |

ராஜா: - (ஸத்³ரு³ஷ்டிக்ஷேபம்)

த⁴நுஸ்தாவத் |

(ப்ரவிஸ்ய ஸார்ங்க³ஹஸ்தா)

யவநீ - ப⁴ர்த: ஏதத்⁴த்³ஸ்தாவாபஸஹிதம் ஸராஸநம் |

(ராஜா ஸஸரம் த⁴நுராத³த்தே)

(நேபத்²யே)

ஏஷ த்வாமபி⁴நவகண்ட²ஸோணிதார்த்² ஸார்து³ல: பஸுமிவ ஹந்தமி
சேஷ்டமாநம் |

ஆந்தாநாம் ப⁴யமபநேதுமாத்தத⁴ந்வா து³ஷ்யந்தஸ்தவ ஸரணம்
ப⁴வத்விதா³நீம் || 27 ||

ராஜா: - (ஸரோஷம்)

கத²ம் மாமேவோத்³தி³ஸதி | திஷ்ட² குணபாஸந | த்வமிதா³நீம் ந ப⁴விஷ்யஸி |
(ஸார்ங்க³மாரோப்ய)

வேத்ரவதி ஸோபாநமார்³க³மாதே³ஸய |

ப்ரதிஹா⁴ - இது இதோ தே³வ: |

(ஸர்வே ஸத்வரமுபஸர்பந்தி)

ராஜா: - (ஸமந்தாத³விலோக்ய)

ஸூந்யம் க²ல்வித³ம் |

(நேபத்²யே)

அவிஹா | அவிஹா | அஹம் அத்ரப⁴வந்தம் பஸ்யாமி | த்வம் மாம் ந பஸ்யஸி |
பி³டா³லக்³ரு³ஹீதோ மூஷக இவ நிராஸோ⁵ஸ்மி ஜீவிதே ஸம்வ்ரு³த்த: |

ராஜா: - போ⁴ஸ்திரஸ்கரிணீ³ர்வித மதீ³யமஸ்த்ரம் த்வாம் த்³ரக்ஷயதி | ஏஷ
தமிஷும் ஸந்த³தே⁴ |

யோ ஹநிஷ்யதி வத்⁴யம் த்வாம் ரக்ஷயம் ரக்ஷிஷ்யதி த்³விஜம் |

ஹம்ஸோ ஹி க்ஷீரமாத³த்தே தந்மிஸ்ரா வர்ஜயத்யப: || 28 ||

(இத்யஸ்த்ரம் ஸந்த⁴த்தே)

(தத: ப்ரவிஸதி விதூ³ஷகமுத்ஸரு³ஜ்ய மாதலி:)

மாதலி: -

க்ரு³தா ஸரவ்யம் ஹரினா தவாஸுரா: ஸராஸநம் தேஷு விக்ரு³ஷ்யதாமித³ம் |

ப்ரஸாத³ஸௌமயாநி ஸதாம் ஸுஹ்ரு³ஜ்ஜநே பதந்தி சக்ஷுஸம்ஷி ந தா³ருண: ஸரா:
|| 29 ||

ராஜா: - (ஸஸம்ப்⁴ரமமஸ்த்ரமுபஸம்ஹரந்)

அயே மாதலி: | ஸ்வாக³தம் மஹேந்த³ரஸாரதே² |

(ப்ரவிஸ்ய)

விதூ³ஷக: - அஹம் யேநேஷ்டிபஸுமாரம் மாரித: ஸோ⁵நேந

ஸ்வாக³தேநாபி⁴நத்³யதே ।

மாதலி: - (ஸஸ்மிதம்)

ஆயுஷ்மந்ஸ்ரூயதாம் யத³ர்த²மஸ்மி ஹரிண ப⁴வத்ஸகாஸம் ப்ரேஷித: ।

ராஜா: - அவஹிதோ⁵ஸ்மி ।

மாதலி: - அஸ்தி காலநேமிப்ரஸூதி³ர்து³ர்ஜயோ நாம தா³நவக³ண: ।

ராஜா: - அஸ்தி । ஸ்ருதபூர்வம் மயா நாரதா³த் ।

மாதலி: -

ஸக²யுஸ்தே ஸ கில ஸதக்ர்தோரஜய்ய ஸ்தஸ்ய த்வம் ரணஸிரஸி ஸம்ரு³தோ நிஹந்தா ।

உச்சே²த்தும் ப்ரப⁴வதி யந்ர ஸப்தஸப்திஸ்தந்ரஸம் திமிரமபாகரோதி சந்த³ர:

॥ 30 ॥

ஸ ப⁴வாநாத்தஸஸ்த்ர ஏவ இதா³நீமைந்த³ரரத²மாருஹ்ய விஜயாய ப்ரதிஷ்ட²தாம் ।

ராஜா: - அநுக்³ரு³ஹீதோ⁵ஹமநயா மக⁴வத: ஸம்ப⁴வநயா । அத²

மாத⁴வ்யம் ப்ரதி ப⁴வதா கிமேவம் ப்ரயுக்தம் ।

மாதலி: - தத³பி கத்²யதே । கிஞ்சிந்நிமித்தாத³பி

மந:ஸந்தாபாதா³யுஷ்மாந்மயா விக்லவோ த்³ரு³ஷ்ட: ।

பஸ்சாத்கோபயிதுமாயுஷ்மந்தம் ததா²க்ரு³தவாநஸ்மி । குத: ।

ஜ்வலதி சலிதேந்த⁴நோ⁵க³நிர்விப்ரக்ரு³த: பந்நக: ³ப²ணம் குருதே ।

ப்ராய: ஸ்வம் மஹிமாநம் ஷோபா⁴த்ப்ரதிபத்³யதே ஹி ஜந: ॥ 31 ॥

ராஜா: - (ஜநாந்திகம்)

வயஸ்ய அநதிக்ரமணீயா தி³வஸ்பதேராஜ்ஞா । தத³த்ர பரிக³தார்த²ம் க்ரு³த்வா மத்³வசநாத³மாத்யபிஸூநம் ப்³ரூஹி ।

த்வந்மதி: கேவலா தாவத் பரிபாலயது ப்ரஜா: ।

அதி⁴ஜ்யமித³மந்யஸ்மிந்கர்மணி வ்யாப்ரு³தம் த⁴நு: ॥ 32 ॥

இதி ।

விதூ³ஷக: - யத்³ப⁴வாநாஜ்ஞாபயதி ।

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

மாதலி: - ஆயுஷ்மாந்ரத²மாரோஹது ।

(ராஜா ரதா²ரோஹணம் நாட்யதி)

(நிஷ்க்ராந்தா: ஸர்வே)

(இதி ஷஷ்டோ² அங்க: 1)

ஸப்தமோ⁵ங்க: 1

(தத: ப்ரவிஸ்த்யாகாஸ்யானேந ரதா²தி⁴ருடோ⁴ ராஜா மாதலிஸ்ச)

ராஜா: - மாதலே அநுஷ்டி²தநிதே³ஸோ⁵பி மக⁴வத:

ஸத்க்ரியாவிஸேஷாத³நுபயுக்தமிவாத்மாநம் ஸமர்த²யே |

மாதலி: - (ஸஸ்மிதம்)

ஆயுஷ்மந் உப⁴யமப்யபரிதோஷம் ஸமர்த²யே |

ப்ரத²மோபக்ரு³தம் மருத்வத: ப்ரதிபத்த்யா லகு⁴ மந்யதே ப⁴வாந் |

க³ணயத்யவதா³நவிஸ்மிதோ ப⁴வத: ஸோ⁵பி ந ஸத்க்ரியாகு³ணந் || 1 ||

ராஜா: - மாதலே மா மைவம் | ஸ க²லு

மனோரதா²நாமப்யபூ⁴மிர்விஸர்ஜநாவஸரஸத்கார: | மம ஹி தி³வெளகஸாம்

ஸமக்ஷமர்தா⁴ஸநோபவேஸிதஸ்ய |

அந்தர்க³த்ப்ரார்த²நமந்திகஸ்த²ம் ஜயந்தமுத்³வீக்ஷய க்ரு³தஸ்மிதேந |

ஆம்ரு³ஷ்டவக்ஷோஹரிசந்த³நாங்கா மந்தா³ரமாலா ஹரிணா பிநத்³தா⁴ || 2 ||

மாதலி: - கிமிவ நாமாயுஷ்மாநமரேஸ்வராந்நார்ஹதி | பஸ்ய |

ஸுக²ப்ரஸ்ய ஹரேருப⁴யை: க்ரு³தம் த்ரிதி³வமுத்³த⁴ரு³த்தா³நவகண்டகம் |

தவ ஸரைரது⁴நா நதபர்வபி:⁴ புருஷகேஸரிணஸ்ச புரா நகை:² || 3 ||

ராஜா: - அத்ர க²லு ஸதக்ரதோரேவ மஹிமா ஸ்துத்ய: |

ஸித்⁴யந்தி கர்மஸு மஹத்ஸவபி யந்நியோஜ்யா: |

ஸம்பா⁴வநாகு³ணமவேஹி தமீஸ்வராணம் |

கிம் வா⁵ப⁴விஷ்யத³ருணஸ்தமஸாம் விபே⁴த்தா

தம் சேத்ஸஹஸ்ரகிரணே து⁴ரி நாகரிஷ்யத் || 4 ||

மாதலி: - ஸத்³ரு³ஸம் தவைதத் |

(ஸ்தோகமந்தரமதீத்ய)

ஆயுஷ்மந் இத: பஸ்ய நாகப்ரு³ஷ்ட²ப்ரதிஷ்டி²தஸ்ய ஸௌபா⁴க்³யமாத்மயஸஸ: |

விச்சி²த்திஸேஷை: ஸுரஸுந்த³ரீணம் வர்ணரமீ கல்பலதாம்ஸுகேஷு |

விசிந்த்ய கீ³தக்ஷமமர்த²ஜாதம் தி³வெளகஸஸ்த்வச்சரிதம் லிக²ந்தி || 5 ||

ராஜா: - மாதலே அஸுரஸம்ப்ரஹாரோத்ஸுகேந பூர்வேத்³யுர்தி³வமதி⁴ரோஹதா மயா

ந லக்ஷித: ஸ்வர்க³மார்க:³ | கதமஸ்மிந்மருதாம் பதி² வர்தாமஹே |

மாதலி: -

த்ரிஸ்ரோதஸம் வஹதி யோ க³க³நப்ரதிஷ்டா²ம் ஜ்யோதீம்ஷி வர்தயதி ச
ப்ரவிப⁴க்தரஸ்மி: |

தஸ்ய த்³விதீயஹரிவிக்ரமநிஸ்தமஸ்கம் வாயோரிமம் பரிவஹஸ்ய வத³ந்தி மார்க³ம்
|| 6 ||

ராஜா: - மாதலே அத: க²லு ஸபா³ஹ்யாந்த:கரணே மமாந்தராத்மா ப்ரஸீத³தி |
(ரதா²ங்க³மவலோக்ய)

மேக⁴பத³வீமவதீர்ணௌ ஸ்வ: |

மாதலி: - கத²மவக³ம்யதே |

ராஜா: - அயமரவிவரேப்⁴யஸ்சாதகைர்நிஷ்பதத்³பி⁴ர்ஹரிபி⁴ரசிரபா⁴ஸாம்
தேஜஸா சாநுலிப்தை: |

க³தமுபரி க⁴நாநாம் வாரிக³ர்போ⁴த³ராணம்

பிஸுநயதி ரத²ஸ்தே ஸீகரக்லிந்நநேமி: || 7 ||

மாதலி: - கூணதா³யுஷ்மாந்ஸ்வாதி⁴காரபூ⁴மௌ வர்திஷ்யதே |

ராஜா: - (அதோ⁴வலோக்ய)

மாதலே வேகா³வதரணாதா³ஸ்சர்யத³ர்ஸந: ஸம்லக்ஷ்யதே மநுஷ்யலோக: | ததா²
ஹி |

ஸைலாநாமவரோஹதீவ ஸிக²ராது³ந்மஜ்ஜதாம் மேதி³நீ |

பர்ணாப்⁴யந்தரஸீந்தாம் விஜஹதி ஸ்கந்தோ⁴த³யாத்பாத³பா: |

ஸந்தாநைஸ்தநுபா⁴வநஷ்டஸலிலா வ்யக்திம் ப⁴ஜந்த்யாபகா:³ |

கேநாப்யுத்க்ஷிபதேவ பஸ்ய பு⁴வநம் மத்பார்ஸ்வமாநீயதே || 8 ||

மாதலி: - ஸாதூ⁴ த்³ருஷ்டம் |

(ஸப³ஹுமாநமவலோக்ய)

அஹோ உதா³ரரமணீயா ப்ரு³தி²வீ |

ராஜா: - மாதலே கதமோ⁵யம் பூர்வாபரஸமுத³ராவகா³ட:⁴

கநகரஸநிஸ்யந்த³ ஸாந்த⁴ய இவ மேக⁴பரிக:⁴ ஸாநுமாநாலோக்யதே |

மாதலி - ஆயுஷ்மந் ஏஷ க²லு ஹேமகூடோ நாம

கிம்புருஷபர்வதஸ்தப:ஸம்ஸித்³தி⁴க்ஷேத்ரம் | பஸ்ய |

ஸ்வாயம்பு⁴வாந்மரீசேர்ய: ப்ரப³பூ⁴வ ப்ரஜாபதி: |

ஸுராஸுரகு³ரு: ஸோ⁵த்ர ஸபத்நீகஸ்தபஸ்யதி || 9 ||

ராஜா: - தேந ஹ்யநதிக்ரமணீயாநி ஸ்ரேயாம்ஸி | ப்ரத³க்ஷிணீக்ரு²த்ய
ப⁴க³வந்தம் க³ந்துமிச்சா²மி |

மாதலி: - ப்ரத²ம: கல்ப: |

(நாட்யேநாவதீர்ணௌ)

ராஜா: - (ஸவிஸ்மயம்)

உபோட⁴ஸப்³தா³ ந ரதா²ங்க³நேமய: ப்ரவர்தமாநம் ந ச த்³ரு²ஸ்யதே ரஜ: |

அபூ⁴தலஸ்பர்ஸநதயா⁵நிருத்³த⁴தஸ்தவாவதீர்ணௌ⁵பி ரதோ² ந லக்ஷயதே || 10 ||

மாதலி: - ஏதாவாநேவ சதக்ரதோராயுஷ்மதஸ்ச விஸேஷ: |

ராஜா: - மாதலே கதமஸ்மிந்ப்ரதே³ஸே மாரீசாஸ்ரம: |

மாதலி: - (ஹஸ்தேந த³ர்ஸயந்)

வல்மீகார்த⁴நிமக்³நழூர்திருரஸா ஸந்த³ஷ்டஸர்ப்தவசா

கண்டே² ஜீர்ணலதாப்ரதாநவலயேநாத்யர்த²ஸம்பீடி³த: |

அம்ஸவ்யாபி ஸகுந்தநீ³நிசிதம் பி³ப⁴ரஜ்ஜடாமண்ட³லம்

யத்ர ஸ்தா²ணூரிவாசலோ முநிரஸாவப்⁴யர்கபி³ம்ப³ம் ஸ்தி²த: || 11 ||

ராஜா: - நமஸ்தே கஷ்டதபஸே |

மாதலி: - (ஸம்யதப்ரக்³ரஹம் ரத²ம் க்ரு²த்வா)

ஏதௌ அதி³திபரிவர்தி⁴தமந்தா³ரவ்ரு³க்ஷம் ப்ரஜாபதேராஸ்ரமம் ப்ரவிஷ்டௌ ஸ்வ: |

ராஜா: - ஸ்வர்கா³தி⁴கதரம் நிர்வ்ரு²திஸ்தா²நம்

அம்ரு²தஹ்ரு²த³மிவாவகா³டோ⁴ஸ்மி |

மாதலி: - (ரத²ம் ஸ்தா²பயித்வா)

அவதரத்வாயுஷ்மாந் |

ராஜா: - (அவதீர்ய)

மாதலே ப⁴வாங்கத²மிதா³நீம் |

மாதலி: - ஸம்யந்த்ரிதோ மயா ரத:² | வயமப்யவதராம: |

(ததா² க்ரு²த்வா)

இத ஆயுஷ்மந் |

(பரிக்ரம்ய)

த்³ரு²ஸ்யந்தாமத்ரப⁴வதாம்ரு²ஷீணம் தபோவநபூ⁴மய: |

ராஜா: - நநு விஸ்மயாத³வலோகயாமி |

ப்ராணாநாமநிலேந வ்ரு²த்திருசிதா ஸத்கல்பவ்ரு²க்ஷே வநே

தோயே காஞ்சநபத்³மரேணுகபிஸே த⁴ர்மாபி⁴ஷேகக்ரியா |

த்யாநம் ரத்நஸிலாதலேஷு விபு³த⁴ஸ்த்ரீஸந்நிதௌ⁴ ஸம்யமோ
யத்காங்குஷந்தி தபோபி⁴ரந்யமுநயஸ்தஸ்மிம்ஸ்தபஸ்யந்த்யமீ || 12 ||

மாதலி: - உத்ஸர்பிணீ க²லு மஹதாம் ப்ரார்த²நா |

(பரிக்ரமய | ஆகாஸே)

அயே வ்ரு³த⁴ஸாகஸ்ய கிமநுதிஷ்ட²தி ப⁴க³வாந்மாரீச: | கிம் ப்³ரவீஷி |

தா³க்ஷாயண்யா ப்ரதிவ்ரதார்த⁴மதி⁴க்ரு³த்ய ப்ரு³ஷ்டஸ்தஸ்யை

மஹர்ஷிபத்நீஸஹிதாயை கத²யதீதி |

ராஜா: - (கர்ணம் த³த்த்வா)

அயே ப்ரதிபால்யாவஸர: க²லு ப்ரஸ்தாவ: |

மாதலி: - (ராஜாநமவலோக்ய)

அஸ்மிந்நஸோகவ்ரு³க்ஷமுலே தாவதா³ஸ்தாமாயுஷ்மாந் யாவத்த்வாமிந்த்³ரகு³ரவே
நிவேத³யிதுமந்தராந்வேஷீ ப⁴வாமி |

ராஜா: - யதா² ப⁴வாந்மந்யதே |

(இதி ஸ்தி²த:)

மாதலி: - ஆயுஷ்மந் ஸாத⁴யாம்யஹம் |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

ராஜா: - (நிமித்தம் ஸுசிசயித்வா)

மநோரதா²ய நாஸம்ஸே கிம் பா³ஹோ ஸ்பந்த³ஸே வ்ரு³தா² |

பூர்வாவதீ⁴நிதம் ஸ்ரேயோ து:³க²ம் ஹி பரிவர்ததே || 13 ||

(நேபத்²யே)

மா க²லு சாபலம் குரு | கத²ம் க³த ஏவாத்மந: ப்ரக்ரு³திம் |

ராஜா: - (கர்ணம் த³த்த்வா)

அபூ⁴மிரியமவிநயஸ்ய | கோ நு க²ல்வேஷ நிஷித்⁴யதே |

(ஸப்³தா³நுஸாரேணவலோக்ய | ஸவிஸ்மயம்)

அயே கோ நு க²ல்வயமநுப³த்யமாநஸ்தபஸ்விநீப்⁴யாமபா³லஸத்த்வோ பா³ல: |

அர்த⁴பீதஸ்தநம் மாதூராமர்த³க்லிஷ்டகேஸரம் |

ப்ரக்ரீடி³தும் ஸிம்ஹஸிஸூம் ப³லாத்காரேண கர்ஷதி || 14 ||

(தத: ப்ரவிஸ்தி யதா²நிர்தி³ஷ்டகர்மா தபஸ்விநீப்⁴யாம் பா³ல:)

பா³ல: - ஜ்ரு³ம்ப⁴ஸவ ஸிம்ஹ த³ந்தாம்ஸ்தே க³ணயிஷ்யே |

ப்ரத²மா - அவிநீத கிம் நோ⁵பத்யநிர்விஸேஷாணி ஸத்த்வாநி விப்ரகரோஷி |

ஹந்த வர்த⁴தே தே ஸம்ரம்ப:⁴ | ஸ்தா²நே க²லு ரு³ஷிஜநேந ஸர்வத³மந இதி

க்ரு²தநாமதே⁴யோ⁵ஸி |

ராஜா: - கிம் நு க²லு பா³லே⁵ஸ்மிந்நெளரஸ இவ புத்ரே ஸ்நிஹ்யதி மே மந: |
நூநமநபத்யதா மாம் வத்ஸலயதி |

த்³விதீயா - ஏஷா க²லு கேஸரிணீ த்வாம் லங்க⁴யதி யத்³யஸ்யா: புத்ரகம் ந
முஞ்சஸி |

பா³ல: - (ஸஸ்மிதம்)

அஹோ ப³லீய: க²லு பீ⁴தோ⁵ஸ்மி |

(இத்யத⁴ரம் த³ர்ஸயதி)

ராஜா: -

மஹதஸ்தேஜஸோ பீ³ஜம் பா³லோ⁵யம் ப்ரதிபா⁴தி மே |

ஸ்பு²லிங்கா³வஸ்த²யா வஹ்நிரேதா⁴பேக்ஷ இவ ஸ்தி²த: || 15 ||

ப்ரத²மா - வத்ஸ ஏநம் பா³லம்ரு¹கே³ந்த³ர்ம் முஞ்ச | அபரம் தே க்ரீ³நகம்
தா³ஸ்யாமி |

பா³ல: - குத்ர | தே³ஹ்யேதத் |

(இதி ஹஸ்தம் ப்ரஸாரயதி)

ராஜா: - கத²ம் சக்ரவர்திலக்ஷணமப்யநேந தா⁴ர்யதே | ததா² ஹ்யஸ்ய |

ப்ரலோப⁴யவஸ்துப்ரணயப்ரஸாரிதோ விபா⁴தி ஜாலக்³ரதி²தாங்கு³லி: கர: |

அலக்ஷயபத்ராந்தரமித்³த⁴ரா³யா நவோஷஸா பி⁴ந்நமிவைகபங்கஜம் || 16 ||

த்³விதீயா - ஸுவ்ரதே ந ஸக்ய ஏஷ வாசாமாத்ரேண விரமயிதும் | க³ச்ச²

த்வம் | மதீ³ய உடஜே மார்கண்டே³யஸ்யர்ஷிகுமாரஸ்ய வர்ணசித்ரிதோ

ம்ரு¹த்திகாமயூரஸ்திஷ்ட²தி | தமஸ்யோபஹர |

ப்ரத²மா - ததா² |

(இதி நிஷ்க்ராந்தா)

பா³ல: - அநேநைவ தாவத்க்ரீ³ஷ்யாமி |

(இதி தாபஸீம் விலோக்ய ஹஸதி)

ராஜா: - ஸ்ப்ரு¹ஹ்யாமி க²லு து³ர்லலிதாயஸ்மை |

ஆலக்ஷயத்³ந்தமுகுலாந்நிமித்தஹாஸைரவ்யக்தவர்ணரமணீயவச:ப்ரவ்ரு¹த்தீந் |

அங்காஸ்ரயப்ரணயிநஸ்தநயாந்வஹந்தோ த⁴ந்யாஸ்தத³ங்க³ரஜஸா மலிநீ⁴வந்தி ||

17 ||

தாபஸீ - ப⁴வது | ந மாமயம் க³ணயதி |

(பார்ஸ்வமவலோக்ய)

கோ⁵த்ர ரு⁶ஷிகுமாராணம் |

(ராஜாநமவலோக்ய)

ப⁴த்³ரமு²க்² ஏஹி தாவத் | மோசயாநேந து³ர்மோசஹஸ்தக்³ரஹேண டி³ம்ப⁴லீலயா
பா³த்⁴யமாநம் பா³லம்ரு³கே³ந்த³ர்ம் | (-து³ர்மோக-)

ராஜா: - (உபக்³ம்ய | ஸஸ்மிதம்)

அயி போ⁴ மஹர்ஷிபுத்ர |

ஏவமாஸ்ரமவிருத்³த⁴வ்ரு³த்திநா ஸம்யம: கிமிதி ஜந்மதஸ்த்வயா |

ஸத்த்வஸம்ஸ்ரய ஸுகோ²ஸி² து³ஷ்யதே க்ரு³ஷ்ணஸர்பஸிஸு³நேவ சந்த³ந: || 18
||

தாபஸீ - ப⁴த்³ரமு²க்² ந க²ல்வயம்ரு³ஷிகுமார: |

ராஜா: - ஆகாரஸத்³ரு³ஸம் சேஷ்டிதமேவாஸ்ய கத²யதி |

ஸ்தா²நப்ரத்யயாத்து வயமேவந்தர்கிண: |

(யதா²ப⁴யர்தி²தமநுதிஷ்ட²ந்பா³லஸ்பர்ஸமுபலப்⁴ய | ஆத்மக்³தம்)

அநேந கஸ்யாபி குலாங்குரேண ஸ்ப்ரு³ஷ்டஸ்ய கா³த்ரேஷு ஸுக²ம் மமைவம் |

காம் நிர்வ்ரு³திம் சேதஸி தஸ்ய குர்யாத்³யஸ்யாயமங்காத்தக்ரு³திந: ப்ரரு²:⁴ || 19
||

தாபஸீ - (உபௌ⁴ நிர்வர்ண்ய)

ஆஸ்சர்யமாஸ்சர்யம் |

ராஜா: - ஆர்யே கிமிவ |

தாபஸீ - அஸ்ய பா³லகஸ்ய தே⁵பி ஸம்வாதி³ந்யாக்ரு³திரிதி விஸ்மிதா⁵ஸ்மி |

அபரிசிதஸ்யாபி தே⁵ப்ரதிலோம: ஸம்வ்ரு³த்த இதி |

ராஜா: - (பா³லகமுபலாலயந்)

ந சேந்முநிகுமாரோ⁵யமத² கோ ஸ்ய வ்யபதே³ஸ: |

தாபஸீ - புருவம்ஸ: |

ராஜா: - (ஆத்மக்³தம்)

கத²மேகாந்வயோ மம | அத: க²லு மத³நுகாரிணமேநமத்ரப⁴வதீ மந்யதே |

அஸ்த்யேதத்பௌரவாணமந்த்யம் குலவ்ரதம் |

ப⁴வநேஷு ரஸாதி⁴கேஷு பூர்வம் கூதிரகூகார்த²முஸந்தி யே நிவாஸம் |

நியதைகவ்ரத்யிதாநி பஸ்சாத்தருமலாநி க்³ரு³ஹீ⁴வந்தி தேஷாம் || 20 ||

(ப்ரகாஸம்)

ந புநராத்மக்³த்யா மாநுஷாணமேஷ விஷய: |

தாபஸீ - யதா² ப⁴த்³ரமு²கோ² ப⁴ணதி | அபஸ்ர:ஸம்ப³ந்தே⁴நாஸ்ய ஜநந்யத்ர
தே³வகு³ரோஸ்தபோவநே ப்ரஸூதா |

ராஜா: - (அபவார்ய)

ஹந்த த்³விதீயமித³மாஸாஜநநம் |

(ப்ரகாஸம்)

அத² ஸா தத்ரப⁴வதீ கிமாக²யஸ்ய ராஜர்ஷை: பத்நீ |

தாபஸீ - கஸ்தஸ்ய த⁴ர்மதா³ரபரித்யாகி³நோ நாம ஸங்கீர்தயிதும்
சிந்தயிஷ்யதி |

ராஜா: - (ஸ்வக³தம்)

இயம் க²லு கதா² மாமேவ லக்ஷயீகரோதி | யதி³ தாவத³ஸ்ய ஸிஸோர்மாதரம்

நாமத: ப்ரு³ச்சா²மி | அத² வா⁵நார்ய: பரதா³ர்வ்யவஹார: |

(ப்ரவிஷ்ய ம்ரு³ந்மயூரஹஸ்தா)

தாபஸீ - ஸர்வத³மந ஸகுந்தலாவண்யம் ப்ரேக்ஷஸ்வ |

பா³ல: - (ஸத்³ரு³ஷ்டிக்ஷேபம்)

குத்ர வா மம மாதா |

உபே⁴ - நாமஸாத்³ரு³ஸ்யேந வஞ்சிதோ மாத்ரு³வத்ஸல: |

த்³விதீயா - வத்ஸ அஸ்ய ம்ரு³த்திகாமயூரஸ்ய ரம்யத்வம் பஸ்யேதி ப⁴ணிதோ⁵ஸி |

ராஜா: - (ஆத்மக³தம்)

கிம் வா ஸகுந்தலேத்யஸ்யா மாதூராக²யா | ஸந்தி புநர்நாமதே⁴யஸாத்³ரு³ஸ்யாநி |

அபி நாம ம்ரு³க³த்ரு³ஷ்ணிகேவ

நாமமாத்ரப்ரஸ்தாவோ மே விஷாதா³ய கல்பதே |

பா³ல: - மாத: ரோசதே ம ஏஷ ப⁴த்³ரமயூர: |

(இதி க்ரீட³நகமாத³த்தே)

ப்ரத²மா - (விலோக்ய | ஸோத்³வேக³ம்)

அஹோ ரக்ஷாகரண்ட³கமஸ்ய மணிப³ந்தே⁴ ந த்³ரு³ஸ்யதே |

ராஜா: - அவமாவேகே³ந | நந்வித³மஸ்ய ஸிம்ஹஸாவமிர்தா³த்³பரிப்⁴ரஷ்டம் |

(இத்யாதா³துமிச்ச²தி)

உபே⁴ - மா க²ல்வேதத³வலம்ப்³ய கத²ம் | க்³ரு³ஹீதமநேந |

(இதி விஸ்மயாது³ரோநிஹிதஹஸ்தே பரஸ்பரமவலோகயத:)

ராஜா: - கிமர்த²ம் ப்ரதிஷ்த³தா: ஸ்ம: |

ப்ரத²மா - ஸ்ரு³ணேது மஹாராஜ: | ஏஷா⁵பராஜிதா நாமௌஷதி⁴ர்ஸ்ய

ஜாதகர்மஸமயே ப⁴க³வதா மா⁴சேந த³த்தா | ஏதாம் கில

மாதாபிதராவாத்மாநம் ச வர்ஜயித்வா⁵பரோ பூ⁴மிபதிதாம் ந க்³ரு²ஹ்ணாதி |

ராஜா: - அத² க்³ரு²ஹ்ணாதி |

ப்ரத²மா - ததஸ்தம் ஸர்போ பூ⁴த்வா த்³ஸதி |

ராஜா: - ப⁴வதீ³ப்யாம் கதா³சித்³ஸ்யா: ப்ரத்யக்ஷக்³ரு²தா விக்ரியா |

உபே⁴ - அநேகஸ: |

ராஜா: - (ஸஹர்ஷம் | ஆத்மக³தம்)

கத²மிவ ஸம்பூர்ணமபி மே மநோரத²ம் நாபி⁴நந்தா³மி |

(இதி பா³லம் பரிஷ்வஜதே)

த்³விதீயா - ஸுவ்ரதே ஏஹி | இமம் வ்ரு³த்தாந்தம் நியமவ்யாப்ரு²தாயை

ஸகுந்தலாயை நிவேத³யாவ: |

(இதி நிஷக்ராந்தே)

பா³ல: - முஞ்ச மாம் | யாவந்மாது: ஸகாஸம் க³மிஷ்யாமி |

ராஜா: - புத்ரக மயா ஸஹைவ மாதரமபி⁴நந்தி³ஷ்யஸி |

பா³ல: - மம க²லு தாதோ து³ஷ்யந்த: | ந த்வம் |

ராஜா: - (ஸஸ்மிதம்)

ஏஷ விவாத³ ஏவ ப்ரத்யாயயதி |

(தத: ப்ரவிஸத்யேகவேணீ⁴ரா ஸகுந்தலா)

ஸகுந்தலா - விகாரகாலே⁵பி ப்ரக்ரு²திஸ்தா²ம் ஸர்வத³மநஸ்யெளஷதி⁴ம்

ஸ்ருத்வா ந மே ஆஸா⁵⁵ஸீதா³த்மநோ பா⁴க³தே⁴யேஷு | அத² வா யதா²

ஸாநுமத்யா⁵⁵க²யாதம் ததா² ஸம்பா⁴வ்யத ஏதத் |

ராஜா: - (ஸகுந்தலாம் விலோக்ய)

அயே ஸேயமத்ரப⁴வதீ ஸகுந்தலா யைஷா

வஸநே பரிதூ⁴ஸரே வஸாநா நியமக்ஷாமமு⁵²த்⁴ரு²தைகவேணி: |

அதிநிஷ்கருணஸ்ய ஸூத்³த⁴ஸீலா மம தீ³ர்⁴க⁴ம் விரஹவ்ரதம் பி³பர்⁴தி || 21 ||

ஸகுந்தலா - (பஸ்சாத்தாபவிவர்ணம் ராஜாநம் த்³ரு²ஷ்ட்வா)

ந க²ல்வார்யபுத்ர இவ | தத: க ஏஷ இதா³நீம் க்ரு²த்ரக்ஷாமங்க³ளம்

தா³ரகம் மே கா³த்ரஸம்ஸர்கே³ண தூ³ஷ்யதி |

பா³ல: - (மாதரமுபேத்ய)

மாத: ஏஷ கோ⁵பி புருஷோ மாம் புத்ர இத்யாலிங்க³தி |

ராஜா: - ப்ரியே க்ரெளர்யமபி மே த்வயி ப்ரயுக்தமநுகூலபரிணாமம் ஸம்வ்ரு²த்தம்

யத³ஹமிதா³நீம் த்வயா ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாதமாத்மாநம் பஸ்யாமி |

ஸகுந்தலா – (ஆத்மக³தம்)

ஹ்ரு³ய ஸமாஸ்வனிஹி ஸமாஸ்வனிஹி |

பரித்யக்தமத்ஸரேணாகும்பிதாஸ்மி தை³வேந | ஆர்யபுத்ர: க²ல்வேஷ: |

ராஜா: – ப்ரியே |

ஸம்ரு³திபி⁴ந்நமோஹதமஸோ தி³ஷ்ட்யா ப்ரமுகே² ஸ்தி²தாஸி மே ஸுமுகி² |

உபராகா³ந்தே ஸஸிந: ஸமுபக³தா ரோஹிணீ யோக³ம் || 22 ||

ஸகுந்தலா – ஜயது ஜயத்வார்யபுத்ர: |

(இத்யர்தோ⁴க்தே பா³ஷ்பகண்ட² விரமதி)

ராஜா: – ஸுந்த³ரி |

பா³ஷ்பேண ப்ரதிஷித்³தே⁴஽பி ஜயஸப்³தே³ ஜிதம் மயா |

யத்தே த்³ரு³ஷ்டமஸம்ஸ்காரபாடலோஷ்ட²புடம் முக²ம் || 23 ||

பா³ல: – மாத: க ஏஷ: |

ஸகுந்தலா – வத்ஸ தே பா⁴க³தே⁴யாநி ப்ரு³ச்ச² |

ராஜா: – (ஸகுந்தலாயா: பாத³யோ: ப்ரணிபத்ய)

ஸுதநு ஹ்ரு³யாத்ப்ரத்யாதே³ஸவ்யலீகமபைது தே

கிமபி மநஸ: ஸம்மோஹோ மே ததா³ ப³லவாநயூ⁴த் |

ப்ரப³லதமஸாமேவம்ப்ராயா: ஸுபே⁴ஷு ஹி வ்ரு³த்தய:

ஸ்ரஜமபி ஸிரஸ்யந்த:⁴ கூஷிப்தாம் து⁴நோத்யஹிஸங்கயா || 24 ||

ஸகுந்தலா – உத்திஷ்ட²த்வார்யபுத்ர: | நூநம் மே ஸுசரிதப்ரதிப³ந்த⁴கம்

புராக்ரு³தம் தேஷு தி³வஸேஷு பரிணுமாபி⁴முக²மாஸீத்³யேந

ஸாநுக்ரோஸோ⁵ப்யார்யபுத்ரோ மயி விரஸ: ஸம்வ்ரு³த்த: |

(ராஜோத்திஷ்ட²தி)

ஸகுந்தலா – அத² கத²மார்யபுத்ரேண ஸம்ரு³தோ து:³க²பா⁴க³யயம் ஜந: |

ராஜா: – உத்³த்⁴ரு³த்விஷாத³ஸல்ய: கத²யிஷ்யாமி |

மோஹாந்மயா ஸுதநு பூர்வமுபேகூஷிதஸ்தே

யோ ப³த்³த⁴பி³ந்து³ரத⁴ரம் பரிபா³த⁴மாந: |

தம் தாவதா³குடிலபக்ஷமவிலக்³நமத்³ய

பா³ஷ்பம் ப்ரம்ரு³ஜ்ய விக³தாநுஸயோ ப⁴வேயம் || 25 ||

(இதி யதோ²க்தமநுதிஷ்ட²தி)

ஸகுந்தலா – (நாமமுத்³ராம் த்³ரு³ஷ்ட்வா)

ஆர்யபுத்ர இத³ம் தத³ங்கு³லீயகம் |

ராஜா: - அஸ்மாத்³ங்கு³லீயோபலம்பா⁴த்க²லு ஸ்ம்ரு³திருபலப்³தா⁴ |

ஸகுந்தலா - விஷமம் க்ரு³தமநேந யத்ததா³SSர்யபுத்ரஸ்ய ப்ரத்யயகாலே
து³ர்லப⁴மாஸீத் |

ராஜா: - தேந ஹி ரு³துஸமவாயசிஹ்நம் ப்ரதிபத்³யதாம் லதா குஸுமம் |

ஸகுந்தலா - நாஸ்ய விஸ்வஸிமி | ஆர்யபுத்ர ஏவைதத்³தா⁴ரயது |

(தத: ப்ரவிஸுதி மாதலி:)

மாதலி: - தி³ஷ்ட்யா த⁴ர்மபத்நீஸமாக³மேந புத்ரமுக²த³ர்ஸநேந
சாயுஷ்மாந்வர்த⁴தே |

ராஜா: - அபூ⁴தஸம்பாதி³தஸ்வாது³ப²லோ மே மநோராத: ² | மாதலே ந க²லு
விதி³தோSயமாக²ண்ட³லேந வ்ரு³த்தாந்த: ஸ்யாத் |

மாதலி: - (ஸஸ்மிதம்)

கிமீஸ்வராணாம் பரோக்ஷம் | ஏத்வாயுஷ்மாந் | ப⁴க³வாந்மாஈசஸ்தே த³ர்ஸநம்
விதரதி |

ராஜா: - ஸகுந்தலே அவலம்ப³யதாம் புத்ர: | த்வாம் புரஸ்க்ரு³த்ய ப⁴க³வந்தம்
த்³ரஷ்டுமிச்சா²மி |

ஸகுந்தலா - ஜிஹ்ரேம்யார்யபுத்ரேண ஸஹ கு³ருஸமீபம் க³ந்தும் |

ராஜா: - அப்யாசரிதவ்யமப்⁴யுத்³யகாலேஷு | ஏஹ்யேஹி |

(ஸர்வே பரிக்ராமந்தி)

(தத: ப்ரவிஸுத்யதி³த்யா ஸார்த⁴மாஸநஸ்தோ² மாஈச:)

மாஈச: - (ராஜாநமவலோக்ய)

தா³க்ஷாயணி |

புத்ரஸ்ய தே ரணஸிரஸ்யயமக்³ரயாயீ

து³ஷ்யந்த இத்யபி⁴ஹிதோ பு⁴வநஸ்ய ப⁴ர்தா |

சாபேந யஸ்ய விநிவர்திதகர்ம ஜாதம்

தத்கோடிமத்குலிஸமாப⁴ரணம் மகோ⁴ந: || 26 ||

அதி³தி: - ஸம்பா⁴வநீயாநுபா⁴வாSஸ்யாக்ரு³தி: |

மாதலி: - ஆயுஷ்மந் ஏதௌ புத்ரப்⁴திபிஸு³நேந சக்ஷுஷா தி³வௌகஸாம்

பிதராவாயுஷ்மந்தமவலோகயத: | தாவுபஸர்ப |

ராஜா: - மாதலே |

ப்ராஹு³ர்த்³வாத³ஸதா⁴ ஸ்தி²தஸ்ய முநயோ யத்தேஜஸ: காரணம்

ப⁴ர்தாரம் பு⁴வநத்ரயஸ்ய ஸுஷுவே யத்³யஜ்ஞுபா⁴கே³ஸ்வரம் |

யஸ்மிந்நாத்மப⁴வ: பரோ⁵பி புருஷஸ்சக்ரே ப⁴வாயாஸ்பத³ம்
த³வந்த³வம் த³க்ஷம¹சிஸம்ப⁴வமித³ம் தத்ஸ்ரஷ்டுரோகாந்தரம் || 27 ||

மாதலி: - அத² கிம் |

ராஜா: - (உபக³ம்ய)

உப⁴ப⁴யாமபி வாஸவநியோஜ்யோ து³ஷ்யந்த: ப்ரணமதி |

மாரீச - வத்ஸ சிரம் ஜீவ | ப்ரு³தி²வீம் பாலய |

அதி³தி: - வத்ஸ அப்ரதிரதோ² ப⁴வ |

ஸகுந்தலா - தா³ரகஸஹிதா வாம் பா³வத³நம் கரோமி |

மாரீச: - வத்ஸே |

ஆக²ண்ட³ஸஸமோ ப⁴ர்தா ஜயந்தப்ரதிம: ஸுத: |

ஆஸீரந்யா ந தே யோக்யா பௌலோமீஸத³ரு³ஸீ ப⁴வ || 28 ||

அதி³தி: - ஜாதே ப⁴ர்து³ர்ப³ஹுமதா ப⁴வ | அயம் ச தீ³ரகா⁴யு³ர்வத்ஸக

உப⁴யகுலநந்த³நோ ப⁴வது | உபவிஸுத |

(ஸர்வே ப்ரஜாபதிமபி⁴த உபவிஸுந்தி)

மாரீச: - (ஏகைகம் நிர்³தி³ம்ஸந்)

தி³ஷ்ட்யா ஸகுந்தலா ஸாத⁴வீ ஸத³பத்யமித³ம் ப⁴வாந் |

ஸ்ரத³தா⁴ வித்தம் விதி⁴ஸ்சேதி த்ரிதயம் தத்ஸமாக³தம் || 29 ||

ராஜா: - ப⁴க³வந் | ப்ராக³பி⁴ப்ரேதஸித்³தி:⁴ | பஸ்சாத³த³ர்ஸநம் |

அதோ⁵பூர்வ: க²லு வோ⁵நுக்³ரஹ: | குத: |

உதே³தி பூர்வம் குஸுமம் தத: ப²லம் க⁴நோத³ய: ப்ராக்தத³நந்தரம் பய: |

நிமித்தநைமித்திகயோரயம் க்ரமஸ்தவ ப்ரஸாத³ஸ்ய புரஸ்து ஸம்பத:³ || 30 ||

மாதலி: - ஏவம் விதா⁴தார: ப்ரஸீத³ந்தி |

ராஜா: - ப⁴க³வந் இமாமாஜ்ஞாகரீம் வோ கா³ந்த⁴ர்வேண விவாஹவிதி⁴நோபயம்ய

கஸ்யசித்தகாலஸ்ய ப³ந்து⁴பி⁴ராநீதாம்

ஸம்ரு³திஸைதி²ஸ்யாதப்ரத்யாதி³ஸந்நபராத்³தோ⁴ஸ்மி தத்ரப⁴வதோ

யுஷ்மத்ஸகோ³த்ரஸ்ய கண்வஸ்ய | பஸ்சாத³ங்கு³ஸீயகத³ர்ஸநாதூ³ட⁴பூர்வாம்

தத்³து³ஹிதரமவக³தோ⁵ஹம் | தச்சித்ரமிவ மே ப்ரதிபா⁴தி |

யதா² க³ஜோ நேதி ஸமக்ஷருபே தஸ்மிந்நபக்ராமதி ஸம்ஸய: ஸ்யாத் |

பதா³நி த்³ரு³ஷ்ட்வா து ப⁴வேதப்ரதீதிஸ்ததா²விதோ⁴ மே மநஸோ விகார: || 31 ||

மாரீச: - வத்ஸ அலமாத்மாபராத⁴ஸங்க்யா | ஸம்மோஹோ⁵பி

த்வய்யநுபபந்ந: | ஸ்ருயதாம் |

ராஜா: - அவஹிதோ⁵ஸ்மி |

மாரீச: - யதே³வாப்ஸரஸ்தீர்தா²வதரணுத்³ப்ரத்யக்ஷவைக்³லவ்யாம்

ஸகுந்தலாமாதா³ய மேநகா தா³க்ஷாயணீ³முபக³தா ததை³வ
த்³யாநாத³வக³தோ⁵ஸ்மி து³ர்வாஸஸ: ஸாபாதி³யம் தபஸ்வீநீ
ஸஹத³ர்மசாரிணீ³த்வயா ப்ரத்யாதி³ஷ்டா நாந்யதே²தி | ஸ
சாயமங்கு³லீயகத³ர்ஸநாவஸாந: |

ராஜா: - (ஸோச்ச²வாஸம்)

ஏஷ வசநீயாந்முக்³தோ⁵ஸ்மி |

ஸகுந்தலா - (ஸ்வக³தம்)

தி³ஷ்டயா⁵சகாரணப்ரத்யாதே³ஸீ நார்யபுத்ர: | ந புந: ஸப்தமாத்மாநம்
ஸ்மராமி | அத² வா ப்ராப்தோ மயா ஸ ஹி ஸாபோ விரஹஸூ³ந்யஹ்ரு³த³யயா ந
விதி³த: | அத: ஸக²ப்⁴யாம் ஸந்தி³ஷ்டாஸ்மி ப⁴ர்துரங்கு³லீயகம்
த³ர்ஸயிதவ்யமிதி |

மாரீச: - வத்ஸே சரிதார்தா²ஸி | ததி³தா³நீம் ஸஹத⁴ர்மசாரிணம் ப்ரதி
ந த்வயா மந்ய: கார்ய: | பஸ்ய |

ஸாபாத³ஸி ப்ரதிஹதா ஸம்ரு³திரோத⁴ருக்ஷே

ப⁴ர்தர்யபேதமஸி ப்ரபு⁴தா தவைவ |

சா²யா ந மூர்ச²தி மலோபஹதப்ரஸாதே³

ஸூத்³தே⁴ து த³ர்பணதலே ஸுலபா⁴வகாஸா || 32 ||

ராஜா: - யதா²ஹ ப⁴க³வாந் |

மாரீச: - வத்ஸ கச்சித³பி⁴நந்தி³தஸ்த்வயா

விதி⁴வத்³ஸ்மாபி⁴ரநுஷ்டி²தஜாதகர்மா புத்ர ஏஷ ஸாகுந்தலேய: |

ராஜா: - ப⁴க³வந் அத்ர க²லு மே வம்ஸப்ரதிஷ்டா² |

(இதி பா³லம் ஹஸ்தேந க்³ரு³ஹ்ணாதி)

மாரீச: - ததா²பா⁴விநமேநம் சக்ரவர்திநமவக³ச்ச²து ப⁴வாந் |

பஸ்ய |

ரதே²நாநுத்³தா⁴தஸ்திமிதக³திநா தீர்ணஜலதி:⁴

புரா ஸப்தத்³வீபாம் ஜயதி வஸுதா⁴மப்ரதிரத:² |

இஹாயம் ஸத்த்வாநாம் ப்ரஸப⁴த³மநாத்ஸர்வத³மந:

புநர்யாஸ்யத்யாக்²யாம் ப⁴ரத இதி லோகஸ்ய ப⁴ரணுத் || 33 ||

ராஜா: - ப⁴க³வதா க்ரு³தஸம்ஸ்காரே ஸர்வமஸ்மிந்வயமாஸாஸ்மஹே |
 அதி³தி: - ப⁴க³வந் அஸ்யா து³ஹித்ரு³மநோரத²ஸம்பத்தே: கண்வோ⁵பி
 தாவத்ச்ச²ருதவிஸ்தார: க்ரியதாம் | து³ஹித்ரு³வதஸலா மேநகேஹைவோபசரந்தீ
 திஷ்ட²தி |

ஸகுந்தலா - (ஆத்மக³தம்)

மநோரத: ²க²லு மே ப⁴ணிதோ ப⁴க³வத்யா |

மாரீச: - தப:ப்ரப⁴வாத்ப்ரத்யக்ஷம் ஸர்வமேவ தத்ரப⁴வத: |

ராஜா: - அத: க²லு மம நாதிக்ருத்³தோ⁴ முநி: |

மாரீச: - ததா²ப்யஸௌ ப்ரியமஸ்மாபி:⁴ ப்ரஷ்டவ்ய: | க: கோ⁵த்ர போ:⁴ |

(ப்ரவிஸ்ய)

ஸிஷ்ய: - ப⁴க³வந் அயமஸ்மி |

மாரீச: - கா³லவ இதா³நீமேவ விஹாயஸா க³த்வா மம

வசநாத்தத்ரப⁴வதே கண்வாய ப்ரியமாவேத³ய யதா² புத்ரவதீ ஸகுந்தலா

தச்சா²பநிவ்ரு³த்தௌ ஸம்ரு³திமதா து³ஷ்யந்தேந ப்ரதிக்³ரு³ஹீதேதி |

ஸிஷ்ய: - யதா³ஜ்ஞாபயதி ப⁴க³வாந் |

(இதி நிஷ்க்ராந்த:)

மாரீச: - வத்ஸ த்வமபி ஸ்வாபத்யதா³ரஸஹித: ஸக்²யுராக²ண்ட³லஸ்ய

ரத²மாருஹ்ய தே ராஜதா⁴நீம் ப்ரதிஷ்ட²ஸ்வ |

ராஜா: - யதா³ஜ்ஞாபயதி ப⁴க³வாந் |

மாரீச: - அபி ச |

தவ ப⁴வது பி³டௌ³ஜா: ப்ராஜ்யவ்ரு³ஷ்டி: ப்ரஜாஸு

த்வமபி விததயஜ்ஞோ வஜ்ரிணம் ப்ரீணயஸ்வ |

யுக³ஸதபரிவர்தாநேவமந்யோந்யக்ரு³த்யைந்யதமு-

ப⁴யலோகாநுக³ரஹஸ்லாக⁴நீயை: || 34 ||

ராஜா: - ப⁴க³வந் யதா²ஸக்தி ஸ்ரேயஸே யதிஷ்யே |

மாரீச: - வத்ஸ கிம் தே பூ⁴ய: ப்ரியமுபகரோமி |

ராஜா: - அத: பரமபி ப்ரியமஸ்தி | யதீ³ஹ ப⁴க³வாந்ப்ரியம் க்ர்துமிச்ச²தி

தர்ஹீத³மஸ்து |

(ப⁴ரதவாக்யம்)

ப்ரவர்ததாம் ப்ரக்ரு³திஹிதாய பார்தி²வ:

ஸரஸ்வதீ ஸ்ருதமஹதாம் மஹீயதாம் |

மமாபி ச கூபயது நீலலோஹித:

புநர்பவம் பரிக³தஸக்திராத்மபூ⁴ || 35 ||

(நிஷ்கராந்தா: ஸர்வே)

(இதி ஸப்தமோ⁵ங்க: |)

ஸமாப்தமித³மபி⁴ஜ்ஞாநஸாகுந்தலம் நாம நாடகம் |

The AbhijnAnazAkuntalam of KAlidAsa

ed. by M.R. Kale

Bombay 1898 (ninth ed. 1961)

Input by Muneo Tokunaga

Input finished on July 26N 1999.

Proofread by Shirrang Nene, Ilya Comet

——
The AbhijnAnashAkuntalam of KAlidAsa

pdf was typeset on August 17, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

